

РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК

ИМПЕРАТОРСКАТА ПЕРЛА

Част 16 от „Китайски загадки“

Превод от английски: Ирина Васева, 1996

chitanka.info

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

В китайския език фамилното име (отпечатано тук с главни букви) винаги предшества собственото

ДИ Жендзие

съдия на Пуян, окръг в Централен Китай, през който минава Големият канал

ХУН Лян

негов доверен помощник, сержант в съдилището

ПИЕН Дзя

лекар

ТУН Май, СЯ Куан

нередовни студенти по литература

КУ Юанлян

богат колекционер на антики

Госпожа КУ наречена Златен Лотос

негова първа съпруга

КЕХЛИБАР

негова втора съпруга, бивша робиня

ЯН

собственик на антиквариат

КУАН Мин

търговец на лекарства от столицата

ШЬН Ба

старейшина на гилдията на просяците

Госпожица ЛЯН или ГОРСКА ТЕМЕНУЖКА

съдържателка на тренировъчна зала; монголското ѝ име е Алтан
Цецег Катун — Принцеса Златен Цвят

ГЛАВА I

СЯНКА ПРОБЯГВА ПО ЧЕЛОТО НА БОГИНЯТА; ЕДИН СТАР МОНАХ ОТКАЗВА ПОДКУП

Един висок мъж запали благоуханна пръчица пред олтара на речната богиня. След като я забоде в бронзовия свещник, мъжът вдигна поглед към ведрото лице на статята в човешки ръст, озарено от трепкащата светлина на единствения газен светилник, който висеше от опушните мертеци на малкия храм. Устните на богинята сякаш бяха разтегнати в едваоловима усмивка.

— Радвай се — горчиво изрече мъжът. — Тогава ми я отне тъкмо когато се канех да разплискам кръвта ѝ пред теб. Но за тази вечер съм ти избрал нова жертва, подгответа, както трябва. Този път ще...

Той мъкна и тревожно се озърна към стария монах в прътъркано кафяворасо, седнал при входа на храма. Възрастният мъж се бе вторачил за миг в обкичения с пъстроцветни фенери речен бряг, после отново се сведе над молитвеника си. Очевидно не обръщаше никакво внимание на самотния посетител.

Мъжът отново вдигна очи към богинята.

Ваятелят умело бе използвал естествената структура на дървото, от което бе направена статята, за да подчертава гънките на наметката, която се спускаше от заоблените ѝ рамене. Богинята седеше, кръстосала нозе, върху пищен лотосов цвят с безчет листчета. Лявата ѝ длан лежеше в скита, дясната бе вдигната в благослов.

— Красива си! — с дрезгав глас прошепна мъжът, вперил нетрепкащи очи в застиналото лице над себе си. — Но кажи ми защо всяка красота носи зло? Защо изкушава, мами с престорено свенливи усмивки и коси погледи, а после отритва? Отритва с убийствено пренебрежение и подигравка и след като порази жертвата си, я преследва во веки... — мъжът се вкопчи в ръба на олтара с безумен

блъсък в широко отворените си очи. — Справедливо е такива да бъдат наказвани — изръмжа заплашително той. — Справедливо е ножът да прониже измамните им сърца и да бъдат проснати голи на олтара пред теб, справедливо е...

Той се сепна. Стори му се, че за миг бръчка набразди гладкото чело на богинята точно при перлата, проблясваща в средата му. После въздъхна с облекчение и изтри потта от лицето си. Това бе само сянката на нощна пеперуда, прелетяла край светилника.

Мъжът стисна решително устни, хвърли последен колеблив поглед към статуята и се обърна. Тръгна към стария монах, който наредждаше вunes молитвите си, и го потупа по мършавото кокалесто рамо:

— Защо не оставиш тази вечер твоята богиня сама по изключение? Състезанието на драконите ще започне всеки момент — и като извади шепа медни грошове от ръкава си, продължи: — Вземи това и иди да хапнеш като хората в онзи ресторант отсреща.

Старецът вдигна уморените си зачервени очи, без да посяга към парите.

— Не мога да я оставя, господине. Вие не знаете колко е ревнива и отмъстителна — и отново сведе беловласата си глава над молитвеника.

Мъжът изръмжа една груба ругатня и отмина по каменните стъпала, които извеждаха на крайбрежната улица. Трябваше час по-скоро да се върне в града за финала на гребното състезание.

ГЛАВА II

СЪДИЯТА ДИ ГУБИ НА ДОМИНО; ЗЛОЧАСТИЕТО НА ЕДИН БАРАБАНЧИК ПОДАРЯВА ПОБЕДА НА ПРОТИВНИКА

— Его я шестицата, дойде ми най-сетне — доволно съобщи съдията Ди на Първата съпруга и добави една плочка към сложено усуканата редица върху квадратната маса. Трите му съпруги бяха свели безмълвно очи към плочките в ръцете си. В падащия сумрак червените точкици върху бамбуковите плочки едва се различаваха. Съдията и трите му съпруги седяха на издигната платформа върху кърмата на официалната гемия, привързана успоредно на брега на канала малко встрани от другите лодки. Беше петият ден от петата луна — денят на ежегодната регата на лодките дракони. Още от ранния следобед жителите на Пуян се стичаха през Южната порта към трибуната, издигната на мястото, където трябваше да финишират драконите. Там съдията Ди като областен магистрат щеше да връчи наградите на екипажите победители. Официално магистратът бе длъжен да участва единствено в тази церемония, но съдията Ди открай време държеше да споделя вълненията и радостите на хората, поверени на неговите грижи, и реши да присъства на празненството от самото начало. Един час преди залез слънце, придружен от свитата си, той напусна града с три паланкина. Съпругите му се разположиха на голямата официална гемия, закотвена срещу трибуната, хапнаха ориз и сладка супа подобно на хилядите граждани, които се бяха струпали върху наредените покрай двата бряга лодки. След яденето четиридесетата седнаха да поиграят домино в очакване на лунния изгрев и началото на състезанието. Захладняваше. От отсрецния бряг долитаха песни и смях. На всяка лодка или гемия пламнаха гирлянди от фенери и пъстроцветните им отражения затанцуваха по повърхността на гладката тъмна вода. Беше приказно красиво, но четиридесетата около

масата почти не обръща внимание на тази феерия. Доминото бе любима игра в дома на съдията Ди и към него се подхождаше много сериозно. А сега наблизаваше решителният момент, краят на играта. Третата съпруга избра една плочка от своите, положи я до наредените на масата и се обърна към двете млади прислужнички, седнали край мангала за чай:

— Запалете и нашите фенери, вече едва виждам.

— Пас — обяви съдията Ди и с раздразнение погледна стария домоуправител, който се появи на палубата и пристъпи към масата. — Какво има? Да не би пак да се е явил онзи странен посетител?

Преди половин час съдията и съпругите му прекъснаха играта си и застанаха край перилата да се порадват на гледката, когато на гемията се качи някакъв непознат. Домоуправителят го попита какво желае, но мъжът заяви, че е размислил и не иска да беспокои съдията.

— Не, ваше превъзходителство, дойдоха доктор Пиен и господин Ку — почтително отвърна старият служител.

— Покани ги — въздъхна съдията. Пиен Дзя и Ку Юанлян бяха тазгодишните организатори на традиционното състезание с драконови лодки. Съдията ги познаваше само по лице, те не принадлежаха към тесния кръг благородници и знатни личности в Пуян, с които се срещаше редовно по служебни поводи. Доктор Пиен бе известен лекар и притежаваше голяма аптека, господин Ку бе богат колекционер на изящни старинни предмети. — Няма да отнеме много време — даде съдията с успокоителна усмивка към трите си съпруги.

— Дано не се обърка доминото ни — нацупи се Първата.

Трите захлупиха плочките си и станаха. Напряко на платформата бе разположен параван, зад който те се скриха, защото за дами е непристойно да се срещат с непознати мъже. Съдията Ди също се изправи и отвърна с кимване на ниските поклони на двамата едри мъже, изникнали на палубата. Те носеха дълги летни роби от тънка бяла коприна и черни шапки.

СЪДИЯТА ДИ ПРИЕМА ГОСПОДИН КУ И ДОКТОР ПИЕН

— Сядайте, господа — приветливо ги покани съдията. — Предполагам, дошли сте да докладвате, че всичко вече е готово?

— Да, ваше превъзходителство, готово е — отговори доктор Пиен със сухия си отмерен глас. — С господин Ку пристигаме от Мраморен мост. Деветте дракона са вече на старта.

— Събрахте ли добри екипажи? — попита съдията Ди и преди да дочака отговора, се сопна на момичето, което подреждаше чашите чай на масата. — Не размествайте доминото!

И докато съдията бързешком обръща разбърканите плочки с гърба нагоре, доктор Пиен отговори:

— Тази година имаше много кандидати, ваше превъзходителство. Без никакво затруднение набрахме по дванайсет гребци за всяка лодка.

Борбата ще е гореща, на номер две са все лодкари от канала, които се заканват на — всяка цена да победят гребците от града. С господин Ку се погрижихме всички добре да хапнат и да пийнат в селския хан на Мраморен мост. Сега чакат с нетърпение старта.

— Вашият дракон е фаворит, доктор Пиен — усмихнат се обади Ку Юанлян. — Моят няма шансове, прекалено е тежък.

— Но пък придава на състезанието автентично очарование — каза съдията. — Чух, че бил изработен като точно копие на драконовите лодки на предците ни.

По хубавото живо лице на Ку се разля доволна усмивка.

— Моето участие в състезанието е предизвикано най-вече от почит към традициите.

Съдията Ди кимна. Знаеше, че Ку е посветил живота си на изучаването на старините и че е страстен колекционер на редки антики. Помисли си, че някой ден трябва да го помоли да му покаже колекцията си от рисунки.

— Радвам се да го чуя, господин Ку — каза съдията. — Този празник от незапомнени времена се чества на една и съща дата навред из цялата империя, където има река, канал или езеро. За отрудения ни народ сезонните празници са единствената отмора от усилното всекидневие.

— Местните хора — каза доктор Пиен — вярват, че състезанието омилостивява речната богиня и ще донесе достатъчно дъжд на селяните и обилен улов на рибарите — той попипа черните си мустаци, които подчертаваха бледността на лицето му, дългнесто и невъзмутимо.

— Едно време — поде господин Ку — този празник не минавал толкова невинно. Обичаят изисквал след състезанието в храма на богинята да се принесе в жертва един младеж, наричан „годеник на богинята“. Семейството на избранника се смятало за удостоено с рядка чест.

— За щастие нашите владетели не страдат от закостенели предразсъдъци и са премахнали всички жестоки обреди още преди столетия — каза съдията Ди.

— Отколешните вярвания обаче не отмират лесно — бавно изрече доктор Пиен. — По тези места хората все още се кланят пред богинята на реката, макар че каналът вече има много по-голямо

значение и за рибарите, и за лодкарите. Преди четири години по време на състезанието един дракон се обърна, удави се гребец. Хората приеха това за добра поличба, която им обещава богата реколта наесен.

Ку погледна смутено към лекаря, после остави чашата си, изправи се и каза:

— Моля негово превъзходителство да ни разреши да се оттеглим. Трябва да проверим дали на трибуната всичко е готово за връчването на наградите.

Доктор Пиен също стана и двамата си тръгнаха с дълбоки поклони.

Трите съпруги тутакси се показаха иззад паравана и насядаха около масата. Третата погледна наредените плоочки и каза:

— Малко са останали. Да си довършим играта.

Прислужничките донесоха пресен чай. Скоро четиридесета потънаха отново в играта. Съдията поглаждаше дългата си черна брада, вторачен в последната си плоочка — три и нула. Всички тройки лежаха на масата, но трябваше да има още една плоочка с две нули. Ако излезеше, той щеше да е победител. Загледан в заруменелите лица на съпругите си, той нехайно се питаше у коя ли е.

Внезапно изкънтя оглушителна експлозия, последвана от пронизителни гърмежи.

— Хайде, играй — подкачи нетърпеливо съдията Втората, седнала от дясната му страна. — Фойерверките вече започват.

Втората съпруга приглади колебливо блестящата си черна коса и постави на масата плоочка с две четворки.

— Пас — разочарован каза съдията Ди.

— Аз печеля! — радостно възклика Третата и показва последната си плоочка: четири и пет.

— Моите поздравления — възклика съдията. После попита: — Коя от вас стиска двете нули? Откога ги чакам тия дяволски нули!

— Не съм аз — заявиха Първата и Втората и показваха останалите им плоочки.

— Странно — смиръщено каза съдията Ди. — На масата има само една плоочка с две нули, а и в резерва няма друга. Къде ли може да се е дянала?

— Сигурно е паднала на земята — отвърна Първата. Огледаха под масата, изтърсиха и робите си, но плоchkата не се намери.

— Може момичетата да не са я прибрали в кутията предния път — предположи Втората.

— Изключено — начумерено заяви съдията. — Преди началото на играта както винаги преброих всички плочки.

Над главите им нещо изсъска, после се разнесе пукот. Изстреляната ракета озари канала с порой пъстроцветни искри.

— Вижте — възкликна Първата. — Вижте каква красота!

Всички станаха бързо и изтичаха до перилата. Ракетите излитаха една след друга, цялата околност кънтеше от неспирния пукот на фишитеците. После хиляди гърла нададоха единен вик. На небосвода бе изплувал студеният сребрист сърп на месечината. В този миг лодките вече потегляха от село Мраморен мост, на няколко мили надолу по канала. Изпукаха последните фишещи, след това само тук-там се чуха откъслечни възгласи. Хората припряно обсъждаха залозите си.

— Да се обзаложим и ние — шеговито предложи съдията Ди. — Всеки гражданин, дори и най-бедният, залага някоя и друга пара.

Третата съпруга плесна с ръце.

— Залагам петдесет медни гроша на трети номер — извика тя. — Колкото да не си помисли богът на късмета, че съм го забравила.

— Петдесет за лодката на доктор Пиен, фаворита — обяви Първата.

— Петдесет за лодката на Ку — каза съдията. — Трябва да уважаваме традицията.

Посмяха се, пошегуваха се, спокойно изпиха по още няколко чашки чай.

По някое време видяха, че хората в лодките стават, проточили вратове към завоя на канала. Оттам всеки миг трябваше да се покажат драконите за последните метри до финала. Съдията Ди и съпругите му се опряха на перилата. Нетърпението и напрежнатото очакване обзеха и тях. От безкрайната върволица закотвени лодки и гемии се отделиха две плоскодълни ладии. Гребците ги докараха до средата на канала и хвърлиха котва в една линия с трибуната. После мъжете в тях издигнаха огромни червени флагове. Това бяха съдиите. От далечината долетя думкане на барабан. Невидимите още дракони наблизаваха. Многогласен ропот се разнесе над тълпата, когато иззад завоя изскочи една лодка, номер девет. Дванайсетте гребци, седнали двама по двама, оттласкваха неудържимо напред издължения й елегантен силует.

Мъжете гребяха енергично, в такт с ритъма, отмерван на огромния барабан в средата на лодката. Едър плещест младеж, гол до кръста, яростно налагаше опънатата кожа с два дървени кривака. Кормчията, сведен над дългото кормилно весло, крещеше с все сила към гребците. Водата се пенеше пред високия нос, изваян като драконова глава с дълги рога и облещени очи.

— Това е лодката на Пиен. Спечелих! — възклика Първата съпруга.

Но непосредствено след кърмата, оформена като извита драконова опашка, се показа друг нос. Вторият дракон се зъбеше страшно с дългите си челюсти, сякаш решен на всяка цена да захапе опашката на номер девет.

— Това е номер две, лодкарите от канала — каза съдията Ди. — Здравата наблягат!

Барабанчикът на номер две, дребен жилав мъж, сякаш се хвърляше целият върху барабана и непрестанно дереше гърло, насырчавайки гребците. Номер две започна да настига номер девет, главата на втория дракон се изравни с опашката на първия. Неистовият рев на тълпата почти заглуши думкането на барабаните. Иззад завоя се показваха още четири лодки, но никой не им обрна внимание — всички погледи бяха приковани в първите две. Мускулестите ръце на гребците от втория дракон сякаш щяха да изскочат от ставите, но разстоянието между него и първия не намаляваше повече. Съдията Ди ясно различаваше широката усмивка върху лицето на едрия барабанчик от номер девет. До финала оставаха стотина метра. Съдиите сведоха червените флагове, с които отбелязаха линията на финиша. Изведнъж едрият барабанчик на първия дракон замръзна на място. Кривакът в дясната му ръка застине във въздуха. Той сякаш го погледна за миг стъпisan, после рухна върху барабана. Гребците зад него вдигнаха глави, две весла се удариха едно в друго, лодката се олюя и забави ход. Двата дракона минаха под линията, очертана от червените флагове, почти едновременно, и все пак номер две бе малко по-напред.

— Горкият, припадна — поде съдията Ди. — Не бива да пият толкова преди... — бурните възгласи на публиката заглушиха думите му.

Докато номер девет и номер две се изтегляха покрай кея пред трибуната, и останалите седем дракона един след друг прекосиха финала, посрещнати с гръмки приветствия от възбудените зрители. Отново засвяткаха фойерверки. Съдията видя, че голямата церемониална баржа се насочва към тяхната, и каза на съпругите си:

— Идват да ме вземат за връчването на наградите. Домоуправителят ще ви приджузи до вкъщи с паланкините. Аз ще се прибера веднага след церемонията.

Трите съпруги се поклониха и той слезе на долната палуба. На мостика го чакаха Пиен и Ку. Щом прекрачи борда на церемониалната баржа, съдията се обърна към Пиен:

— Съжалявам, че лодката ви загуби, доктор Пиен. Дано барабанчикът да не е много зле.

— След малко ще отида да проверя как е, ваше превъзходителство. Той е здравеняк, ще се оправи. Хубаво състезание стана.

Без да се обажда, Ку Юанлян нервно подръпваше тънките си мустачки. Понечи да каже нещо, но замълча.

На кея началникът на градската стража с шестима от своите хора поздрави магистрата. Пиен и Ку поведоха съдията по стъпалата към трибуната. На подиума го посрещна сержант Хун, неговият предан дългогодишен помощник, който го отведе зад бамбуков параван в малка съблекалня. Докато той помагаше на господаря си да надене официалната роба от зелен брокат, съдията Ди каза със задоволство:

— Чудесен празник, нали, Хун? — и като сложи на главата си черната кадифена шапчица с крила, добави — Надявам се, че и в съда не е имало произшествия?

— Нищо особено, ваше превъзходителство — отвърна белокосият мъж. — Освободих чиновниците преди шест. Много се зарадваха, че ще успеят да стигнат навреме за състезанието.

— Добре. Докато поздравявам хората, ти иди на кея да разбереш какво му е на онзи барабанчик. Горкият, да припадне точно преди финала!

Съдията Ди пристъпи на импровизираната сцена. Отдолу се бе струпала многолюдна тълпа, точно пред стълбите стражниците бяха строили екипажите. Началникът поведе гребците по стъпалата към платформата, където съдията Ди ги приветства и им връчи пакети,

увити в червена хартия. Във всеки пакет имаше по една оризова питка и няколко монети. После магистратът произнесе кратка реч, с която пожела на всички граждани късмет и благodenствие през годината, и се върна в съблекалнята сред радостните възгласи на тълпата. Там го чакаше сержант Хун.

— Ваше превъзходителство — поде той угрожено, — барабанчикът почина. Съдебният лекар твърди, че е бил отровен.

ГЛАВА III

ЕДИН ЛЕКАР ОПРОВЕРГАВА ДИАГНОЗА, ПОСТАВЕНА ОТ ДРУГ; СЪДИЯТА ДИ СЕ ОТПРАВЯ НА ВЕЧЕРНО ПЪТЕШЕСТВИЕ

Съдията безмълвно се вгледа в застиналото тяло на мъртвия барабанчик. Трупът лежеше върху тръстиковата рогозка на пода в съблекалнята. До него клечеше съдебният лекар, който бе наблюдавал финала от кея с останалите зрители и вече бе направил първия оглед на тялото долу. Сега го преглеждаше по-подробно, пъхнал в устата му сребърна пластинка. Доктор Пиен, застанал в ъгъла заедно с Ку Юанлян, пристъпи и каза раздразнено:

— Напразно си губим времето, ваше превъзходителство. Сигурен съм, че е сърдечен удар. Всички симптоми го доказват.

— Оставете съдебния лекар да приключи прегледа си! — рязко отвърна съдията Ди.

Взря се в мускулестото тяло, покрито само с една препаска през slabините. Лицето на младежа бе сгърчено в познатата смъртна гримаса, но правилните черти и гладкото високо чело подсказваха, че е по-скоро образован човек, а не обикновен продавач или кули, сред които обичайно набираха екипажите. Съдебният лекар се изправи.

— По какво съдите, че е отровен? — попита го съдията. — Както чухте, доктор Пиен е убеден, че причината е сърдечен удар.

— Ваше превъзходителство, освен симптомите за сърдечен удар по върховете на пръстите на ръцете и краката има малки бледоморави точкици, а и току-що се уверих, че езикът му е подут и обложен с тъмни петна. Аз съм родом от юга и знам, че планинците там правят една бавнодействаща отрова, чието прилагане води точно до такива симптоми. По точкиците на пръстите съдя със сигурност, че е поел именно нея.

Доктор Пиен се сведе над трупа. Съдебният лекар отвори широко устата на покойника със сребърната пластинка, за да може докторът да погледне. Пиен кимна и смиreno се обърна към съдията:

— Съдебният лекар е напълно прав, ваше превъзходителство. Аз сгреших. Сега си спомням, че съм чел за тази отрова. Ако се погълне на празен стомах, започва да действа след петнайсетина минути. Но ако се поеме с обилна храна, може да мине час, а и повече, преди да подейства.

— Той беше барабанчик на вашата лодка, значи е работил при вас?

— Не, ваше превъзходителство, беше един разхайтен студент. Името му е Тун Май. От време на време през натоварените месеци го виках да помага в аптеката.

— Има ли семейство тук?

— Имаше, допреди няколко години. Живееше с родителите си в една хубава къща извън града. После на баща му не му провървя с търговията, загуби всичко. Продаде къщата и се преселиха на север, в родния си край. Тун Май остана в Пуян. Изкарваше по нещо оттук-оттам, за да завърши обучението си по класическа литература в тукашния конфуциански храм, преди да се приbere при родителите си. Беше весел и добрjak, чудесен спортсмен. Много го биваше в бокса. Всичките ми служители го обичаха, те настояха той да бъде барабанчик на лодката ни.

Пиен хвърли пomerъкнал поглед към проснатото на пода тяло.

— Буден младеж беше — обади се господин Ку. — Баща му разбираше от антики, а и Тун имаше око за красивите неща.

— Вие откъде го познавате, господин Ку? — попита съдията Ди.

— Отбиваше се от време на време при мен, ваше превъзходителство, и носеше кога порцеланов съд, кога стара бронзова отливка, купени евтино отнякъде. Прав е доктор Пиен, добър младеж беше.

— Това обаче не е спряло убиеца му — сухо отбеляза съдията. — Знаете ли някой да му е имал зъб?

Доктор Пиен погледна въпросително към господин Ку. Ку сви рамене, а докторът отвърна:

— Не, ваше превъзходителство. Все пак трябва да кажа, че Тун се събираше с разни безделници и пройдохи, от ония, дето висят по

евтините боксьорски клубове. Може да си е имал разправия с някой мошеник... — Пиен не довърши изречението си.

Изглеждаше блед и нервен. Съдията Ди си помисли, че внезапната смърт на младежа, работил от време на време при доктора, явно дълбоко го е разстроила. Или може би честолюбието му бе засегнато от погрешната диагноза.

— Къде живееше Тун? — попита съдията господин Ку.

— Някъде около улица „Полумесец“, ваше превъзходителство, в югозападния край на града. Точния му адрес не знам, но мога да попитам приятеля му Ся Куан. И Ся е една волна душа, студент и любител боксьор, освен това също като Тун търгува по малко с антики. От него знам, че двамата с Тун живеели заедно на един таван над магазина на някакъв вехтошар. Ся обеща да помогне при прибирането на лодката ми и сигурно е наоколо.

— Намерете младежа и го доведете — нареди съдията Ди на съдебния лекар.

Не, ваше превъзходителство — обади се доктор Пиен, — той вече се върна в града. Видях го случайно, когато идвах. Вървеше към Южната врата. Човек не може да не го забележи с неговия дълбок белег през лявата буза.

— Жалко! — каза съдията Ди. Забеляза, че Ку Юанлян пристъпва припряно от крак на крак, сякаш гореше от нетърпение да си тръгне. — Е, господа — продължи съдията, — ще проведа щателно разследване. Засега не разгласявайте, че Тун е убит. Казвайте, че е починал от сърдечен удар. Ще чакам и двама ви утре сутрин на заседанието на трибунала. Хун, изпрати господата и кажи, ако обичаш, на началника на стражата да се качи.

След като Пиен и Ку се сбогуваха, съдията се обърна към съдебния лекар:

— Радвам се, че така си разбирате от работата. Ако не бяхте тук, щях да приема убийството за нещастен случай според диагнозата на доктор Пиен. Сега вървете в съда и пригответе доклада си за огледа на тялото.

Лекарят се оттегли с доволна усмивка. Съдията Ди закрачи напред-назад, сключил ръце зад гърба си. Когато сержант Хун се върна с началника, съдията нареди:

— Донесете дрехите на покойния.

— Те са тук, ваше превъзходителство — началникът измъкна изпод масата един вързоп и го разгъна. — Ето панталона, колана и чифт пълстени обувки. Това е куртката му, беше пъхната под барабана в лодката.

Съдията Ди бръкна в широкия ръкав на куртката и извади карта за самоличност на името на Тун Май. Удостоверение, че Тун Май е взел първия си изпит по литература, и два сребърника, увити в хартиена салфетка. Пъхна всичко обратно в ръкава и каза на Хун:

— Отнеси дрехите в съда — после се обърна към началника: — Увийте тялото в тази рогозка и нека хората ви го отнесат в някая празна килия в градския затвор. Идете лично в жилището на Тун Май и доведете Ся Куан в съда. Ще го разпитам по-късно тази вечер.

Началникът излезе. Докато помагаше на съдията да свали официалната си роба, сержант Хун подхвърли:

— Кой ли може да е убил студента? Да речеш...

— Убит ли? — избоботи зад гърбовете им дълбок глас. — Казаха ми, че било нещастен случай!

Съдията се обърна, готов да избухне, но се въздържа, когато видя огромния мъж, застанал на вратата. Беше Ян, антикварят, който държеше голям магазин срещу конфуцианския храм. Съдията често се отбиваше там да погледа колекциите му.

— Наистина е убит, господин Ян — любезно потвърди той. — Само че съм длъжен най-настойчиво да ви помоля да не казвате никому.

Исполинът повдигна рунтавите си вежди. Имаше загоряло от слънцето едро лице, щръкнали мустаци и къса брада.

— Както наредите, ваше превъзходителство — отвърна той и белите му равни зъби бавно се оголиха в усмивка. — Дойдох да видя какво става, защото рибарите долу разправят, че го била грабнала Бялата жена.

— Какво значи това? — изпитателно попита съдията Ди.

— Така хората наричат речната богиня, ваше превъзходителство. Рибарите се радват, че при състезанието е дадена жертва. Казват, че щом богинята си е получила своето, уловът тази година ще е богат.

Съдията Ди сви рамене.

— Нека засега убиецът си мисли, че властите спodelят всеобщата версия — каза той.

— А как е бил убит, ваше превъзходителство? — Ян хвърли поглед към проснатото на пода тяло и додаде: — Не виждам кръв.

— Ако ви интересуват подробностите, елате на заседанието на трибунала утре сутринта — рязко отсече съдията Ди. — Между другото Тун Май се е занимавал с търговия с антики, сигурно сте го познавали?

Ян поклати огромната си глава.

— Чувал съм за него, ваше превъзходителство, но никога не сме се срещали. Аз имам свои канали. Антиките искат много труд и пот, непрекъснато трябва да кръстосваш околностите в дъжд и пек, все по петите на селяните, които току изровят нещо старинно от нивите си. Така поддържам форма, а и си осигурявам наистина редки и оригинални вещи. Онзи ден...

— А да познавате някакъв приятел на Тун, един младеж на име Ся Куан?

— Не, ваше превъзходителство. Съжалявам, че не мога да ви бъда полезен — Ян свъси чело и то се покри с бръчки. — Името ми звучи познато, но не се сещам. Та както започнах да ви разказвам, онзи ден в един храм на изток от града попаднах на стара рисунка, която, осмелявам се да твърдя, сигурно ще заинтересува негово превъзходителство. Рисунката е в добро състояние и аз...

— Тези дни ще намина при вас, господин Ян. Сега много бързам, трябва да се върна в съда.

Антикварят се поклони и се сбогува.

— Обичам да си приказвам с Ян — сподели съдията със сержант Хун. — Има необикновени, просто невероятни познания за антиките и влага много любов в работата си. Но сега се появи в най-неподходящия момент — съдията нахлути малка черна шапчица и продължи с едва доловима усмивка: — Другите трима помощници ще се върнат едва вдругиден, така че ще се наложи двамата с теб, Хун, да разследваме това убийство.

— Жалко, че Ма Жун и Цяо Тай взеха със себе си и Тао Ган за празниците — умислено каза сержантът. — Старият хитрец няма равен на себе си при отровителствата.

— Не се тревожи, Хун, ще се справим. Сега ще взема кон и ще отида в село Мраморен мост. Очевидно отровата е сложена в храната или в питието на Тун Май при гощавката на екипажите преди

състезанието. Ще огледам кое как е. А ти иди в конфуцианския храм и се срещни с ректора по учебните въпроси, стария професор Оуян. Попитай го за Тун Май и за приятеля му Ся Куан. Професорът е мъдър старец и искам да знам мнението му за тези младежи. Не ме чакай, ще се видим утре сутринта след закуска в кабинета ми.

Докато слизаха заедно по стълбите, съдията додаде:

— А, да, мини покрай дома, ако обичаш, и кажи на домоуправителя да предупреди съпругите ми, че тази вечер ще закъснея.

ГЛАВА IV

СЪДИЯТА ДИ СЕ ПРЕДСТАВЯ ЗА УЧИТЕЛ ПО БОКС И ОТ ТОВА СЕ ВЪЗПОЛЗВА ЕДНА КРАСИВА ЖЕНА; КАМЕННАТА ГРАДИНА НА СЪДИЯТА СЕ СДОБИВА С НОВ ОБИТАТЕЛ

Съдията Ди взе коня на един стражник, метна се на седлото и пое на юг. По главния път планинците се прибраха у дома, но никой не обърна внимание на самотния конник, който препускаше край тях. Пътят следваше течението на канала в продължение на миля. Тук-там по брега все още седяха на групички мъже и жени. После съдията сви нагоре по хълмовете и скоро пътят навлезе в тъмна гора. Когато отново се спусна в ниското, съдията видя отпред пъстроцветните светлинки на сергиите, скучени около селските порти на Мраморен мост. Мина по високия сводест мост, дал името на селото, и зърна мачтите на големите речни джонки, привързани край кея близо до мястото, където реката се слива с Големия канал. По пазарището от другата страна на моста блещукаха стотици газеници и фенери. Многолюдна тълпа бе задръстила пространството между сергиите. Съдията Ди слезе от коня и го поведе за юздите към ковачницата. Ковачът нямаше кой знае колко работа и се съгласи да наглежда коня срещу няколко медни гроша. За радост на съдията не го позна.

Съдията Ди закрачи по улицата, оглеждайки се къде би могъл да научи нещо. Лакираните червени колони на малък храм под високите дървета на речния бряг привлякоха вниманието му и той се вля във върволицата от хора, упътили се натам. Най-горе на стълбището пред вратата на светилището всеки посетител пускаше по някой меден грош в кутията за приношения. Съдията даде своята лепта и с интерес надникна в храма. Възрастен даоистки монах, облечен в прътъркано

кафяво расо с качулка, доливаше газ в единствения светилник, окачен на тавана. На олтара съдията съзря статуя на речната богиня в цял ръст. Седеше с кръстосани нозе върху лотосовия си трон, полузатворените ѝ очи гледаха сякаш право в него, устните ѝ едва доловимо се усмихваха.

Като верен и твърд конфуцианец съдията Ди гледаше с известно слизходжение на народните идолопоклоннически култове. Но това красиво усмихнато лице го изпълни с някаква странна тревога. Съдията сви сърдито рамене, слезе по стъпалата и продължи край брега. Малко по-нататък забеляза малка бръснарница с врата, обърната към реката. Когато влезе и седна на столчето, погледът му попадна на висока стройна жена, която се отдели от тълпата и тръгна към бръснарницата. Връхната ѝ роба бе от черна дамаска, долната част на лицето ѝ не се виждаше, увита с черен шал. Надали бе проститутка — ненатрапващото се облекло, гордата осанка и походката недвусмислено говореха, че не е от простолюдието. Докато си сваляше шапчицата, съдията се зачуди какво ли може да е накарало една дама да тръгне сама по шумното пазарище в този късен час. Той побърза да обясни на бръснаря как точно да подстриже мустаците и бакенбардите му.

— Какъв вятър е довял насам негова милост? — попита бръснарят, докато разресваше брадата му.

— Учител съм по бокс, от съседната околия — отвърна съдията. Знаеше, че заради професията им, която изисква строго въздържание, учителите по бокс се ползват с уважение и хората лесно им се доверяват. — Тръгнал съм за столицата, на гости при роднини — продължи съдията. — Тази вечер сигурно е имало много работа с този народ, дошъл за състезанието?

— А не беше кой знае какво. Днес хората са настроени за поприятни неща, не можеш да ги изкушиш с подстригване. Виждате ли голямата винарна отсреща? Преди началото на състезанието почитаемите Пиен и Ку дадоха там гощавка за гребците и за всичките им приятели и близки. Е, питам ви, кой ще се бръкне, като може да хапне и да пийне на корем бесплатно?

Съдията Ди кимна в знак на съгласие. С крайчеца на окото си съзря жената в черно да стои край парапета на бръснарницата. Може би все пак беше проститутка и сега изчакваше да му се предложи, когато излезе.

— Във винарната келнерите като че ли са само четирима — заговори той бръснаря. — Трябва доста да са се изпотили, докато обслужват всички гребци. Чух, че участвали девет лодки.

— Ами, изпотили се! Виждате ли онази маса в дъното? На нея бяха сложили шест големи делви вино. Всеки бъркаше с канчето си на воля. А двете маси отстрани бяха затрупани с мезета. Яж колкото искаш! Видях и неколцина мои клиенти сред гребците, та си рекох, че и аз донякъде имам право да се пиша за гост, и прескочих. И небесата са ми свидетел, господине, много вкусно беше. Пиен и Ку си бяха развързали кесиите. Пък и не си придаваха важност, през цялото време сновяха между хората и всекиму добра дума рекоха. Да ви измия ли косата? — съдията поклати отрицателно глава, а бръснарят продължи:

— Бас държа, че тукашните селяни ще пият до среднощ, нищо, че сами ще си плащат. При състезанието стана нещастен случай, един човек умря. Затова всички се радват толкова. Щом Бялата жена си е взела своето, наесен реколтата ще е добра!

— Вие вярвате ли в Бялата жена?

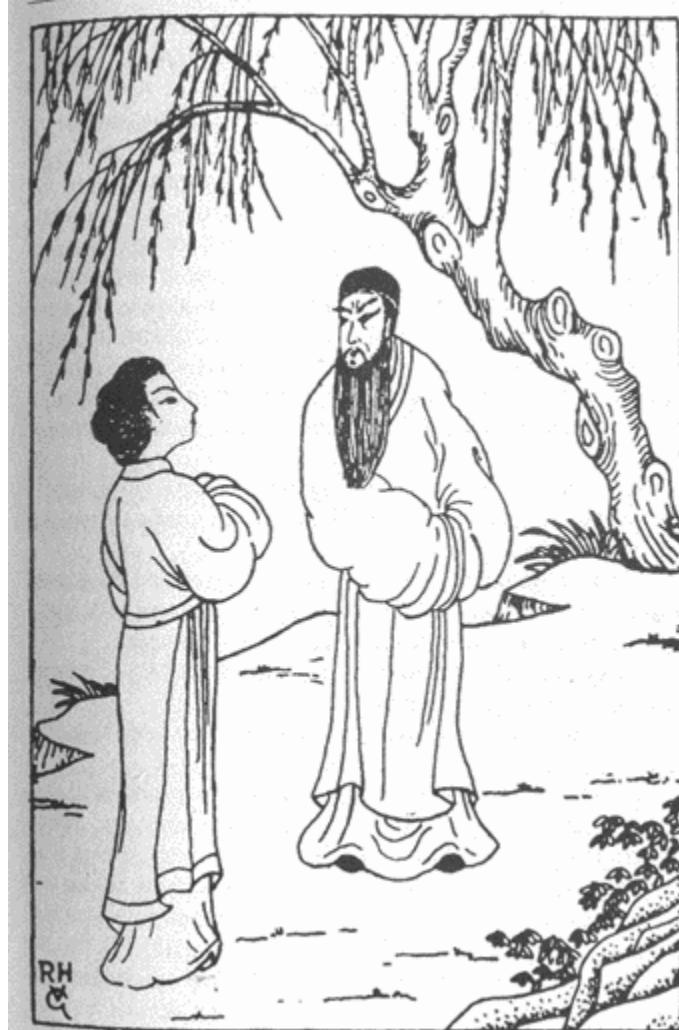
— Как да ви кажа, господине, хем вярвам, хем не вярвам. Занаятът ми не зависи нито от водата, нито от полето, затова мога да си позволя да мисля и да приказвам другояче, нали разбирате? Но за нищо на света не бих припарил в мандрагоровата горичка, ей там горе — посочи той с ножицата. — Тя е нейна и е по-добре човек да не предизвика съдбата. За всеки случай.

— Съгласен съм, затова и вие престанете да размахвате тази ножица до главата ми! Така е добре, благодаря. Колко ви дължа?

Съдията плати, сложи си пак шапчицата и излезе. Жената в черно веднага пристъпи към него и решително го заговори:

— Бих желала да си поприказваме.

Съдията спря и я изгледа изпитателно. Сдържаният ѝ глас и увереността ѝ потвърждаваха първоначалното му впечатление, че е дама. Жената бързо продължи:

СРЕЩА НА РЕЧНИЯ БРЯГ

— Чух ви да казвате, че сте учител по бокс. Имам една работа за вас тази вечер.

Любопитството на съдията се пробуди и той каза:

— Ами аз съм пътник, а за път трябват пари. Защо пък да не изкарам нещо?

— Елате с мен.

Тя тръгна към грубо издяланите каменни пейки под върбите на брега и седна на една от тях. Съдията Ди се настани до нея. Жената свали шала от лицето си и впери в него големите си блестящи очи. Беше много красива. На бадемовидното ѝ лице нямаше грим, изисканите ѝ малки устни бяха естествено аленочервени, лека

руменина оживяващо гладките ѝ страни. Видя му се на около двайсет и пет години. Без да отмества от него очи, тя заговори:

— Изглеждате почтен човек и мисля, че няма да злоупотребите с доверието ми. Става дума за нещо съвсем просто. Склоних да се срещна с един човек по важна сделка в запусната къща край мандрагоровата горичка, на около половин час път оттук. Но уговоряйки срещата, сглупих, забравих, че в нощта на състезанието там се шляе каква ли не измет. Искам да ме придружите до къщата и да ме пазите от разбойници и натрапници. Просто ще ме съпроводите дотам — тя бръкна в ръкава си и извади лъскав сребърник. — Готова съм да ви платя щедро за тази дребна услуга.

Съдията си помисли, че непременно трябва да научи повече за тази история. Изправи се рязко и изрече с хладен глас:

— Нямам, разбира се, нищо против да изкарам някоя пара. Но аз държа на името си като учител по бокс и не желая да се замесвам в нечисти далавери.

— Как смеете! — гневно възклика жената. — Уверявам ви, няма нищо нечисто.

— Ако искате да ви помогна, трябва да ми кажете за какво става дума.

— Седнете! Нямам време, но явно ще трябва да ви угодя. Всъщност това, че не приехте веднага, потвърждава първоначалното ми добро впечатление. Работата е следната: упълномощена съм тази вечер да купя една изключително скъпа вещ. Цената е уговорена, но поради някои обстоятелства се налага сделката да се извърши тайно. Има много кандидати и собственикът държи те в никакъв случай да не научат, че я продава на мен. В момента ме чака в къщата, за която споменах. Тя от години е необитаема и няма по-безопасно място за доверителна среща.

Съдията Ди погледна провисналия и ляв ръкав.

— Да не искате да кажете — попита той, — че вие, жена, при това самичка, носите в себе си голяма сума пари?

Жената извади от левия си ръкав четвъртият пакет и му го подаде. След като се увери, че никой не ги наблюдава, съдията разкъса дебелата хартия в едното ъгълче и неволно ахна. Вътре, пъltно притиснати едно до друго, бяха увити десет искрящи кюлчета злато. Той ѝ ги върна и попита:

— Коя сте вие?

— Както виждате, изцяло ви се доверявам — отговори тя, докато пъхаше пакета обратно в ръката си. — Очаквам същото и от вас.

Тя извади отново сребърника и запита:

— Е, споразумяхме ли се?

Съдията кимна и взе монетата. От разговора с бърснаря бе наясно, че е безсмислено да търси в селото някакви улики за отравянето на Тун Май. Предстоеше му на другия ден да направи пълно разследване сред приятелите и близките на убития, за да открие някакви мотиви за престъплението. Нямаше никакъв смисъл сега да се занимава с догадки, защото по време на гощавката всеки би могъл да сипе отровата в питието или храната на Тун. Защо тогава да не разбере с какво се бе захванала тази необикновена жена? Докато пресичаха пазара, съдията подхвърли:

— Май няма да е зле да купя един ветроупорен фенер.

— Познавам местността като дланта си — припряно отговори жената.

— Но аз не я познавам, а ще трябва да се връщам сам — сухо отвърна съдията.

Той спря при една сергия с домакински потреби и купи малък фенер от навосъчена хартия, опъната на бамбукова рамка. Когато продължиха, попита любопитно спътницата си:

— А как ли ще се оправи онзи човек, с когото имате среща?

— Преди време той живееше в същата тази къща. После ще ме изпрати обратно до селото... ако за това се тревожите.

Продължиха мълчаливо. Тръгнаха нагоре по един тъмен път към гората. По някое време подминаха една групичка младежи. Нехранимайковците се занасяха с три уличници и отдалеч заподмятаха неприлични забележки към приближаващата двойка, но когато се вгледаха по-отблизо във внушителната осанка на съдията Ди, побързаха да мълкнат.

Малко по-нататък жената сви от пътя по една горска пътека. Не след дълго от сянката под дърветата изскочиха двама разбойници. Пристигха напред с дебнеща крачка, но когато видяха съдията да запрята ръкави с уверения жест на опитен боксьор, изчезнаха обратно сред дърветата. Съдията си помисли, че поне парите си заработка

честно. Сама, жената никога не би стигнала, закъдето бе тръгнала, без да я нападнат или поне да я закачат.

Скоро гълчавата от пазарището утихна напълно и единствено злокобните крясъци на козодоя нарушаваха мъртвата тишина. Лъкатушната пътека се виеше през гъста гора от високи дървета, чиито клонаци се сплитаха гъсто над тях. Само тук-там по земята, застлана с дебел килим окапали листа, светлееха огрени от лунните лъчи места. Жената посочи един висок чепат бор.

— Запомнете това дърво — каза тя. — На връщане свийте покрай него наляво и после дръжте все наляво.

Тя продължи по буренясалата пътека. Изглежда, познаваше всяка педя земя наоколо и крачеше бързо, докато съдията се препъваше след нея в камънаците.

— Защо са изоставили този имот? — попита той, колкото да спечели няколко минути отдих.

— Решиха, че е обитаван от духове. Граница с мандрагоровата горичка, а нали чухте какво каза за нея онзи глупак бръснарят? Страхлив ли сте?

— Не по-страхлив от повечето хора.

— Добре. Тогава мълчете, почти стигнахме.

Това „почти“ му се стори безкрайно. Най-сетне жената спря, сложи едната си ръка на рамото му и посочи напред с другата. Там върхарите на дърветата бяха пораздалечени и на бледата лунна светлина съдията различи порутена портиерска къщичка от тухли. Зад нея се виждаше висок зид. Жената изкачи трите стъпала до тежка дървена врата с две крила и я отвори.

— Много благодаря и довиждане — прошепна тя и изчезна зад вратата.

Съдията Ди се обърна и тръгна обратно. Но щом направи няколко крачки в гората, спря. Остави фенера на земята, затъкна краищата на дългата си роба в колана и запретна ръкави. После пак взе фенера и се върна при портиерската къщурка. Искаше да разбере къде точно ще се срещнат тези двама загадъчни непознати, и да намери удобно ъгълче, откъдето да ги наблюдава. Ако сделката действително бе почтена, щеше веднага да си тръгне. Но ако съзреше нещо подозрително, бе готов да се намеси, да разкрие самоличността си и да изиска най-подробно обяснение.

Много скоро Обаче си даде сметка, че задачата му няма да е тъй лека, както си бе представял, защото къщата не бе строена по обичайния за извънградските имения план. Вместо в открит преден двор се озова в някакъв тъмен тунел. Не искаше да пали фенера и запристигва, придържайки се о покрития с мъх каменен зид, към мъждивата светлинка, която блещукаше някъде отпред.

От тунела излезе в голям запуснат двор. Между потрошени плочи бяха избуяли бурени. От другата страна тъмнееше внушителният силует на централната сграда. Покривът й, хълтнал на места, се открояваше върху фона на лунното небе. Съдията пристъпи в двора и замря. Някакъв едва доловим шум като че ли идваше отляво, от един тесен вход, по всяка вероятност водещ към източното крило. Той прекоси забързан откритото пространство и се заслуша. Наистина някой говореше в един павилион, издигнат на близо четири стъпки над земята, в дъното на малка буренясала вътрешна градина, заобиколена със зидове. Стените и покривът на павилиона бяха по-добре поддържани от двора. Вратата бе плътно затворена, както и капаците на единствения прозорец. Гласовете долитаха през едно овално прозорче над входа. Съдията Ди се огледа. Външният зид отляво бе едва четири стъпки висок и зад него се извисяваха тъмните върхари на дърветата. Отлясно оградата бе по-висока. Той си помисли, че ако се покачи на нея, ще може да чуе и да види какво става вътре, през прозорчето над вратата.

Избра място, откъдето сравнително лесно се изкатери по разкъртените тухли. Но когато се озова горе, един облак забули луната и наоколо стана тъмно като в рог. Докато лазеше към павилиона, чу гласа на спътницата си:

— Нищичко няма да ти кажа, докато не разбера защо си тук.

Последва ругатня и шум от боричкане. Жената изкреша:

— Не ме докосвай, чуваш ли!

В този момент част от зида поддаде под тежестта на съдията. Той успя да запази равновесие, но изпод него върху натрошения плочник задумкаха парчета тухли. Докато опипваше за някаква опора, в ушите му отекна женски писък. Вратата се отвори, прокънтяха забързани стъпки. Съдията се хвърли в храстите до зида и извика:

— Стой не мърдай, къщата е обградена! — в този момент не можа да измисли нищо по-добро.

Явно обаче то не свърши работа. Докато се изправяше на крака сред шубраците, край портиерската къщурка пропукаха прекършени клони. Беглецът тичаше да се скрие в гората.

Съдията погледна към павилиона. През незатворената врата се виждаше част от вътрешността, осветена от мъждива свещ. Жената в черно лежеше на пода. Спъвайки се в треволяците, съдията се втурна към каменните стъпала. На входа спря. Тя лежеше по гръб, от гърдите ѝ стърчеше дръжка на нож. Той скочи към тялото, клекна и се взря напрегнато в лицето на жената. Тя не дишаше.

— Плати ми, за да я пазя, а аз допуснах да я убият! — ядно извика той.

Очевидно се бе опитала да се отбранява, защото в дясната си ръка стискаше дълга тънка кама. Острието ѝ бе изцапано с кръв, по пода към вратата се точеше пътечка от червени капки.

Съдията бръкна в ръкава ѝ. Пакетът с кюлчетата липсваше. Намери само две носни кърпички и разписка с надпис „Кехлибар, от дома на почитаемия Ку Юанлян“. Съдията отново погледна застиналото бледо лице. Спомни си, че както разказваха хората, първата съпруга на Ку боледувала от години и Ку си бил взел втора, никаква млада хубавица. Това сигурно беше тя. Как е могъл този глупак да я прати самичка на такова място, за да купува скъпа антика за колекцията му! Ето че сделката се оказа клопка, заложена, за да бъде отмъкнато златото.

Съдията се изправи с въздишка и огледа голото помещение. В следващия миг събрчи недоумяващо вежди. До единствения стол имаше бамбуков нар и това беше цялото обзавеждане. Липсваха скринове, ниши в стените и каквото и да било друго — една чаша нямаше къде да се остави. За сметка на това таванът и стените бяха прясно боядисани, на прозореца имаше яка желязна решетка. Вратата беше от нови дебели дъски, със солидно резе. Съдията поклати объркан глава, вдигна свещта и запали с нея фенера. После излезе в градината и тръгна към централната сграда.

Тъмните влажни стаи бяха съвършено празни. Не се виждаше нито стол, нито маса, никакви мебели. В централната зала с наполовина сринат таван погледът му попадна върху един надпис, издялан в ламперията. Двата големи червени йероглифа означаваха „Речната вила“. Имаше и подпис: Тун Икуан.

— Добра калиграфия — измърмори съдията и продължи из другите помещения.

В пустия коридор няколко прилепа изпърхаха до главата му, привлечени от светлината на фенера. Но с изключение на този шум и забързаните тихи стъпки на няколко огромни пъльха, които побягнаха уплашени, навред цареше гробна тишина. Съдията тръгна обратно към павилиона, за да прибере двете камни. Оставаше му да слезе в селото и да нареди на местния началник на доброволната стража да отнесе в града трупа на жената. Нямаше какво да прави повече в това злокобно място. Когато излезе в градината, луната отново се бе показала. Направи една крачка и застини вцепенен. Някой се прокрадваше от другата страна на ниския зид, отделящ градината от гората. Виждаше се само една чорлава глава, която се отдалечаваше от павилиона. Явно онзи не бе чул съдията, защото ни най-малко не бързаше.

Съдията Ди клекна и се промъкна безшумно до ниския зид. Хвана се за ръба му и се прехвърли от другата страна. Пропадна в някакъв буренясал ров. Когато се измъкна от него, установи, че зидът се издига на повече от шест стъпки над тесния бряг на рова. Нямаше никой. Той вдигна поглед към зида и замръзна, прикован от неописуем ужас. Чорлавата глава пъплеше на неравномерни тласъци по стената съвсем сама, без тяло под нея. Съдията забрави дори дадиша, вторачен в страшната гледка. В следващия миг обаче се усмихна и въздъхна с огромно облекчение. Лунната светлина му бе погодила номер. Това беше просто кичур трева, влачен от някакво дребно животинче. Той се пресегна и вдигна тревата. Отдолу една малка земна костенурка го погледа укорно с непроницаемите си очи и побърза да се скрие в черупката си.

— Бива си те, приятелю — прошепна съдията. — Де да можех и аз така да се маскирам!

Почувства облекчение от собствения си глас. Мракът и злокобната околност започваха да го гнетят. Хвърли неспокоен поглед към тъмната гора отвъд рова, извисена като стена над преплетените шубраци. Явно това бе мандрагоровата горичка, свещеното обиталище на речната богиня. В сребристата лунна светлина не трепваше дори листец.

— Това място не е за нас — каза съдията на костенурката. — Подобре ела с мен. Тъкмо ти ми трябваше, за да оживя каменната си

градина. Едва ли ще липсващ на Бялата жена.

Той извади носната си кърпичка и уви костенурката в нея. Завърза краищата и пъхна вързопчето в ръкава си. После прескочи обратно зида и отново прекоси градината. Влезе в павилиона и внимателно изтегли ножа от гръдта на жената. Беше пронизана право в сърцето, черната й дреха отпред бе цялата подгизнala от кръв. Той освободи и втората кама от безжизнената й ръка и уви двете в кърпата си. Огледа за последен път помещението и излезе. Когато стигна до портиерската къщурка, надзърна предпазливо в тунела. Едва сега забеляза, че външният зид завършва в горния край с парапет. Очевидно собственикът на усамотената къща бе укрепил всички възможни подстъпи към нея, опасявайки се от нападения. Съдията сви рамене. С фенера лесно откри пътеката за селото.

Пазарът все още бе многолюден и оживен, селяните сякаш и не мислеха да си лягат. Той хвана един безделник да го отведе при началника на местните доброволци. Представи се и нареди на уплашения човек как да постъпи с трупа. Заповяда още десетина-петнайсет въоръжени доброволци да охраняват до зазоряване. После взе коня си от ковача, пъхна двете ками и костенурката в дисагите на седлото и препусна обратно към града.

ГЛАВА V

СЪДИЯТА ДИ ЗАНАСЯ СКРЪБНА ВЕСТ НА ОПЕЧАЛЕН СЪПРУГ; ЕДНА ИСТОРИЯ ЗА ПРИВИДЕНИЕ ИЗПЛУВА ОТ СПОМЕНИТЕ

Часовите на Южната порта държаха открайната грамадните, обковани с желязо крила. Въпреки късния час продължаваха да прииждат граждани на групички, като всеки от тях подаваше на дежурния ефрейтор елипсовидна бамбукова плочка с номер. Ако някой желаеше да се прибере след часа, когато се затварят вратите, трябваше предварително да се снабди с такава плочка. Не я ли покажеше, трябваше да плати глоба от пет медни гроша, след като съобщи името, местоработата и адреса си.

Щом разпозна съдията, ефрейторът изрева на войниците да отворят широко вратите. Съдията Ди спря коня си.

— Да е минавал оттук един нас скоро ранен мъж? — попита той.

Ефрейторът вдигна шлема от изпотеното си чело и смутено отвърна:

— Не мога да кажа със сигурност, ваше превъзходителство. Голяма е навалицата и нямаме време да огледаме всеки...

— Отсега нататък внимателно следете за човек с прясна рана от нож. Попаднете ли на такъв, арестувайте го, който и да е той, и незабавно го доведете в съдилището. Изпратете един стражник с кон да обиколи и другите три врати, за да предаде заповедта ми.

Развеселената тълпа все още изпъльваше улиците, питиепродавниците и уличните сергии въртяха оживена търговия. Съдията пришпори коня си към източния квартал. Както бе чувал, Ку Юанлян живееше там. В гарнизонния щаб разпита капитана на охраната и един вестовой го отведе до голям богат дом в тихата част на квартала, недалеч от Източната врата. Докато съдията слизаше от коня, вестовоят почука на входната порта с две лакирани в червено крила.

Щом зърна съдията, старият вратар хукна да извести на господаря си за знатния посетител. Господин Ку се появи забързан в предния двор, загубил ума и дума от изумление. От вълнение той забрави всякакви любезности и попита направо:

— Случило ли се е нещо?

— Да. Да влезем вътре, ако не възразявате.

— Разбира се, ваше превъзходителство. Моля да ме извините, толкова съм...

Ку поклати объркан глава и поведе съдията през лъкатущен коридор към просторна библиотека, обзаведена с малобойни, но солидни старинни мебели. Когато седнаха край кръгла масичка за чай въгъла, съдията Ди попита:

— Името на втората ви съпруга Кехлибар ли е?

— Да, ваше превъзходителство. Какво ѝ се е случило? Излезе по работа веднага след като обядвахме, и още не се е прибрала. Какво...

В този миг се появи домоуправителят с поднос с чай и той мълкна. Докато господин Ку пълнеше двете чаши, съдията Ди изпитателно огледа лицето му, поглаждайки бавно бакенбардите си. Когато Ку отново седна, съдията изрече бавно:

— С най-дълбоко съжаление трябва да ви съобщя, господин Ку, че Кехлибар е убита.

Ку пребледня. Застина като вкаменен, без да откъсва от съдията широко отворените си изплашени очи. Изведнъж избухна:

— Убита! Как е възможно? Кой я е убил? Къде е била, когато...

Съдията Ди вдигна ръка.

— На последния въпрос сам знаете отговора, господин Ку. Вие сам сте я изпратили в оня пущинак.

— Пущинак ли? Какъв пущинак! Ах, защо, защо не ме послуша! Как ли не я молих, как ли не я разпитвах да каже поне къде отива, но тя...

— Най-добре започнете от началото, господин Ку — прекъсна го повторно съдията. — Пийнете гълтка чай. Разбира се, това е голям удар и вие сте сломен. Но ако не разбера всички подробности, и то още сега, няма да успея да заловя злодея, който я уби.

Ку отпи няколко гълтки, после попита с по-спокоен тон:

— Кой е убиецът?

— Засега не знаем това.

— Как е станало?

— Намушкана е с кама в сърцето. Не се е мъчила, издъхнала е на мига.

Ку кимна. После продължи с омекнал глас:

— Беше невероятна жена, ваше превъзходителство. Имаше рядка дарба, от пръв поглед безпогрешно оценяваше антики и най-вече скъпоценните камъни. Няколко години ми помагаше при проучването на древните реликви, беше чаровен събеседник и приятел... — Ку отнесено погледна резбованите полици по стената вдясно от вратата, където с вкус бяха подредени порцеланови и нефритови статуетки и съдове. — Всичко това е нейно дело — продължи той, — както и каталогът. Когато я купих преди четири години, беше съвсем неграмотна, но започнах да я обучавам и след по-малко от две години вече пишеше наистина много хубаво...

Той изхлипа и скри лице в длани си.

— Откъде я взехте? — учтиво попита съдията Ди.

— Беше робиня в дома на Тун Икуан. Аз...

— Тун Икуан? — възклика съдията Ди. Това бе името под надписа в залата на обитаваната от духове къща. Освен това жената му бе казала, че и тя, и онзи, с когото имаше среща, познават имението като дланта си. — Да не би — продължи съдията — Тун Икуан да е баща на Тун Май, убития студент?

— Точно така, ваше превъзходителство. Кехлибар беше сираче и старият господин Тун много я обичаше. Преди четири години, когато му се наложи да разпродаде каквото имаше, много държеше да намери за Кехлибар добър дом и я предложи на мен. И понеже аз нямам деца, купих я за четири кюлчета злато с намерението да я осиновя. Но тя от ден на ден ставаше все по-красива. Притежаваше невероятно изящество, същинска нефритова статуя. Тя... — Ку разтърка очите си и след малко добави: — Тъй като първата ми съпруга е... хронично болна, преди две години се ожених за госпожица Кехлибар и тя стана моя втора съпруга. Разбира се, аз съм доста по-възрастен, но общите ни интереси...

— Напълно ви разбирам. Сега ми кажете по каква работа я изпратихте?

Ку бавно допи чая си и едва тогава отговори:

— Историята е следната, ваше превъзходителство: Тя ми беше препоръчала Тун Май като способен любител антиквар. Естествено, познаваше го добре, нали са израсли заедно. Преди два дни ми каза, че Тун Май е намерил много рядка и изключително ценна антика... една ваза. Съвършените вази се броят на пръсти, за тази се искаха десет кюлчета злато. Кехлибар каза, че в действителност вазата струва най-малко двойно повече. И понеже била прочут образец много колекционери копнеели да я притежават, Тун не искал да се разчува, че я продава на мен. Обещал да ѝ я предаде на безопасно място, което и двамата познават. Щял да бъде там вечерта след състезанието. Опитах се да изкопча от нея кое е това място. Млада жена, съвсем сама, с толкова пари... Тя обаче настояваше, че няма никаква опасност... Тази вечер, когато научих за смъртта на Тун, разбрах, че ще го чака напразно. Надявах се да я заваря у дома и много се разтревожих. Но какво можех да направя, дори не знаех къде е срещата им...

— Аз мога да ви кажа — рече съдията Ди. — Срещата им е била в запуснатата някогашна къща на Тун, в гората до село Мраморен мост. Тя не е знаела, че Тун не е вече жив. Някой друг е отишъл на срещата вместо него. Този някой я е убил и е взел и парите, и... хм... вазата. За ваза ставаше дума, нали?

— Запуснатата къща! Всемогъщи небеса, защо тя... Да, естествено, тя познаваше мястото, но... — Ку сведе втренчения си поглед.

Съдията Ди изгледа изпитателно домакина си. После попита:

— Защо се твърди, че къщата е обитавана от духове?

— Духове ли? А, да, заради мандрагоровата горичка, ваше превъзходителство. Преди столетия местността била мочурлива и обрасла с гъсти гори. Нали разбирате, реката се е разливала много понасироко от сега. Там е било средището на култа към речната богиня. Рибари и лодкари се стичали отвред, за да ѝ се кланят. По онова време мандрагоровата гора била обширен непроходим гъсталак и посред нея се издигало красиво светилище с огромна мраморна статуя на богинята. Всяка година на олтара принасяли по един младеж в жертва. После наблизо бил прокаран Големият канал. Изsekли гората, оставили само малка част около светилището от уважение към вярванията на местните хора. Но човешките жертвоприношения вече били забранени. На следващата година се разразило опустошително земетресение.

Светилището отчасти рухнало, монахът и двамата му помощници загинали. Хората били убедени, че с това богинята изразява своя гняв. Затова изоставили светилището и издигнали ново, на брега на реката в село Мраморен мост. Пътищата към мандрагоровата горичка обрасли и до ден днешен никой не смее да стъпи там. Дори и билкарите не ходят, въпреки че корените на мандрагората, откъдето идва и името й, се славят като чудодейно лекарство и струват скъпо и прескъпо, както е известно на негово превъзходителство.

Ку се смръщи. Сякаш бе изгубил нишката на разказа си. Прокашля се няколко пъти, наля си отново чай и продължи:

— Преди десетина години, когато старият господин Тун започна да строи къщата си непосредствено до мандрагоровата горичка, всички го предупреждаваха да не нарушава покоя около свещеното обиталище. Хората отказваха да работят за него, бяха убедени, че Бялата жена ще го накаже заради нашествието и че ако не спре строежа, ще настанат суши и всякакви бедствия. Но старият Тун беше упорит човек и като всеки северняк не вярваше в богинята. Докара работници от друга околия и построи къщата. Нанесе се с цялото си семейство, нареди и колекцията си от бронзови отливки. Ходих му няколко пъти на гости и според мен колекцията му беше изключителна. Разбираете ли, в наши дни истинските стадинни бронзови изваяния са голяма рядкост. Много жалко, че... — гласът му секна на сред изречението. Той поклати тъжно глава, после се съвзе и продължи: — Една лятна вечер преди четири години след горещ и зноен ден старият Тун се наслаждавал със семейството си на вечерната хладина. Седели във вътрешната градинка пред източния павилион. Изневиделица сред дърветата на мандрагоровата горичка точно срещу тях се появила Бялата жена. Било много страшно, както ми разказа покъсно старият Тун... Носела бяла дреха, цялата в петна от кръв, косата ѝ висяла на дълги мокри кичури пред лицето. Вдигнала окървавените си ръце с пръсти, завити като хищни нокти, и с пронизителен писък се спуснала към тях. И Тун, и останалите скочили и хукнали, накъдето видят. Аз помня, същия този ден от сутринта бе надвиснала страшна буря и тъкмо тогава се развилия. Небето се раздираше от гръмотевици, святкаха мълнии, по едно време ливна и порой. Когато Тун и семейството му се добрали някак си до селото, целите подгизнали, с разкъсани дрехи, били повече умрели, отколкото живи. То се знае,

старият Тун реши на часа да напусне къщата. Като капак на следващия ден се разбра, че дюкянът му в столицата фалирал. Продаде и къщата, и земята на един богат столичанин, търговец на лекарства, и напусна.

Ку замълча. Съдията Ди бе изслушал всяка негова дума, поглаждайки бавно дългата си черна брада. След малко попита:

— Защо госпожа Кехлибар, въпреки че е знаела всичко това, се е осмелила да отиде в необитаваната къща нощем?

— Тя не вярваше, че в къщата наистина има духове, ваше превъзходителство. Разправяше, че онова привидение е било номер на тухашните хора, за да изплашат Тун. Пък и нали е жена, за нея не беше страшно. Бялата богиня олицетворява тайнствената, съзидателна сила на плодоносното естество и се смята за покровителка на жените. Затова са й принасяли в жертва само млади мъже, никога жени или девойки.

Съдията кимна. Отпи няколко гълтки чай и в мига, когато остави чашата си на масичката, ненадейно заяви със строг глас:

— Вие сте изпратили Кехлибар с опасна задача и тя бе жестоко убита. Вашият е отговорността за това подло престъпление. На това отгоре се опитвате да ме залъгвате с разни приказки за старинни вази. Не ме прекъсвайте! Нима ме мислите за такъв невежа, та да не знам, че в цялата империя няма ваза, която да струва десет кюлчета злато? А сега кажете истината. Какво искаше Кехлибар да купи за вас?

Ку скочи на крака и закрачи нервно из стаята. Накрая сякаш взе решение. Спря пред съдията, хвърли тревожен поглед към затворената врата, наведе се напред и прошепна с пресипнал глас:

— Императорската перла!

ГЛАВА VI

СЪДИЯТА ДИ ИЗСЛУШВА НЕВЕРОЯТНА ИСТОРИЯ; ПРЕД ОЧИТЕ МУ СЕ ПОЯВЯВА ЕДНО ЗЛОЧЕСТО ОЛИЦЕТВОРЕНIE НА СЪВЪРШЕНАТА КРАСОТА

Съдията Ди погледна изумен възбудения си домакин. После удари с юмрук по масичката и викна:

— Аз ви заповядах, безумецо, да кажете истината! А вие се осмелявате да ми пробутвате врели-некипели за Императорската перла! Пречисти небеса, когато бях още съвсем малък, бавачката ми разказваше тази история, за да ме приспи. Императорската перла, как ли не! — и гневно подръпна брадата си.

Ку седна. Изтри потта от челото си с крайчеца на ръкава и каза искрено:

— Това е самата истина, ваше превъзходителство, кълна ви се! Кехлибар е видяла перлата. Колкото гъльбово яйце била, съвършено овална и с онази несравнима искряща белота, заради която толкова я възхваляват и ценят.

— И каква небивалица е съчинил Тун Май, та да обясни как прочутото съкровище на империята се е озовало в ръцете му?

Ку се наведе напред и изрече почти в скоропоговорка:

— Дала му я една немощна старица, която живеела в пълна мизерия недалеч от неговата квартира, ваше превъзходителство. Навремето той й помогнал нещо и тя на смъртното си ложе му дала перлата в знак на благодарност за сторената добрина. Понеже всичките й роднини били измрели, можела да му разкрие ужасната тайна, която родът й пазел цели две поколения.

— Сега пък и стари семейни предания... — въздъхна съдията. — Добре, кажете да чуем!

— Много интересна история, ваше превъзходителство, но съвсем не толкова невероятна. Бабата на тази старица била прислужница в женското отделение на императорския дворец. Когато майка ѝ била едва тригодишна, посланикът на Персия подарил прочутата перла на преславния дядо на настоящия ни император и негово величество я поднесъл на императрицата за рождения ѝ ден. Този наистина императорски дар разбунил невероятно духовете в хaremа и всички дворцови дами дотичали в покоите на императрицата да я поздравят за поредния знак на императорската любов към нея. Малкото момиченце, което си играело отвън на терасата, чуло гълчавата. Вмъкнало се в спалнята и видяло перлата на тоалетна масичка върху възглавничка от брокат. Взело я, пъхнало я в устата си и излязло да си поиграе с нея в градината. Щом се разбрало, че перлата липсва, императрицата на часа свикала евнусите и охраната на хaremа. Заключили всички врати и претърсили всекиго. Никой обаче не обърнал внимание на малкото момиченце, което си играело в парка. Четири дворцови дами, които императрицата заподозряла, били изтезавани до смърт, десетки прислужници в двореца били жестоко наложени с камшик, но перлата, както се знае, така и не се намерила. Същата нощ наредили на двама императорски цензори да започнат най-щателно разследване.

Лицето на Ку беше почервяло. Развълнуван от старата загадка, той като че ли бе забравил за скръбта си. Отпи набързо гълтка чай и продължи:

— На следващата сутрин прислужницата на нейно величество забелязала, че малката ѝ дъщеричка смуче нещо. Скарада ѝ се, че пак е бъркала в буркана със сладкото, а момиченцето най-невинно показало на майка си перлата. Жената подлудяла. Ако върнела перлата и кажела истината, и тя, и цялото ѝ семейство щели да бъдат екзекутирани като виновни за смъртта на четирима невинни. Затова премълчала и скрила перлата. Разследването продължило четири дни, в него били включени и съдиите от столичния съд. Императорът обещал огромна награда за онзи, който успее да разкрие загадката, и името на престъпника щяло да се разгласи из цялата империя. Какви ли не догадки се правели, но перлата, естествено, не се намерила. Прислужницата пазила перлата, докато усетила, че краят ѝ наближава. Тогава я предала на дъщеря си, майката на старицата, като я зарекла никому да не казва. Тази жена се омъжила за дърводелец, който задълъжнял, и тя прекарала живота си в

нищета до последния си час. Представете си живота на тези хора, ваше превъзходителство! Да държат в ръцете си едно легендарно съкровище, без да могат да се възползват от него, защото било невъзможно да се превърне в пари. Та кой търговец ще се осмели дори да се докосне до него, кой не би доложил на часа на lastите с всички страшни последици подир това? Освен за смъртта на четири невинни жени семейството носело вина и за обир на императорския дом, а за такова кощунство възмездietо тегне и над потомството до трето коляно. От друга страна, сърце не им давало да хвърлят перлата в някой кладенец или другояче да се отърват от нея. Перлата явно е била проклятие за злочестите й притежатели. Съпругът на старицата починал, когато тя била още млада. И макар че едва свързвала двата края като перачка, цял живот не посмяла да сподели с никого за съкровището, което притежавала. Едва когато всичките й роднини измрели до един и дошъл нейният ред, тя извадила перлата и я дала на Тун Май.

Ку мълкна. Погледна в очакване съдията. Съдията Ди не каза нищо. Мислеше си, че нищо чудно именно тази простишка история да е разрешението на една отколешна загадка, занимавала най-блестящи умове. Императрицата, обкръжена от цял рояк пърхащи придворни дами, всичките облечени в широки роби до земята... Нищо чудно, че не са забелязали малкото момиченце, лазещо по пода. От друга страна, това можеше спокойно да бъде и скальпена измислица. След дълго мълчание съдията попита спокойно:

— А защо Тун Май не е отнесъл перлата в двореца? Дворцовите служители лесно биха могли да проследят родословието на старицата и ако тя наистина е била потомка на онази прислужница, да го възнаградят пребогато. Много по-щедро от вашите десет кюлчета.

— Тун беше просто един студент пройдоха, ваше превъзходителство. Страхувал се е, че lastите няма да му повярват и ще го изпратят на изтезания. А така споразумението ни изглеждаше разумно: той да си получи десетте кюлчета злато, аз — честта да върна отдавна загубеното съкровище на законния му притежател, императорския дом.

Съдията Ди оцени с известно съмнение виртуозния обрат на домакина си. Но не беше склонен да приеме с лека ръка последното му изявление. Запалените колекционери често са напълно чужди на

всякаква нравственост. Струваше му се далеч по-вероятно Ку да задържи перлата за себе си, за да и се любува тайно до края на дните си.

— Наричате го разумно споразумение — студено поде съдията.
— Аз пък наричам премълчаването на съществени факти във връзка с кражба от двореца престъпно деяние. Трябаше незабавно да ми съобщите онова което ви е разказала Кехлибар. А сега сте причина за загубата на императорска скъпоценност. Надявам се за ваше добро загубата да се окаже само временна. Ще направя каквото мога, за да проследя убиеца и да върна перлата. Тогава може да се окаже, че е фалшификат, а цялата история — просто номер. Дано имате късмета да е така — и като стана внезапно, с което накара Ку да прегълтне въпросите, които напираха на езика му, съдията продължи: — Последно. Да ви е казвал Тун Май, че е ремонтиран павилиона при старата къща и че го използва за склад на антиките, които е продавал?

— Не е споменавал такова нещо, ваше превъзходителство. И Кехлибар не знаеше той да е използвал павилиона, сигурен съм.

— Добре — както се обръща към вратата, съдията Ди в миг застинава. На прага стоеше висока стройна жена.

Ку на часа отиде до нея. Сложи ръка на рамото ѝ и ѝ заговори с нежен глас:

— Трябва да се върнете в стаята си, Златен Лотос. Знаете, че не сте добре, скъпа моя.

Тя като че ли не го чу. Съдията Ди се приближи до двамата съпрузи и забеляза, че жената е на около трийсет години, невероятно красива. Имаше фин прав нос, деликатни малки устни и дълги, изящно извити вежди. Но застиналото ѝ лице бе някак странно, съвършено безизразно, големите ѝ искрящи очи гледаха в пространството с празен поглед. Беше в черен копринен халат с дълги провиснали ръкави, широкият колан подчертаваше тънката талия и красивите ѝ Гърди. Бляскавата ѝ коса бе опъната назад, украсена с една-единичка малка златна филигранна фиба във формата на лотосов цвят.

— Разсьдъкът на първата ми съпруга, ваше превъзходителство, е помътен — прошепна опечален Ку. — Загуби паметта си вследствие на мозъчно възпаление преди няколко години. Повечето време прекарва в стаята си, защото, ако излезе сама, може да се нарани. Прислужниците

й сигурно са я изпуснали от око, всички бяха толкова разтревожени около изчезването на Кехлибар тази вечер...

Ку се сведе над съпругата си и тихичко ѝ зашепна нещо гальовно. Тя обаче с нищо не показа, че осъзнава присъствието му. Втренчила поглед право пред себе си, само вдигна изящната си бяла ръка и погали косите си.

Съдията Ди погледна странната жена със състрадание. После се обърна към Ку:

— По-добре се погрижете за нея, не ме изпращайте, ще се оправя сам.

ГЛАВА VII

СЪДИЯТА ДИ И СЕРЖАНТ ХУН ПРОДЪЛЖАВАТ ДА ОЧАКВАТ ЕДИН НЕОТКРИВАЕМ СТУДЕНТ; СЪДИЯТА ДИ ОБЕЩАВА ДА НЕ БЪДЕ ДРЕБНАВ

Когато съдията Ди спря коня си пред главния вход на трибунала, до полунощ оставаше около час. Той се наведе на седлото и почука с дръжката на камшика по обкованата с желязо врата. Двамата часови веднага разтвориха широко тежките крила и съдията влезе под каменния свод в централния двор на съдилището. Докато един гурелив коняр поемаше юздите на коня му, съдията забеляза, че облепеният с хартия прозорец на кабинета му до съдебната зала свети. Той тръгна натам с дисагите в ръка.

Седнал на едно столче пред голямото писалище на съдията, сержант Хун четеше някакъв документ на светлината на единствената свещ. Щом видя съдията, той скочи на крака и попита с тревожен глас:

— Какво стана в Мраморен мост, ваше превъзходителство? Преди половин час началникът на доброволците в селото докара женски труп. Наредих на съдебния лекар да направи аутопсия. Това е докладът му.

И подаде на съдията документа, който четеше. Съдията Ди му хвърли бегъл поглед, изправен до писалището. Според описанието трупът принадлежеше на млада омъжена жена, наръгана с нож. Острието бе проникнало в сърцето. Други телесни увреждания нямало, но по раменете ѝ били открити грозни стари белези от неизвестен произход. Била бременна трети месец.

Съдията Ди върна документа на Хун и се настани в голямото кресло зад бюрото си. Сложи дисагите на писалището, облегна се назад и попита:

— Началникът на стражниците доведе ли Ся Куан, приятеля на Тун Май?

— Не, ваше превъзходителство, дойде преди един час и докладва, че Ся още не се бил приbral. Вехтошарят, хазяинът на Ся, му казал, че нямало смисъл да го чакат, защото не се знаело кога ще си дойде. Понякога по ден-два не се вестявал. Началникът претърсил тавана, в който живеели Тун и Ся, и се върна в съдилището. Оставил двама стражници да наблюдават къщата до сутринта със заповед да го доведат тук, щом се появи.

Сержантът се прокашля и продължи:

— Проведох дълъг разговор с професор Оуян, ваше превъзходителство. Той не споделя високото мнение на доктор Пиен и на господин Ку за Тун. Каза, че и Тун, и Ся били умни, но разпътни младежи, обичали виното и жените, занимавали се с разни съмнителни далавери. Били много нередовни на лекциите, а през последните месеци почти не стъпвали в училището. Но ни най-малко не съжаляваше за това, защото според него присъствието им влияело зле на останалите студенти. Изрази съжаление, че такъв син се е паднал на стария господин Тун, който бил почтен и много образован човек. Доколкото знаел, родителите на Ся Куан живеели в столицата. Изглежда, се отрекли от него заради безпътния му живот.

Съдията Ди кимна. Изправи гръб, вдигна дисагите и изсипа съдържанието им върху писалището. Бутна настрани двете увити ками, после развърза носната си кърпичка и пусна костенурката на свобода. Тя изпълзя напред, премига с извънредно сериозен вид срещу свещта и се сви в черупката си. Сержант Хун в безмълвно изумление се блещеше срещу дребното животинче.

— Ако ми предложиш голяма чаша горещ чай, Хун — изрече съдията леко усмихнат, — ще ти разкажа къде и как се запознах с този приятел.

Докато сержант Хун се суетеше около масичката за чай, съдията стана и с костенурката в ръка отиде до прозореца в дъното. Надвеси се навън и постави животинчето сред изкуствените скали на малката градина, вдълбана в стената. После се върна при бюрото, седна и подробно разказа на сержант Хун за станалото в къщата с духовете. Прекъсна само веднъж, когато ефрейторът от Южната врата се яви да докладва, че нито той, нито колегите му на останалите порти са

засекли мъж с прясна рана от кама. Когато стражникът излезе, съдията Ди предаде на Хун и разговора си с Ку Юанлян.

— И така, Хун — заключи съдията, — явно фактите, с които разполагаме засега, допускат две съвършено противоположни версии. Ще ти изложа и двете, но, запомни, само за най-общо ориентиране в ситуацията, колкото да планираме разследването. Налей си и ти една чаша чай.

Съдията допи своята и продължи:

— Първо, да допуснем, че господин Ку ми е казал самата истина. В този случай отровителят на Тун Май е неизвестен: някой, който е научил за продажбата на перлата и е решил да се яви на срещата с Кехлибар вместо Тун, за да грабне и перлата, и златото. Той най-хладнокръвно убива Кехлибар, било защото тя е извадила преди това кама, било просто за да не го издаде. По-малко вероятно, но също така възможно е човекът, отишъл на срещата с Кехлибар, да няма нищо общо с отравянето на Тун Май. Той със сигурност обаче е знаел предварително за сделката в запуснатата къща. Щом е научил за внезапната смърт на Тун, се е явил вместо него, за да сложи ръка на златото и на перлата. В този случай убийството на Кехлибар навсярно е станало случайно, защото крадците и убийците са хора със съвсем различна нагласа.

Съдията Ди направи пауза. Известно време мълча, поглаждайки бакенбардите си, после продължи:

— Втората ми хипотеза се основава на предположението, че думите на Ку само отчасти са верни и че всъщност на него отлично му е било известно мястото на срещата между Кехлибар и Тун Май. В този случай и Тун Май, и Кехлибар са били убити по нареждане на Ку Юанлян.

— Но как, ваше превъзходителство? — възклика сержант Хун.

— Хун, не забравяй, че Тун и Кехлибар са отрасли заедно. Тун беше привлекателен младеж, а Кехлибар — будно и хубаво момиче. Да допуснем, че са били любовници. За жалост в доста домове гледат през пръсти на интимните отношения между младите господари и прислужнички или робини и нищо чудно в дома на стария господин Тун да е било точно така. Не е изключено връзката между двамата да е продължила тайно и след като Кехлибар е отишла в дома на господин Ку.

— Но това би било черна неблагодарност от страна на госпожица Кехлибар!

— Често е трудно да бъдат разбрани постъпките на една влюбена жена, Хун. Ку е запазен, красив мъж, но е с близо двайсет години по-възрастен от нея. Аутопсията показва, че тя е била бременна. Нищо чудно бащата на нероденото ѝ дете да е Тун Май. Ку е разкрил, че Кехлибар му изневерява, но не е казал нищо, а е изчакал удобен случай, за да си отмъсти. И го съзира, когато Кехлибар му разказва за перлата на Тун. Ку решава да убие и двамата грешници, като едновременно си върне златото и се сдобие с перлата която толкова копнене да притежава. По време на гощавката на екипажите в село Мраморен мост Ку е имал десетки възможности да отрови Тун. След като вече се е отървал от него, оставало е само да наеме някой главорез, който да отиде на срещата в запуснатата къща, да убие Кехлибар, да вземе кюлчетата злато и да намери перлата, която Тун е скрил в павилиона. Това са двете ми версии, но пак повтарям, те са само предположения. Предстои ни да проучим още много неща около замесените лица и едва тогава можем да предприемем конкретни действия.

Сержантът кимна умислен. После каза с тревожен глас:

— Ваше превъзходителство, при всички случаи трябва да направим нещо във връзка с перлата. Неочакваната ви поява е попречила на убиеца да я потърси и нищо чудно тя все още да се намира в павилиона. Дали да не се върнем още сега в запуснатата къща и да претърсим всичко?

— Не, не е необходимо. Наредих на началника на местните доброволци да постави усилена охрана. Утре сутринта ще идем и ще претърсим на светло. Има обаче и друга възможност: Тун да е носил перлата със себе си. Тук ли са дрехите му?

Сержантът вдигна един голям запечатан пакет от масичката до стената. Съдията Ди разчути печата и Двамата с Хун най-подробно претърсиха дрехите. Опипаха всички шевове, сержантът дори разряза подметките на обувките, но не откриха нищо.

Сержант Хун опакова отново дрехите, а съдията мълчаливо изпи още една чаша чай. После изрече бавно:

— Фактът, че това убийство е свързано с кражба от императорския дворец, превръща случая в най-тежко престъпление.

Трудно ми е да преценя що за човек е Ку. Необходими са ми повече сведения за него. Жалко, че най-меродавният източник, първата му съпруга, не може да ни съдейства поради умопомрачението си. Хун, да знаеш кога и как я е сполетяло това?

— Чувал съм да приказват, ваше превъзходителство. Преди четири години се вдигна доста шум. Госпожа Ку, или Златен Лотос, както е личното ѝ име, тръгнала една вечер на гости у своя приятелка, която живее на съседната улица. Но така и не стигнала дотам. Изглежда, навън е получила мозъчно възпаление, от което загубила паметта си. Продължила напосоки и както изглежда, излязла от града през Източната врата и се скитала цяла нощ по безлюдните поля наоколо. На сутринта някакви селяни я намерили да лежи в тревата. Известно време имало опасност за живота ѝ. Когато пристъпът отминал, разсъдъкът ѝ останал неизлечимоувреден.

Сержантът замълча. Описа разсеяно тънките си прошарени мустаци, след това продължи:

— Когато излагахте първата си версия, ваше превъзходителство, споменахте, че е възможно Тун да е убит по друга причина, без връзка с продажбата на перлата. Спомням си, веднъж Тао Ган ми каза, че докато простолюдието залага дребни суми при състезанията с драконите, богати търговци и съдържатели на магазини нерядко правят помежду си огромни залози. Според него покрай тези залози се вършли какви ли не фалшификации и измами. Сега при това състезание всички бяха убедени, че ще спечели лодката на доктор Пиен. Ако някой мошеник предварително е знаел, че с барабанчика от лодката на Пиен ще се случи нещастие, като нищо е приbral в джоба си цяло състояние. Не е изключено отравянето на Тун Май да е свързано именно с такива мащабации.

— Да — с одобрение кимна съдията Ди, — ето още една версия, която трябва да проверим.

На вратата се почука. Влезе началникът на стражата и се поклони на съдията. После поставил на бюрото един изцапан плик и каза:

— При обиска в тавана на двамата студенти, ваше превъзходителство, намерих този плик в раклата на Ся. В сандъка на Тун имаше само стари дрехи. Не открихме никакъв документ.

— Добре, свободен си.

Съдията разкъса плика и извади от него три сгънати листа. Първият бе диплом от Класическото училище, удостоверяващ, че Ся Куан успешно е взел първия си изпит, вторият бе разрешителното му да пребивава в Пуян. Когато разгъна третия лист, съдията учудено свъси вежди. Приглади внимателно хартията върху писалището, придърпа свещта и каза:

— Хун, погледни!

Сержантът видя небрежно нахвърлян план на областта южно от града.

— Това е мандрагоровата горичка — посочи с пръст съдията Ди.

— А този правоъгълник е къщата на стария Тун. Отбелязан е само източният павилион. Излиза, че и Ся е имал нещо общо с продажбата на перлата. Пречисти небеса, непременно трябва да намерим този човек. И то час по-скоро!

— Сигурно се шляе някъде из центъра на града, ваше превъзходителство. Нашият стар познайник Шън Ба, бившият самообявил се цар на подземния свят, сто на сто ще ни помогне да го намерим.

— Да, може да го попитаме. Откакто го назначих за старейшина на гилдията на просяците, се проявява като много отзивчив сътрудник.

— За жалост не е лесно да го открием, ваше превъзходителство. Единствено късно вечер със сигурност може да бъде намерен у дома му. Тогава просяците идват да му предадат дела от печалбата. Найдобре да ида веднага да го потърся.

— И дума да не става. Ти си капнал от умора и никъде няма да ходиш. Отивай да спиш, Хун!

— Но това ще ни забави с цял ден, ваше превъзходителство. А и аз се разбирам с Шън Ба, вече му научих номерата на стария дявол. Ако не се лъжа, и той ме уважава за разлика от другите ви трима помощници. Веднъж ми каза на четири очи, че според него моите приятели Ма Жун и Цяо Тай били неуки грубияни, а Тао Ган — коварен хитрец.

— Значи така каза за тях негодникът — засмя се съдията. — Иди тогава, щом настояваш. Но вземи служебна носилка и четирима стражници. В онзи квартал гъмжи от всякаква измет.

След като сержант Хун излезе, съдията Ди изпи още една чаша чай. Всъщност бе много повече разтревожен, отколкото показа пред

дългогодишния си съветник и помощник. Убийството на един беден студент неочеквано се разрасна до престъпление от национална значимост, свързано с кражба от императорския дом! Трябаше бързо да се справи със случая, защото не можеше дълго да бави доклада за перлата пред по-висшите власти. Но трябаше и да действа много предпазливо. Той въздъхна дълбоко и стана. Прекоси централния двор умислен, с намерение да прекара нощта на нара в библиотеката си. Но когато домоуправлятелят му отвори вратата, съдията дочу звънък смях откъм осветената женска част на къщата. Щом забеляза учуденото изражение на господаря си, беловласият служител побърза да обясни:

— Първите съпруги на генерал Бао и на почитаемия Уън, пенсионирания съдия, пристигнаха на гости, ваше превъзходителство. Дамите поднесоха традиционните дарове за небесната царица и вашата Първа съпруга ги покани да поиграят на карти. Нареди ми да ѝ съобщя, когато се приберете, за да отпрати гостенките и да бъде на разположение на ваше превъзходителство.

— Кажи ѝ да излезе в преддверието за минута.

Когато Първата съпруга се появи в малкото помещение, съдията със задоволство забеляза колко е красива в любимата ѝ роба от виолетов брокат, извезана със златни цветя. Тя му се поклони и попита тревожно:

— Не сте имали, надявам се, неприятности след състезанието?

— Възникна един случай и трябаше незабавно да се намеся. Повиках ви само за да ви кажа в никакъв случай да не отпращате гостенките си заради мен. Вечерта беше доста уморителна и ми се иска да си легна. Ще спя в библиотеката, домоуправляителят ще се погрижи за мен.

Тя понечи да му пожелае лека нощ, когато той неочеквано запита:

— Между другото, намери ли се липсващата плочка от доминото?

— Не. Решихме, че сигурно е паднала във водата.

— Изключено! Масата ни беше посред палубата. Къде ли може да се е дянала?

Тя вдигна показалец и полусериозно, полуслеговито каза:

— През всичките години, откакто сме женени, не помня да сте се ядосвали за дреболии. Надявам се, няма тепърва да ставате педант,

нали?

— Няма, няма — с лека усмивка отвърна съдията Ди.
Кимна ѝ и се отправи към библиотеката.

ГЛАВА VIII

ЕДИН ПОЗНАВАЧ ИЗКАЗВА МНЕНИЕ ЗА ОПАСНОСТТА ОТ ОБРАЗОВАНИЕТО; СЕРЖАНТ ХУН СЕ НАГЪРБВА С ДЕЛИКАТНА МИСИЯ

Пивницата, в която старейшината на гилдията на просяците бе разположил своя щаб, се намираше в бедняшкия квартал зад храма на бога на войната. Помещението бе претъпкано от просяци и безделници, миришеше на спарена пот и евтино вино. Сержант Хун едва успя да си пробие път до тезгая в дъното.

Там двама нехранимайковци с мърляви дрехи се бяха изправили лице в лице и се псуваха на висок глас. Яки мъже бяха, но се губеха пред дебелия великан, който ги наблюдаваше, подпрян на тезгая. Той носеше изтъркана черна куртка и провиснали панталони, целите в кръпки. Дебелите му като корабни мачти ръце бяха скръстени над огромно шкембе. Нямаше шапка, къдрите на огромната му глава бяха привързани с мръсен парцал, дългата му брада висеше на мазни масури. Известно време той само мереше изпод рунтавите си вежди кавгаджиите. Изведнъж отпусна ръце, придърпа нагоре панталоните си и сграбчи двамата за вратовете. Повдигна ги от земята сякаш без всякакво усилие и бълсна два пъти главите им една в друга. Когато ги пусна на пода, сержант Хун пристъпи към него и каза:

— Много ми е неприятно, че ви беспокоя, Шън Ба, но какво да правим, налага се. Виждам, че сте доста зает с административните проблеми на града — Хун хвърли поглед към двамата дървеняци, които се изправяха търкайки замаяно глави, и продължи: — Трябва спешно да си поговорим.

Великанът изгледа подозрително сержанта.

АЗ СЪМ БОЛЕН ЧОВЕК, ГОСПОДИН СЕРЖАНТ

— Аз съм болен човек, господин сержант — изръмжа той, — много болен. Но никой не би могъл да каже за мен, че обноските ми не са учтиви. Да поседнем там, господин сержант, и да се подкрепим с каквото можем.

След като се разположиха на една паянтова маса в ъгъла пред кана кисело вино, сержант Хун започна любезнно:

— Няма да отнема много от ценното ви време, Шън Ба. Нуждая се само от сведения за двама разхайтени студенти, Тун Май и Ся Куан. На Ся му викат и Ся Белязания, понеже има белег на лицето.

Шън Ба мълчаливо почеса голото си шкембе. След малко каза умислено:

— Значи млади вагабонти, а се занимават и с науки, така ли? Не, господине, с такива нямам нищо общо. А и не искам да имам. Като знам неуките мошеници що за стока са, представям си какви ли ще са негодниците, които учат от книгите всякакви тарикатльци. Нищо чудно да са забъркали някоя каша. Докато съм жив, ще гледам да стоя подалеч от такива.

— Единият не е жив. Нещастен случай при състезанието.

— Мир на праха му — благочестиво изрече Шън Ба.

— Вие гледахте ли състезанието?

— Аз ли? Не. Залаганията не са по моята част. Не мога да си позволя такова нещо.

— Хайде де, да не би да искате да кажете, че не можете да хвърлите някой меден грош?

— Меден грош ли? Чуйте какво ще ви кажа, господин сержант: сума народ хлътна яко, като заложи на номер девет. В това число сигурно и доктор Пиен, собственикът на лодката. Загазил е докторът, ако е разчитал на победа. Чух от моите хора, че напоследък не му вървяло — Шън Ба се загледа съсредоточено в чашата си и добави мрачно: — Заиграят ли големите пари, винаги ще има и нещастни случаи.

— Кой печели от загубата на лодката на доктора?

Шън Ба вдигна очи и отговори провлачено:

— Труден въпрос, господин сержант, много труден въпрос. Далавераджийте, които разиграват залози, не са вчерашни. Въртят си игрите чрез десетки слухари и посредници. Кой знае къде в крайна сметка отива парата. Не у мен обаче.

— Съдията би искал да разбере. Може да е свързано с един случай, който разследва в момента.

— В който вероятно е замесен един млад кандидат на науките...

— поклати глава исполинът и повтори натъртено: — Много съжалявам, но не мога да ви помогна.

— Не бих се учудил — невъзмутимо подметна сержант Хун, — ако съдията се отблагодари за получените сведения с някой сребърник...

Шън Ба ококори големите си очи.

— Негово превъзходителство съдията! — провикна се той. — Защо не казахте веднага, че той се интересува. Някога да съм отказал

да съдействам на властите? Наминете утре, господин сержант, току-виж някой ми прошепнал нещичко.

Сержант Хун кимна и се надигна от стола. Домакинът положи грамадната си лапа върху ръката му и попита с укор:

— Закъде се разбързахте, господин сержант? — Хун неохотно се отпусна отново на стола, а Шън Ба продължи със сериозен глас: — Допадате ми, господин сержант. Често се сещам за вас и си викам: почтен човек е. В този град хората, искам да кажа важните хора, ви уважават, ценят ви.

Хун си помисли унило, че това е прелюдия към молба за аванс от наградата на съдията Ди. Бръкна в ръкава си, промърморвайки под нос нещо не особено ласкателно по свой адрес. Шън Ба побърза да го успокои:

— Не, драги господине, не бива скромността да засенчва истината. Вие сте зрял човек, с богат опит, какво ли не ви е минавало през главата. Затова ми се иска да ви помоля за една деликатна услуга — Шън Ба забеляза зачуденото изражение на Хун и додаде: — Не можете да откажете на един смирен старец. Още по-малко на един болен човек.

— Не ви личи да сте болен — подметна Хун, все още недоумяващ.

— Болката не се вижда с просто око, господин сержант. Тя е тук, вътре, дълбоко в корема — червата му изкуркаха силно и Шън Ба се оригна толкова гръмко, че просяците мълкнаха и впериха възхитени погледи в главатаря си. — Виждате ли? В корема, в огнището на живота.

— Какво ви мъчи?

Шън Ба се наведе към Хун и прошепна дрезгаво:

— Една жена.

Дебелият великан имаше толкова нещастен вид, че сержант Хун премълча шеговитата забележка, която му дойде на езика, и попита:

— И коя е щастливата дама?

— Ето това е думата, дама! — доволно възклика Шън Ба. — Работила е в императорския двор, в столицата. Много деликатно създание, извънредно чувствителна. Към нея трябва да се подхожда, ъъ... с такт.

Сержантът стрелна с кос поглед домакина си. Жена, работила в двора? Той изведнъж застине на стола си.

Да не би да има нещо общо с една перла? — припряно запита той.

— Как винаги умеете да намирате най-точната дума, господин сержант. Перла, да, тя е истинска перла сред жените! Моля ви, идете при нея и ѝ кажете някоя добра дума за мен. Само че бъдете много дискретен. Не бива да засягате девическата ѝ скромност.

Сега вече сержантът съвсем се обърка. Значи тази жена нямаше нищо общо с откраднатата перла?

— Искате да отида при нея като сватовник и да ѝ направя предложение от ваше име, така ли?

— О, не така изведнъж! — възклика Шън Ба. — Слушайте, като императорски служител вие си давате сметка, че човек с моите отговорности не може да си позволи... хм... тя да отхвърли предложението ми.

— Нищичко не разбирам! — троснато изрече Хун. — Какво искате от мен в последна сметка?

— Искам да идете при нея и да ѝ кажете някоя добра дума за мен. Само това, господин сержант. Да ѝ подшушнете нещо за мен. И нищо повече.

— Ще го сторя с удоволствие. Къде да я намеря?

— Попитайте около храма на бога на войната за заведението на госпожица Лян. Госпожица Лян, или Горска Теменужка. Всеки ще ви упъти.

Сержант Хун се изправи.

— Доста съм зает, но щом намеря свободно време...

— Добре ще е да намерите малко време още утре заran, господин сержант — самодоволно се ухили великанът. — Току-що се сетих, че ония двамата младоци, Тун и Ся, ако си спомням правилно имената им, намирават при госпожица Лян. Поразпитайте я за тях, господин сержант. Само че не забравяйте, внимателно! Тя е деликатна жена, работила е...

— Да, да, в императорския двор. Добре, Шън Ба, утре по някое време пак ще намина.

ГЛАВА IX

СЪДИЯТА ДИ НАМИРА ПРОТИВОРЕЧИВИ СВЕДЕНИЯ В ЕДНА СТАРИННА КНИГА; ДВАМАТА СЪС СЕРЖАНТ ХУН ПРАВЯТ ЗЛОВЕЩО ОТКРИТИЕ

Рано на другата сутрин веднага след закуска сержант Хун завари съдията Ди застанал до бюрото в личния си кабинет да храни костенурката с листа от маруля.

— Направо е невероятно колко развити сетива имат тези животинки — възклика съдията. — За нас листата на марулята са без мириз, а я погледни този приятел.

Той сложи няколко листа на стола. Костенурката, както пълзеше върху една книга на бюрото, надигна глава и се упъти към тях. Съдията Ди сложи листата пред нея. Когато костенурката ги изяде, той отвори прозореца и върна животинчето в каменната градина. После седна зад бюрото си и попита делово:

— Как мина снощи, Хун?

Сержантът му разказа най-подробно за срещата си с Шън Ба. Накрая добави:

— Шън Ба явно бе наясно, че има нещо гнило около така наречения нещастен случай с Тун Май. Подочул е и за някакви машинации със залозите. Дори намекна издалеч, че щом доктор Пиен е закъсал с парите, може и сам да е изкупил залозите и да е спечелил от загуббата на собствената си лодка.

Съдията вдигна вежди.

— Сериозно? — подръпна той мустак. — Това представя доктора в доста особена светлина. Доколкото знам, той се ползва с име на заможен и солиден гражданин, почтеността му не е била подлагана на съмнение. А и видът му е достолепен, с това сериозно бледо лице и катраненочерните мустаци. Все пак трябва да призная, че малко ме

сепна настойчивостта му смъртта на Тун да се обясни със сърден удар. Да си чувал да го одумват, Хун?

— Не, ваше превъзходителство. Общо взето, минава за един от най-добрите лекари в града. Жалко, че Шън Ба толкова го усукваше. Бас държа, че знае повече, отколкото ми каза, и за Тун Май, и за Ся Куан. Само че той по-скоро ще умре, отколкото да заяви нещо черно на бяло.

Съдията Ди кимна.

— Явно ни насочва да разпитаме за Тун и Ся жената, която е споменал. Ще идем да поприказваме с нея предобед. Ся още ли не се е приbral? Иска ми се първо лично да си поговорим с него, а после да чуя какво има да ни каже госпожицата на Шън Ба за него и за Тун.

— Уви, ваше превъзходителство, Ся не се е прибирал. Както току-що разбрах от началника на стражата, върнал се е един от мъжете, оставени да наблюдават квартираната на Ся, и е докладвал, че Ся не се е мяркал — Хун замълча за миг и продължи с колеблив глас:

— Като стана дума за изгората на Шън Ба, ваше превъзходителство, възможно е старият разбойник да е дочул нещо за продажбата на перлата и да се опитва да ни подскаже, че госпожицата може да ни даде някакви сведения. Иначе защо толкова недвусмислено ще настоява пред мен, че е работила в императорския дворец?

Съдията сби рамене.

— Хун, не забравяй, че в двореца работят хиляди жени, като се включват чистачките, миячките на чинии и прочее. Избий си от главата легендата за прословутата Императорска перла. Стигнах до извода, че цялата история е несъстоятелна. Измислица от начало до край!

Стъписаният сержант отвори уста да каже нещо, но съдията побърза да продължи:

— Чиста измислица, за да бъдем подхлъзнати, Хун. Нещо повече, убеден съм, че и Ку е наясно с това. Снощи не можах да заспя и в главата ми все се въртеше историята за перлата. Отново и отново си повтарях как е изчезнала и как е попаднала у Тун Май. И така стигнах до извода, че тази перла не съществува. Слушай внимателно! Както вече ти обясних, повече от вероятно е Тун Май и Кехлибар да са били любовници. Преди месец-два Кехлибар съобщава на Тун, че е бременна и че той е бащата на бебето. Двамата си дават сметка, че вече не могат да пазят връзката си в тайна, и решават да избягат. Само че

откъде да вземат пари? Тогава измислят историята за Императорската перла. Кехлибар казва на съпруга си, че Тун е скрил перлата на сигурно място, и предлага тя лично да отиде и да осъществи покупката. Така любовниците ще се срещнат в павилиона и ще избягат с десетте кюлчета злато. Хитър план! Обаче те не си дават сметка, че Ку вече знае за тайната им връзка и просто изчаква сгоден случай да си отмъсти. Само глупак няма да се сети, че безопасното скривалище, което и Тун, и Кехлибар познават, е някъде около запуснатата къща. Ку се преструва, че е повярвал на историята. Отравя Тун и наема главорез да убие Кехлибар в павилиона и да му върне златото. Как ти се струва, Хун?

Известно време сержантът гледаше недоверчиво. Накрая каза провлаченено:

— Снощи се въздържах да коментирам версията ви за вината на господин Ку, защото само нахвърляхме различните насоки за разследване. Но след като вече се оформя определено обвинение срещу Ку, трябва да призная, че не мога да си представя един тих и възпитан човек с изискан вкус, като господин Ку, да е извършил толкова отвратително престъпление. А има и много други версии, които трябва да се обмислят. Току-що обсъждахме доктор Пиен и неговите...

— От ревност и най-смиреният човек може да извърши чудовищни неща — прекъсна го съдията Ди. — Но както и да е, да идем да огледаме отново павилиона на запуснатата къща. Убеден съм, че перлата не съществува, но искам да видя местопрестъплението на дневна светлина. Пък и няма да ни се отрази зле малко езда рано сутринта. Ако след това Ся Куан още не се е появил, отиваме право при приятелката на Шън Ба, за да ни упъти къде да търсим този неоткриваем човек. Трябва на всяка цена да поговоря с него преди предобедното заседание на съда.

Докато съдията Ди ставаше от стола, погледът му падна на книгата, по която бе пъплила костенурката.

— Щях да забравя — каза той. — Както вече ти казах, снощи спах зле и се събудих един час преди разсъмване. Почетох малко от една интересна книга, която взех преди няколко дни от библиотеката на трибунала.

Съдията вдигна книгата, отвори я на отбелязаната страница и продължи:

— Това са сведения за нашата област, публикувани поверително преди около петдесет години от тогавашния съдия, който живо се интересувал от история. Той посетил и порутения храм на речната богиня в мандрагоровата горичка. По негово време Дотам все още имало проходим път. Ето описанието му:

Външният вид и портиерската будка са сериозно засегнати от земетресението, но централната зала и прочутата статуя на богинята са си все още на мястото. Статуята е висока над десет стъпки, изправена върху пиедестал, издялан от монолитен мраморен блок. Олтарът пред статуята е изработен от същия блок. Действително забележително произведение на изкуството!

Съдията Ди приближи книгата до очите си и продължи:

— А тук някой предишен читател е добавил с червен туш:

Многоуважаваният ми колега греши. Посетих храма десет години по-късно и установих, че всъщност олтарът е издялан от отделен мраморен блок. Изстъргах цимента между пиедестала и олтара, защото бях чувал, че навремето монасите издълбали в олтара ниша, за да държат в нея златните обредни съдове. Реших, че такива скъпоценности трябва да се преместят на по- сигурно място, например в съкровищницата на министерството на ритуалите и обредите. Но по нищо не личеше олтарът да е кух. Туан, съдия на Пуян.

— Туан беше съвестен служител — отбеляза съдията Ди. — А сега продължавам с печатния текст:

На левия показалец на статуята има златен пръстен с огромен разкошен рубин. Според думите на началника на доброволната стража в селото хората вярвали, че този рубин е зло око, което може да урочасва, затова никой не смеел да го открадне. В двата горни ъгъла на олтара има по една дупка за въжетата, с които връзвали избраните с жребий жертвии всяка година на петия ден от петата луна.

Първожрецът прерязвал вените на младежа с нефритов нож, след това напръсквал цялата статуя с кръвта му. После празнична процесия отнасяла тялото на речния бряг и там тържествено го предавали на вълните. Варварски обичай, за щастие отменен преди няколко години по нареддане на мъдрите ни управници. Твърди се, че статуята винаги е мокра, и аз установих, че гладката й повърхност наистина е влажна, но дали това се дължи на някаква свръхестествена причина, или на росата, оставям начетеният читател на настоящите редове да реши сам. Силно ме порази особената атмосфера на това чудновато място и побързах да си тръгна, като взех за свидетелство една старинна тухла от рушащата се стена.

— Това е. Странна работа!

Съдията Ди остави книгата на бюрото и направи знак на сержант Хун да го последва. В двора нареди на началника на стражниците да изведе два жребеца от конюшните. Излязоха от града през Южната врата. Препуснаха бодро за Мраморен мост покрай канала, обвит в студена утринна мъгла. В селото потърсиха началника на доброволците. Хората му се били прибрали на разсъмване след крайно напрегната нощ. Един разправял, че чул гласовете на духове да си шепнат в мандрагоровата горичка, друг — че нещо бяло пърхало високо сред дърветата. Мъжете не мигнали до зори, скучени един до друг в градинката пред павилиона. Началникът добави още, че е запечатал вратата на павилиона, след като изнесли трупа на Кехлибар.

Съдията Ди кимна одобрително и двамата с Хун продължиха пътя си. Подминаха пазарището, пълно с улисани търговци, които подреждаха сергиите си, и поеха към гората. Когато стигнаха стария

бор, откъдeto започваше имотът на стария Тун, съдията слезе от коня и върза юздите за чворестия ствол на дървото. Сержантът направи същото и двамата продължиха пеша. Сега по светло излезе, че запуснатата къща съвсем не е толкова далеч. Скоро зърнаха порутения покрив на портиерската къщурка и обраслите в бръшлян зидове.

Под сводестата порта, водеща към градинката, съдията Ди изведнъж застина на място и хвана Хун за ръката. Висок широкоплещест мъж в дълга черна роба и с черна шапчица на главата стоеше пред павилиона с гръб към тях. Вратата на павилиона бе отворена, разкъсаната хартиена ивица, с която е била запечатана, потрепваше на утринния польх.

— Хей! — извика съдията Ди. — Кой сте вие и какво правите тук?

Мъжът в черната роба се обърна и безмълвно изгледа с присвiti очи новодошлите от главата до петите. Лицето му бе отпуснато и закръглено, с къси мустачки, опасано от грижливо поддържана брадица. След като ги разгледа внимателно, без да бърза, той заговори с изискания тон на образован човек:

— На подобно безцеремонно питане подобава безцеремонен отговор. Но тъй като поведението и осанката ви подсказват, че сте хора на властта, ще се огранича да отбележа, че този въпрос би следвало да задам аз, а не вие. Защото се намирате в частната ми собственост.

Без да губи време в празни приказки, съдията каза рязко:

— Аз съм съдията на този окръг и провеждам официално разследване. А сега отговорете на въпроса ми!

Мъжът се поклони ниско и любезното отвърна:

— Имам честта да ви се представя. Казвам се Куан Мин. Търгувам с лекарства, от столицата съм. Преди четири години закупих този имот от предишния му собственик, господин Тун Икуан.

— Тук се случват разни нередни неща. Докажете ми самоличността си.

Мъжът в черно отново направи нисък поклон, извади от ръкава си два листа и ги подаде на съдията. Първият беше документ за самоличност, издаден от столичния губернатор, вторият — официален план на целия имот на Тун, заверен преди четири години от съда в Пуян на името на новия собственик, господин Куан Мин. Съдията върна документите с думите:

— Добре. Сега ми обясните защо счупихте официалния печат на вратата на онзи павилион. Знаете, че това е наказуемо деяние.

— Не съм го чупил! — възмути се Куан. — Заварих вратата отворена.

— Защо сте дошли в толкова необичаен час?

— Ако негово превъзходителство не възразява да изслуша една доста дълга история, аз...

— Възразявам. Бъдете кратък!

— Основното — невъзмутимо продължи господин Куан — може да се сведе до следното: Преди четири години един мой клиент, доктор Пиен Дзя, ме уведоми с писмо, че този имот се продава изгодно, и ме посъветва да го купя, тъй като в съседство растяла в изобилие мандрагора. Фирмата ми открай време проявява интерес към находища на мандрагора, защото, както несъмнено е известно на негово превъзходителство, корените на мандрагората са много ценено лекарство. Затова именно купих имота. Тогава обаче разполагахме с достатъчни запаси от корени и едва две години по-късно реших да изпратя един мой служител да огледа местността. Тогава доктор Пиен ми писа, че тук годината била сушава, и ме предупреди, че е възможно местните хора да възнегодуват срещу проучванията на служителя в онази там горичка, която, изглежда, била оброчище на речната богиня. Предполага се, че тя...

— Знам, знам — нетърпеливо го прекъсна съдията Ди. — Карайте нататък!

— Както наредите, ваше превъзходителство. През следващите две години бях напълно потънал в други дела и вчера сутринта, когато джонката ми акостира в Мраморен мост, се сетих, че притежавам имот край селото, и...

— Защо дойдохте в Мраморен мост? Просто на разходка?

— Напротив — рязко отвърна Куан, — по спешен въпрос, свързан с делата на кантората ми нагоре по канала. Преди три дни с моя приятел и колега господин Сун наехме джонка с намерението незабавно да поемем на север. Но когато пристигнахме тук, моряците научиха, че на другата вечер предстояло голямо гребно състезание, и тези мързеливци настояха на всяка цена да останем. Реших, че мога да свърша нещо полезно по време на този принудителен престой, и изпратих на доктор Пиен бележка с молба да се срещнем по пладне в

Мраморен мост, за да ме разведе из имението. Той обаче ми отговори, че ня мал минутка свободно време, толкова бил зает с подготовката на състезанието, но щял да ми се обади привечер. Дойде на джонката ми, пихме чай и се договорихме да се срещнем в изоставената къща днес малко след зазоряване. Избрах толкова ранен час, защото исках и все още искаам, с позволението на негово превъзходителство, да отплавам възможно най-бързо. И сега чакам доктор Пиен. Радвам се, че по щастлива случайност и негово превъзходителство е тук, защото снощи от скромност не се представих.

Като забеляза недоумяващия поглед на съдията Ди, господин Куан продължи с все същия приветлив и невъзмутим тон:

— Снощи доктор Пиен любезно ме заведе във винарната на село Мраморен мост, където даваше гощавка на екипажите, а след това по канала отидохме и до мястото на финала. Там доктор Пиен беше зает с организацията. Докато се разхождах по брега, един минувач ми показва гемията на негово превъзходителство, и аз се осмелих да се кача. Търговските ми връзки с Пуян са много оживени и реших, че би било редно да изразя почитанията си пред съдията на окръга. На долната палуба не ме посрещна никой, а когато се качих на горната, негово превъзходителство се бе облегнал на перилата със съпругите си и се наслаждаваше на гледката. Не пожелах да се натрапвам, да нарушавам тази мила семейна идилия и се оттеглих. На долната палуба срещнах домоуправителя и му казах да не си прави труда да ме представя. И все пак намирам за нужно да спомена за това сега, за да се види, че не ми липсва...

— Напълно сте прав, много любезно от ваша страна, господин Куан — съдията изгледа събеседника си с нетрепващ поглед. Значи това е бил тайнственият посетител, за когото му бе докладвал домоуправителят. — А колегата ви господин Сун с вас ли беше? — запита съдията.

— Не, ваше превъзходителство. Чувстваше се неразположен и се оттегли рано в каютата си. А аз изгледах финала, после наех един кон и се върнах в Мраморен мост. Онези разхайтени мързеливци моряците още не се бяха прибрали, затова си направих чаша чай и си легнах.

— Добре, благодаря ви, господин Куан. А сега кажете ми, защо ви трябваше да ремонтирате онзи павилион?

Господин Куан изискано вдигна вежди в почуда.

— Да съм го ремонтиран? Сигурно искате да попитате защо е демонтиран?

Съдията Ди мина край него и се изкачи по стъпалата, следван от сержант Хун и господин Куан. Застана на прага и заоглежда помещението педя по педя с невярващи очи. От стените бяха откъртени огромни парчета мазилка и се виждаше голият тухлен зид. На места таванът висеше изтърбушен, липсваха плохи от настилката на пода, дори бамбуковите крака на нара бяха разцепени.

— Но какво става тук? — чу се изумен глас зад тях. Съдията Ди се обърна и каза мрачно:

— Някакви своеволници са безчинствали, доктор Пиен. Тъкмо оглеждаме щетите.

— Докторе — с леден глас заговори Куан, — бях останал с впечатление, че писмено поехте задължението да наглеждате имота ми.

— Но, господин Куан, само преди месец изпратих тук човек да огледа — раздразнено отвърна доктор Пиен. — Докладва ми, че всичко е наред. А той познава това място като дланта си. Това беше Тун Май, синът на предишния собственик. Нищо не разбирам, аз...

— След малко се връщам — прекъсна го съдията Ди и направи знак на сержанта да го последва.

Докато прекосяваха градината, съдията каза тихо:

— Убиецът е пристигнал тук рано сутринта веднага след като доброволците от селото са си тръгнали. Очевидно е взел на сериозно историята за Императорската перла и е дошъл да я търси. Да видим дали е ходил и в къщата — съдията ядосано плесна с длани да прогони няколко големи муhi, които жужаха около главата му.

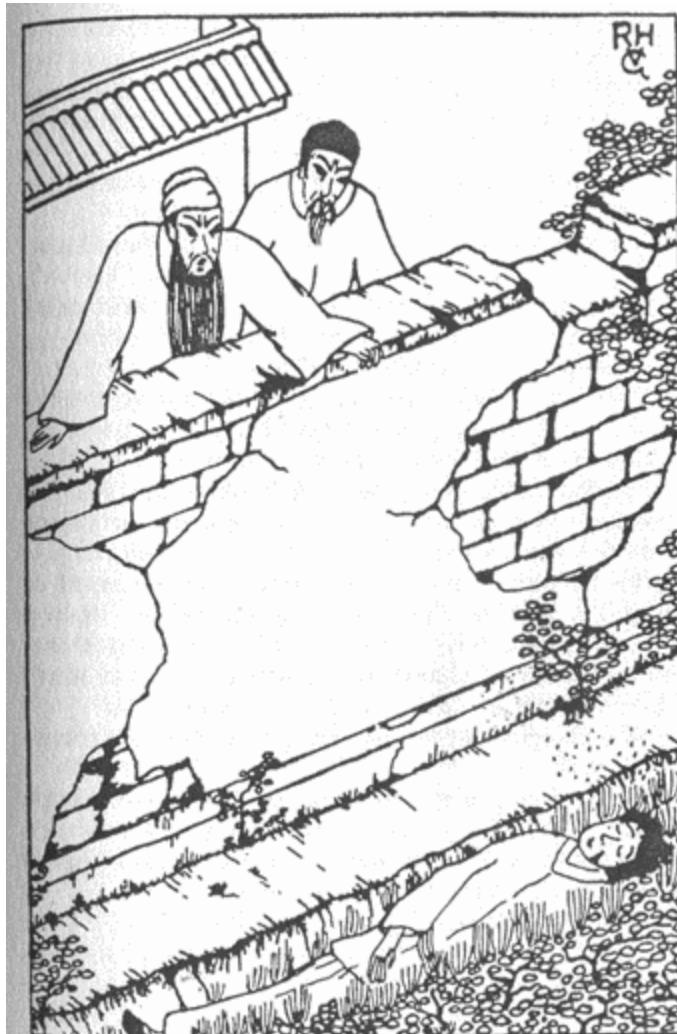
Двамата забързано обиколиха пустите помещения, за да установят, че в къщата нищо не бе пипано. По прашния под личаха единствено следите от обувките на съдията. На връщане към павилиона сержантът отбеляза:

— Целият павилион е изтърбушен. Изглежда, убиецът не е намерил онова, за което е идвал.

Съдията Ди кимна. Пак се натъкна на рояк големи муhi.

— Проклета напаст! Ето тук, Хун, върху зида видях костенурката — съдията сложи ръка върху ниския зид и продължи: — Пълзеше под...

Гласът му секна. Той се надвеси над зида и се вгледа от другата страна. Хун направи същото. От устата му излезе приглушена ругатня.

СЪДИЯТА ДИ И СЕРЖАНТ ХУН ПРАВЯТ ОТКРИТИЕ

В основата на зида сред бурените в плиткия ров лежеше труп на мъж в синя куртка и панталони. Безчет муhi лазеха по горната част на черепа му, целия покрит с големи съсиреци кръв. Съдията се обърна и стремително изтича в павилиона. Доктор Пиен и господин Куан стояха в един ъгъл и разговаряха оживено. Съдията Ди пристъпи към тях и все едно че нищо не се бе случило, попита Куан:

— Колко време преди мен пристигнахте тук, господин Куан?

— Минута-две, ваше превъзходителство — отговори Куан. — Дори не успях да разгледам самата къща. Дойдох първо тук, в

градината, да хвърля един поглед на мандрагоровата горичка зад зида, защото...

— Елате и двамата! — извика съдията.

Куан надникна през зида и веднага извърна глава, хвана се за устата и повърна обилно.

— Това е Ся Куан, ваше превъзходителство — възкликна доктор Пиен. — Вижте белега на лявата му буза.

Съдията Ди запретна робата си, качи се на зида и скочи от другата страна. Доктор Пиен и сержант Хун се покатериха след него. Клекнал до трупа, съдията внимателно се взираше в окървавените коси. После се огледа сред бурените в рова. Вдигна една тухла и я подаде на Хун с думите:

— Ударили са го отзад, ето с тази тухла. Вижте, цялата е изцапана с кръв от едната страна — той се изправи и добави: — Помогнете ми да претърсим храстите, може да открием още улики.

— Вижте това, ваше превъзходителство, прилича на сандъче за дърводелски инструменти — възкликна сержантът и вдигна правоъгълна кутия на ивици, която бе намерил под един храст.

Съдията Ди направи знак на Хун и той развърза кожените ремъци. В кутията имаше два триона, чук и няколко длета.

— Вземи и това — каза съдията и се обърна към доктор Пиен: — Помогнете ми да съблечем куртката.

Когато разсъблякоха мускулестото тяло на мъртвеца, видяха, че лявата му ръка високо под рамото е овързана с парче плат. Доктор Пиен го развърза и прегледа дълбокия прорез, който се показа отдолу.

— Раната е съвсем прясна, ваше превъзходителство — заключи той. — Според мен разрезът е от тънка остра кама. Тялото още не е изстинало напълно, убили са го преди около половин час.

Съдията Ди не каза нищо. Претърси ръкавите на куртката, но в тях нямаше нищо. Нищо не се намери и в гънките на широкия пояс, препасан през кръста на мъжа — дори и носна кърпичка.

— Е, нямаме повече работа тук — рязко отсече той. — Останалото ще свърши съдебният лекар.

ГЛАВА X

СЪДИЯТА ДИ ИЗСЛУШВА СЪС СЪЧУВСТВИЕ ОПЛАКВАНИЯТА НА ЕДИН БОЛЕН; КУПЧИНА БАМБУКОВИ ПЛОЧКИ ГО НАВЕЖДАТ НА НЕОЧАКВАНА ДОГАДКА

След като тримата мъже се прехвърлиха обратно в градината, съдията Ди рязко прекъсна възбудените въпроси на Куан Мин и се обърна към Хун:

— Вземи кон и иди в селото да доведеш началника с десетпетнайсет доброволци.

Той закрачи из градинката, като от време на време гневно тръскаше ръкавите си. Доктор Пиен дръпна господин Куан настрани и му зашепна нещо. Сержант Хун се върна необикновено бързо. Доведе изгубилия ума и дума началник с неколцина изплашени младежи, нарамили дълги бамбукови тояги. Съдията се разпореди трупът да бъде отнесен в трибунала, а къщата зорко да се пази до пристигането на въоръжените стражници. Когато забеляза посърналите лица на доброволците, той се сопна:

— Посред бял ден сме, няма от какво да се страхувате! — и добави към Пиен и Куан: — Ще слезем заедно в селото. Можете да вземете на заем коне от доброволците.

След като процесията пристигна в Мраморен мост, съдията Ди нареди на господин Куан да ги заведе до джонката си.

Тя се оказа голям съд, заел почти целия кей до моста. Четирима моряци с посивели лица развиваха платното от бамбукова рогозка. Съдията каза на Куан на другите двама да го изчакат на пристана и се качи по една тясна дъска на предната палуба. Там извика капитана. Мина доста време преди една рошава глава да се подаде изпод капака

на палубата. След нея се показа капитанът в цял ръст, придърпа нагоре панталоните си и впери в съдията мътни кръвясали очи. Очевидно и той, и останалите членове на екипажа бяха прекарали тежка нощ.

— Заведете ме при господин Сун — нареди съдията Ди.

Капитанът потътри крака към надстройката на кърмата с две каюти. След продължително чукане по една тясна врата до нея се отвори прозорче. Показа се слаб човек с мършав врат и предизвикателно щръкнала къса брада. Главата му бе омотана с голяма бяла кърпа.

— Защо трябва да се вдига такава олелия? — тросна се той. — Главата ми се пръска от болки, не искам никой да ме беспокои.

— Аз съм съдията. Не, стойте си в каютата! Исках само да ви попитам как прекарахте вечерта, господин Сун.

— В леглото, ваше превъзходителство. Дори не вечерях. Това главоболие ще ме умори, нали разбирайте. Няма спасение — той се облакъти на перваза и продължи. — При това го усещам, когато идва. Първо ме втриса и изгубвам всянакъв апетит. После започва да ми се гади и в устата си усещам кисел вкус, след това...

— Ужасно, наистина. Господин Куан отби ли се при вас вечерта?

— Отби се. Мина преди вечеря да ми каже, че отива да гледа състезанията с някакъв свой приятел. Не го чух кога се е приbral. Впрочем ще го намерите в каютата му, ето я, до моята е. Да не би да се е случило нещо?

— Просто ми трябват свидетели. Един човек е убит.

Господин Сун хвърли гневен поглед към раздърпания капитан.

— Жалко, че не е бил нашият капитан — изпъшка дълбоко той.

— По-разпасан екипаж не съм виждал.

Капитанът възропта възмутено, но съдията се обърна към него и му нареди:

— Откарайте джонката до стоварището в града, при Западната врата, и изчакайте там по-нататъшни заповеди — след това каза на господин Сун: — Опасявам се, че ще се наложи да останете в Пуян за ден-два, господин Сун. Можете да се възползвате от престоя, за да отидете на лекар. Пожелавам ви скорошно оздравяване.

Господин Сун започна да обяснява колко много бърза, но съдията Ди му обърна гръб и слезе на брега.

— Вие сте важен свидетел — каза той на господин Куан. — Затова се налага за известно време да прекъснете пътуването си. Наредих на капитана да откара джонката до стоварището, а вие останете на борда или ако желаете, наемете си стая в някая странноприемница. Трябва само незабавно да известите в съда за местопребиваването си, за да мога да ви призова при нужда. — Куан се смръщи и понечи да каже нещо, но съдията се обърна властно към Пиен. — И вие ще ми трябвате, докторе. Засега не напускайте града. Довиждане.

Той се метна на коня си и препусна заедно със сержант Хун. Сълнцето, вече високо в небосвода, прежуряше немилостиво, докато яздеха по широкия Друм.

— Трябаше да си вземем сламени шапки — промърмори съдията Ди.

— Ще стане и по-горещо, ваше превъзходителство. Едно листо не трепва, а и тези тъмни облаци, дето се събират, никак не ми харесват. Нищо чудно следобед или привечер да се извие буря.

Съдията не каза нищо. Продължиха мълчаливо. Когато зърнаха Южната врата, съдията внезапно избухна:

— Трето убийство за два дни! При това премахват Ся Куан, единствения, който можеше да хвърли някаква светлина върху тази заплетена история — и продължи по-спокойно. — Хун, да си призная честно, тревожно ми е. Из града ни шета на воля опасен, абсолютно безогледен убиец.

Ефрейторът, началникът на охраната, ги забеляза отдалече. Посрещна ги опънат като струна пред караулката в градската стена. През прозорчето се чуващо някакво потракване. Върху една висока маса двама стражници подреждаха бамбуковите плочки на закъснелите предната вечер граждани. Съдията Ди спря коня си, наведе се от седлото и надникна през прозорчето. След малко се изправи и умислено залюля камшика си напред-назад. Имаше съмнито усещане, че тракащите бамбукови плочки му напомнят за нещо, останало дълбоко в съзнанието му, но колкото и да се мъчеше, не се сещаше какво е то. Той свъси вежди. Ефрейторът го загледа учуден и започна със запъване:

— Днес, ъъ... горещ ден, ваше превъзходителство...

Потънал в мисли, съдията Ди не го чу. Изведенъж се усмихна широко, обърна се към Хун и извика:

— Пресвети небеса, това е, разбира се! — после отсечено заповядда на ефрейтора — Двамата стражници да подредят плочките по номера и ако открият две с един и същ номер, незабавно ги изпратете в трибунала! — и пришпори коня си.

Хун искаше да попита какво им е на плочките, но съдията Ди го прекъсна:

— Ще ида лично да се срещна с приятелката на Шън Ба. Ти иди у Куан и разбери от прислугата дали е излизал тази сутрин. Не ме интересува как ще действаш, с бой ли, с подкуп ли, но трябва да разбереш!

— Ами сутрешното заседание на съда, ваше превъзходителство?

— разтревожен попита сержантът — Вестта за убийството на Кехлибар вече е обиколила града, скоро ще се разчуе и за смъртта на Ся Куан. Ако не се направи официално съобщение, хората ще започнат да приказват и из чайните ще плъзнат какви ли не небивалици.

Съдията Ди побутна шапчицата от изпотеното си чело.

— Както винаги имаш право, Хун. Да се съобщи, че трибуналът няма да заседава сутринта, а по пладне. На заседанието само ще оглася фактите и ще кажа уклончиво, че разследването е в ход. Дай ми твоята шапка и вземи моята. Нямам представа, що за личност е тази госпожица Лян, така че е по-добре да й се представя инкогнито.

Съдията си сложи малката черна шапчица на Хун и двамата се разделиха. Съдията препусна към храма на бога на войната. С шапчицата на Хун, целият потънал в прахоляк и пот, се надяваше да не го познаят.

ГЛАВА XI

ЕДНА СВЕНИЛИВА ГОСПОЖИЦА ДАВА ЦЕННИ СВЕДЕНИЯ; СЪДИЯТА ДИ НЕ УСПЯВА ДА МИНЕ ИНКОГНИТО

Едно улично хлапе, което съдията Ди попита за къщата на госпожица Лян, дори не го погледна и посочи с мръсния си показалец голяма дървена барака недалеч от ъгъла.

Съдията слезе от коня и докато връзваше поводите за една халка, стърчаща от зида, погледът му попадна на лакирана червена табела, окачена до вратата. С черен туш на ръка бяха изписани четири овални слети йероглифа, които гласяха „У дъ. Дао чан“ — „Тренировъчна зала за бойни умения“. Големият квадратен печат в горния край на надписа удостоверяваше, че табелата е изписана по заповед на един от императорските принцове. Съдията поклати недоверчиво глава и влезе.

В сумрачната просторна зала беше доста прохладно. Насред пода бе разстлана дебела рогозка. Върху нея шестима здравеняци, голи до кръста, упражняваха по двойки хватки от борба. По-нататък двама размъкнати мъжаги се налагаха с бамбукови пръти. Пет-шест души седяха на дървена пейка до стената и не откъсваха очи от онова, което ставаше пред тях. Никой не обърна внимание на новодошлия.

Единият от дуелиращите се удари партньора си по ръката и той хвърли пръта си с порой псуви.

— Господин Мо, ако обичате, внимавайте как се изразявате! — прокънтя откъм дъното на залата дрезгав глас.

Мъжът се озърна стреснат.

— Да, госпожице Лян — плахо отвърна той. — Моля за извинение, госпожице Лян.

Той духна веднъж-дваж наранения си пръст, вдигна пръта и дуелът продължи. Съдията Ди заобиколи борците и се качи до тезяха. Там застина на място, вперил невярващ поглед в огромното женище,

изтегнало се в едно кресло. Тази канара от пъlt бе опакована в куртка с къси ръкави и широки кафяви панталони от груб памучен плат като на професионалните борци. Бъчвообразната снага бе препасана с усукан червен колан точно под преливащата гръд, втори колан пристягаше големия търбух. Жената повдигна кръглото си безизразно лице към съдията и попита с продран глас:

— Какво искаш, странниче?

Съдията успя да се поокопити и отвърна дрезгаво:

— Казвам се Йен. Учител съм по бокс от столицата. Налага ми се да остана тук за няколко седмици и господин Шън Ба ме упъти към вас за помощ. Иска ми се да взема няколко ученици, колкото да изкарвам за паница ориз.

Госпожица Лян не отговори веднага. Вдигна тежката си дясна ръка и поглади косата си, опъната назад по тиквообразната ѝ глава и събрала в малък кок на тила. През цялото време не свали изпитателния си поглед от съдията. Внезапно отсече:

— Дай си дясната ръка!

Ръката му потъна в месестия ѝ корав юмрук. Съдията бе як човек, но неволно премига. Наложи се да събере последната си капчица сила, за да устои на сключеното около дланта му менгеме. Неочаквано тя пусна ръката му.

— Добре! — отсече жената. — Казваш значи, учител си по бокс. Каква е тази мода напоследък да носите бради и бакенбарди? — тя скочи изненадващо чевръсто на крака, заобиколи тезгяха с големи крачки, гребна с две купички от каменна делва с вино и каза непринудено: — Пийни, колега!

Забеляза, че на ръст е колкото него. Главата ѝ сякаш започваше направо от широките обли рамене.

— А вие къде научихте занаята? — полюбопитства съдията, отпивайки от виното, което се оказа доста добро.

— Далече на север. Водех една трупа монголски боркини, нали разбиращ. Преди няколко години отидохме в столицата да се покажем пред хората и Третият принц ни нае за дворцовите увеселения. Целият двор, и господата, и дамите, се трупаха да гледат турнирите на голите боркини. Е, не бяхме съвсем голи, препасвахме по една брокатена престиилчица отпред. Ние сме скромни момичета — тя изпи виното си на един дъх, изплю се на пода и продължи: — Миналата година обаче

министърът по обредите и ритуалите да вземе да заяви пред трона, че борбата ни била непристойна. Представяш ли си, краката ми били непристойни! И знаеш ли кой стоеше зад цялата тая работа? Придворните дамички, разбира се. Ревнуваха, място не можеха да си намерят, че мъжете им поне веднъж ще видят какво значи истинска жена. Мижави, хилави фльорци! Та на тях, ако милостивите небеса не ги бяха дарили с нос, човек нямаше да може да разбере кое им е предникът, кое дирникът. Обаче тронът разпореди принцът да ни отпрати.

— Къде са останалите жени от трупата ви?

— Върнаха се в Монголия. Аз останах, в Китай ми харесва. Третият принц ми даде цяло кюлче злато на тръгване и рече: „Като се зажениш, Горска Теменужке, не забравяй да ме поканиш.“ Точно така ми рече негово височество. „Ще подаря на младоженеца подвижна стълба, сребърна, за да може да те възкачва!“ Много обича да се занася негово височество — поклати тя огромната си глава, усмихната мечтателно.

Съдията Ди знаеше, че това не са празни хвалби. Държавните министри имаха право да се явяват пред принцовете само на колене, но високопоставените особи често се държаха като с равни с акробатите и жонглерите, които покровителстваха.

— Аз само от спорт се интересувам — продължи госпожица Лян, — затова и открих тази тренировъчна зала. Тук мъжете си плащат само каквото изпият, обучението е бесплатно. Някои обещават да станат добри спортисти.

— Чух, че двамина били особено добри. Двама по-разхайтени студенти, Тун и Ся, ако не се лъжа.

— Изостанал си, приятел. Тун умря. Отърва се светът от един боклук.

— Защо? Казаха ми, че бил способен боксьор и свястно момче.

— Не беше съвсем за изхвърляне, като боксьор, де. А колко до свестен... — тя се извърна и извика: — Роза!

Слабо шестнайсетина годишно момиче се появи иззад завесата отзад. Бършеше една чинийка с парцал.

— Остави тая паница, обърни си носа към стената и си покажи гърба! — изкомандва госпожица Лян.

Момичето покорно се обърна с гръб към тях. Отвърза горната част на робата си и ръкавите се изхлузиха по голите му ръце. Гърбът, само кожа и кости, бе целият в белезникови белези. Понечи да развърже и широкия колан, но госпожица Лян изрева:

— Стига! Облечи се и доизмий чиниите.

— Тун Май ли я е подредил така?

— Не лично. Но честичко се навърташе тук, допреди няколко седмици. А тая зелена глава да вземе да си загуби ума по него и една нощ да се помъкне подире му. Отвел я някъде в северния квартал. В тъмното видяла само, че къщата е доста голяма. Вкарал я в една тъмна стая. Не успяла да различи нищо вътре. Преди да успее да гъкне, вече лежала гола по корем на един нар, пребита от бой. Нали видя? След време се появил Тун, развързал я и я довел дотук. Дал ѝ един сребърник, казал ѝ да си държи езика зад зъбите и изчезнал. И тази фльорца ми каза едва преди няколко дни. Случайно влязох, докато се къпеше, и видях белезите. Жалко, че Тун умря. Да ми беше паднал, щях аз да го подредя по същия начин, че и отгоре. Е, поне тази безмозъчна кокошка ще има вече едно наум.

— Изнасили ли са я?

— Не, още е девствена. Засега. Иначе, естествено, щях да доложа в трибунала. Аз си знам задълженията. Само че тая фръцла е отишла там по своя воля, а и пари е приела. Какво можех да направя?

— Често ли осигуряваше Тун момичета на разни перверзни развратници?

— Очевидно. Но само на един. Според мен е същият, за когото търсеше разни вехтории. Напоследък обаче нещо загази с милостивия си покровител. Тун беше амбициозен негодник, може да е поискал прекалено много пари. Но ако питаш мен, черната работа я вършеше он я глупав хлапак, приятелят му Ся.

— Ся ли? Защо мислите така?

— Ся няма акъла на Тун, той само подтича подире му. Вчера сутринта идва тук, пийнал, но в това няма нищо чудно. Чудното е, че си плати вересиите за пиенето. Питам го: „Да не си обрулил дървото на парата?“ А той ми вика: „Още не съм, но довечера ще напълня джоба. Обещах на един човек да му намеря пиленце в кафез.“ „Внимавай да не се окажеш ти в кафеза“, викам му аз, а той се ухили със зъбатата си усмивка и разправя: „Няма страшно! Там, и да писука пиленцето, няма

кой да чуе. А и Тун ми каза, че той човек винаги плащал в брой.“ Сложих ръка на рамото му, тъй, приятелски, и му викам: „Вън, моето момче, и повече да не съм видяла грозната ти белязана мутра тук!“ И той взе, че полетя през залата, та се прасна в оня дирек на вратата. Окопити се някак, стъпи си криво-ляво на краката и оттам взе да крещи някакви неприлични думи. Тогава го заковах през ръкава за дирека, ей тъй.

В ръката ѝ най-неочаквано изникна острите на дълга кама. В следващия миг тя прелетя през залата и се заби с глух удар в дирека на вратата. Настана пълна тишина. Двамата, които се дуелираха, пристъпиха към вратата. С усилие изтръгнаха трептящата кама от дървото и с почтителни поклони я занесоха на госпожица Лян. Тя отбеляза с широка самодоволна усмивка:

— Нервирам ли се, започвам да хвърлям каквото ми падне.

— Ако не внимавате, някой ден може да си навлечете беля — предупреди я съдията Ди.

— Аз ли? Мен от никого не ме е страх, дори от властите. Когато напусках двореца, негово височество ми даде тапия с печат колкото главата ти. Там пише, че съм член на императорския дом и че мен само дворцовият съд може да ме съди. Е, нали питаше за Тун и Ся? Вече знаеш всичко. Мога ли да ви бъда полезна с нещо друго, господин магистрат? — и когато забеляза стъпването на съдията Ди, тя се изсмя: — Не сте ли наясно, че не можете току-така да преметнете жена, която години наред е живяла сред най-висши сановници? Познавам ги от пръв поглед. Та щях ли иначе да се разбърся така пред вас? Запомнете какво ви казвам, господин магистрат, Тун не беше стока, а и Ся му е лика-прилика.

— И за Ся можете да говорите в минало време. Убит е тази сутрин, най-вероятно от същия негодник, който го е наемал за едно-друго. Да знаете кой може да е той?

— Не, ваше превъзходителство. Питах и Роза, но и тя няма представа. Да знаех кой е, можехте на часа да пратите стражниците си, за да отнесат каквото е останало от него.

— Е, дадохте ми изключително полезни сведения. Между другото Шън Ба ме помоли да ви кажа някоя добра дума за него.

Широкото ѝ лице цялото засия.

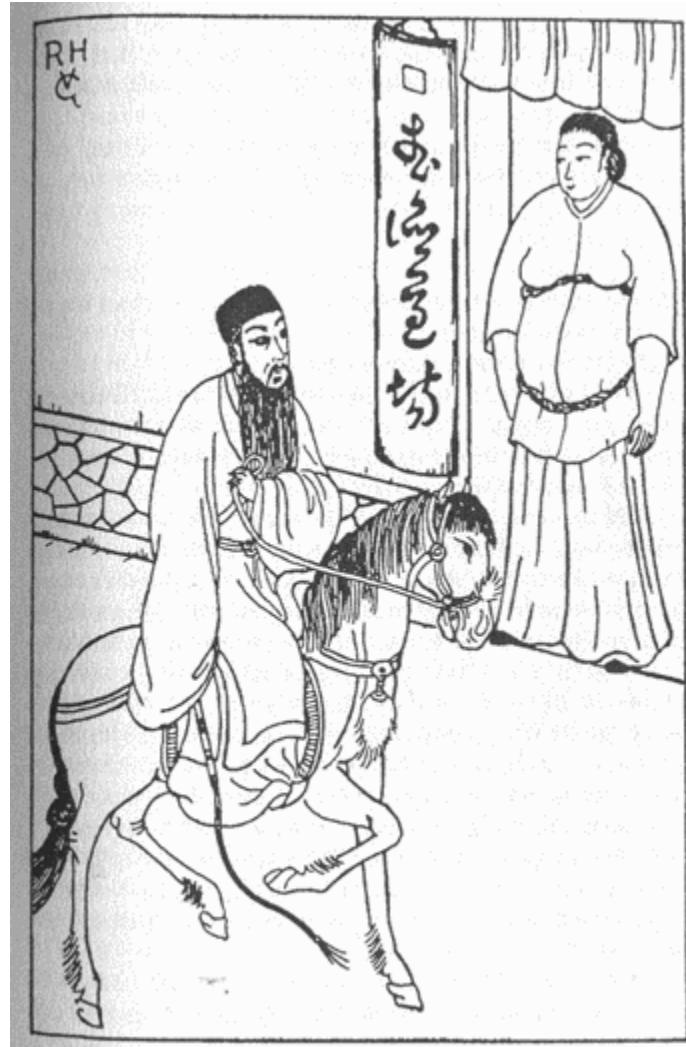
— Ама наистина ли? — свенливо изрече тя. После се смръщи и добави строго: — А каза ли, че ще проводи сватовник да ми направи официално предложение?

— Не точно. Само ме помоли...

— Да кажете добра дума за него? Ей, инат човек! Напоследък какви ли не ми ги праща да кажат добра дума за него. Е, аз няма да взема сама да се натискам, нека той си поеме риска. Бива си го, дума да няма, як е, с добро телосложение. Но аз си имам принципи.

— Бедата е, че и той май си има принципи — отбеляза съдията Ди. — Мога обаче да ви уверя, че има постоянен доход и че е оправен мъж, на когото може да се разчита — съдията Ди реши, че е сторил достатъчно, за да изпълни даденото от сержант Хун обещание, остави купичката си и каза: — Много ви благодаря.

Тя го изпрати до вратата. Пътъм се обърна към един тантурест мъж, седнал на пейката до стената:

Съдията ди се разделя с госпожица лян

— Господин Мо, минете моля още веднъж през онези стени.

Мъжът пребледня като платно, но стана покорно. На улицата беше горещо като в пещ. Съдията Ди пъргаво се метна на коня, кимна на госпожица Лян, застанала на прага, и препусна.

ГЛАВА XII

СЪДИЯТА ДИ НАУЧАВА ИНТЕРЕСНИ ПОДРОБНОСТИ ЗА ТЪРГОВИЯТА С АНТИКИ И ЗА НЯКОИ СВОИ СЪГРАЖДАНИ. АНТИКВАРЯТ ЯН МУ ПРЕДЛАГА ИНТЕРЕСЕН ПЛАН ЗА БЪДЕЩЕТО НА ОКРЪГА.

Съдията насочи коня си на запад. Наученото от госпожица Лян внасяше в случая с убийствата съвършено нов елемент, затова реши да се отбие на още едно място, преди да се върне в съдилището. Той стигна до конфуцианския храм и спря срещу него пред грижливо измазана двукатна къща от другата страна на улицата. По прозорците на приземния етаж имаше железни решетки, а по первазите на втория пътно едно до друго бяха набучени дълги остриета, за да препречват пътя на крадците. Върху дискретна табелка над вратата се четеше името на магазина „Съкровищница на древността“. Съдията слезе от коня и върза юздите му за каменен стълб под сянката на един навес. Младият продавач излезе да го посрещне с широка усмивка.

— Господин Ян току-що се върна, Ваше превъзходителство. Ходи до една нива в околността, за да разгледа някакъв камък с надписи, изкопан от селяните. Сега е горе в кабинета си.

И поведе съдията към стълбището в дъното покрай шкафове, препълнени с дребни и по-едри антики. Два медни легена с блокчета лед охлаждаха просторното помещение на горния кат. През двата високи прозореца, закрити с хартиени щори, се процеждаше разсеяна светлина. На отсрещната стена висяха избледнели рисунки от древни ръкописни свитъци, една стойка отстрани бе отрупана със старинни томове. Едрият антиквар седеше зад полирана абансова маса. Отпуснат назад в креслото, той съсредоточено разглеждаше една

елегантна ваза от червен порцелан, която се губеше в едрите му длани. Когато служителят въведе магистрата, Ян постави внимателно вазата на масата и се изправи бързо. Направи нисък поклон, придърпа второ кресло до масата и избоботи с гръмкия си глас:

— Явно негово превъзходителство желае да види изящната рисунка, за която споменах снощи. Ще се уверите, че си струва разкарването. Но по-напред да ви предложа чаша чай.

Съдията Ди седна и пое кръглото копринено ветрило, което му подаде продавачът.

— Ще ви бъда много признателен за чая, господин Ян — поде съдията, веейки си с ветрилото, — но рисунката ще почака за друг път. Отбих се за някои сведения. Поверителни.

Антикварят направи знак на продавача да ги остави сами. Наля си чаша чай и седна в креслото, вперил острия си поглед в своя гост.

— Господин Ян, изправен съм не пред едно или две, а пред цели три убийства — поде съдията. — Знаете за Тун и за Кехлибар, може вече да сте чули, че тази сутрин намерихме убит и Ся Куан.

— Ся Куан ли? Не, не съм чул. Всъщност аз току-що влизам. Да, сега си спомням... Някой ми говореше за някакъв любител продавач на антики с това име, който имал вземане-даване с каква ли не паплач. Предупредиха ме да го държа по-настани от себе си. Значи някой от съмнителните му приятели го е намушкал?

— Неговото убийство очевидно е свързано с другите две. Не крия, изправен съм пред непроницаема стена. От голяма полза ще са ми всякакви сведения за хората, с които жертвите са поддържали връзка, за да получа поне известна представа, какво може да е довело до тези гнусни престъпления — съдията отпи от чая си и продължи с усмивка: — Високо ценя познанията ви не само за античните ценности, господин Ян, но и за съгражданите ни. Затова дойдох при вас.

Ян се поклони.

— Много съм поласкан, Ваше Превъзходителство. Но трябва да отбележа, че, с изключение на клиентите си, рядко говоря с други хора и градските клюки почти не стигат до мен. Съпругата ми почина преди шест години, двамата ми синове се установиха на юг и дните ми са запълнени единствено с търговия и изследване на антиките. Мога да кажа, че водя до някъде монашески живот. Сам се грижа за

елементарните си потребности, не ми трябват разни сакати прислужнички, които да чупят най-красивите ми вази. Нощем никой не ме беспокои, помощникът ми идва само денем. Право да си кажа, за такъв живот съм си мечтал открай време. Само че, както разбирате, вече не съм в течение на онова, което става из града.

— Хората, които ме интересуват, са ваши клиенти, господин Ян. Например доктор Пиен.

Ян допи чая си, скръсти ръце и каза:

— Доктор Пиен колекционира нефрит. Логично, защото се предполага, че старинният нефрит притежава лечебни свойства, и повечето лекари и аптекари се интересуват от него. Докторът притежава малка, но доста представителна колекция. За него антиките са обект за изучаване, търговската им стойност не го интересува. В това отношение той е почти пълен антипод на своя колега търговеца на лекарства Куан Мин. Господин Куан често попада на много ценни образци, но ги купува само като парични вложения и при първа възможност ги препродава. Той е преди всичко енергичен търговец. Господин Ку Юанлян от време на време купува от него. Аз не, цените му са твърде високи.

— Запознах се с господин Куан. Мислех, че живее в столицата — вметна съдията Ди.

СЪДИЯТА ДИ В АНТИКВАРНИЯ МАГАЗИН

— Да, така е. Но често пътува и идва в Пуян поне веднъж на два месеца. Моля ви, нека това да си остане между нас.

— Защо?

— Защото — отговори Ян с лукава усмивка — господин Куан снабдява с лекарства и конкурентите на доктор Пиен в града. Освен това господин Куан ме помоли да не разгласявам посещенията му в Пуян и по друга причина. Обясни ми, че преди няколко години купил много изгодно парцел в съседство с мандрагоровата горичка чрез посредничеството на доктор Пиен. Господин Куан внушил на доктор Пиен, че купува земята само като капиталовложение. Всъщност Куан праща от време на време тук свои сътрудници да събират мандрагора в покрайнините на горичката. Ако доктор Пиен узнае, естествено, ще

поиска Куан да му плаща комисиона. А както вече казах, господин Куан е изключително хитър търговец.

— Да — каза съдията Ди. Излизаше, че без да изльже пряко, Куан бе успял да остави в него крайно погрешно впечатление за делата и дейността си. Щом този свръхлюбезен господин купува антики заради печалбата, нищо чудно да е прибягвал до услугите на Тун и Ся в едни или други сделки. — Да знаете къде отсяда обикновено господин Куан в Пуян?

— Ако не ношува на джонката си, наема стая в „Осмината безсмъртни“, ваше превъзходителство. Малка и евтина странноприемница — додаде Ян с леко сконфузена усмивка.

— Знам я. Господин Куан явно е пестелив човек.

— За него парите са всичко, ваше превъзходителство. Самите антики ни най-малко не го вълнуват, той гледа на тях единствено като на допълнителен източник за печалба. Виж, господин Ку Юанлян е истински колекционер. Готов е да плати всякаква цена, стига да получи най-доброто. Пък и може да си го позволи, щастливецът. — Ян замислено потърка брадичката си, после продължи някак неуверено:

— А ако питате за мен, аз съм донякъде смесица от двата типа. Естествено, занятието ми е да купувам и да продавам, но от време на време сърцето ми остава в някая красива вещ и я задържам. И за нищо на света не бих се разделил с нея. Колкото повече оstarявам, толкова повече се разраства тази моя слабост. Преди с удоволствие разглеждах изисканата колекция на господин Ку Юанлян, ходех поне веднъж седмично. Но през последните четири-пет години отивам само когато господин Ку ме покани, а и тогава не влизам по-навътре от приемната, защото не искам да виждам колекцията му. Чиста и неподправена завист — Ян поклати глава с вяла усмивка. Внезапно попита: — Между другото открихте ли някакви улики за убийството на барабанчика на доктор Пиен, онзи Тун Май?

— Още не. Както ви казах, случаят е доста заплетен. Но да се върнем на господин Ку. Открай време чувам, че колекцията му била невероятна. Този човек явно има набито око, което личи дори и от избора му на съпруги. Макар първата от доста време да е болна, и сега е изключително красива жена. Снощи случайно я видях. А трябва да кажа, че и втората, Кехлибар, беше голяма красавица.

Ян се размърда неловко в креслото. След малко заговори сякаш на себе си:

— Окото на Ку никога не го е подвеждало. Помня госпожица Кехлибар като малко неу碌едно момиченце, когато беше робиня в дома на стария Тун. Ку я купи, научи я да се облича, да се гримира, да си прави прическата, да се парфюмира, сам избираше обещите, огърлиците и всичките ѝ бижута. За година тя се превърна в ослепителна красавица. Само че небесата отредили той да не притежава тези две изключителни жени. Ето, госпожа Ку е неизлечимо болна, а Кехлибар вече не е сред живите. — Той впери поглед право пред себе си, подръпвайки умислено късата си брада.

— Ненапразно древните са казвали — обади се съдията Ди, — че който се стреми към съвършената красота, си докарва гнева на боговете.

Ян като че ли не чу забележката му. В миг погледна съдията право в очите и отсече рязко:

— Не, ваше превъзходителство, Ку не ги заслужаваше. Тъй като разговорът ни е доверителен, ще споделя с вас една чудата черта от характера му. Ако ми позволите, ще ви дам пример. Веднъж ми показваше един от най-редките си образци на чуждоземско стъкло, безценна персийска купа. Докато я разглеждах, възхитен му показах малко тъмно петънце при дъното и шеговито казах: „Един малък недостатък придава на красотата завършена пълнота.“ Ку грабна купата от ръцете ми, погледна петънцето и я разби на парченца. Истинско кощунство!

— Господин Куан никога не би направил подобно нещо — сухо изрече съдията Ди. — А и доктор Пиен. Между другото дочух, че докторът при цялото му достолечение въсъщност бил голям гуляйджия. То се знае, много дискретен.

— Не, не съм чувал да ходи по заведения. Макар че никой не би го упрекнал, дори да го правеше, защото всички знаят каква вещица е жена му. Нито му роди син, нито му позволи да си вземе втора съпруга или наложница. — Ян поклати глава, после вдигна поглед и побърза да добави:

— Но докторът е сдържан и почтен човек, ваше превъзходителство. Никога не дава израз на семейните си проблеми.

— Чух, че имал и финансови затруднения.

Антикварят го стрелна с очи.

— Финансови затруднения ли? Дано не е вярно, защото ми дължи доста пари. Не, не вярвам, той е трезв търговец, а и има добра клиентела, всички знатни хора в града ходят при него на преглед. Грижи се редовно и за първата съпруга на господин Ку.

Съдията кимна. Допи чая си и внимателно остави крехката прозирна чашка на масата. Известно време помълча, поглаждайки дългата си черна брада. Най-сетне рече:

— След като така и така съм дошъл, да ви попитам какво мислите по един друг въпрос. Не може да не сте чували прочутата история за Императорската перла, изчезнала преди стотина години. Имате ли някакво обяснение за тази отколешна загадка?

— Ваше превъзходителство, навремето са претърсили двореца педя по педя. Аз съм убеден, че перлата е скрита от самата императрица. Това е било предлог тя да се отърве от някои съпернички, които са се домогвали до любовта на императора, и да ги изпрати на смъртни изтезания. След като постигнала целта си, императрицата е хвърлила перлата в някой дълбок кладенец или другаде. Зад златните порти на двореца се разиграват стотици трагедии, ваше превъзходителство. Пък и кой ще открадне нещо, което не може да се продаде?

— И все пак да предположим, че перлата наистина е била открадната, господин Ян. Съвсем ли е невъзможно да бъде продадена?

— Не и в границите на империята, ваше превъзходителство. Но ако крадецът е имал близки връзки с арабските или персийските търговци, които отсядат в Кантон, може и да я е продал на някой от тях. То се знае, за нищожна част от реалната ѝ стойност. Тогава търговецът я е препродал в някоя далечна варварска страна. Това би било единственият начин крадецът да се отърве от нея, без да си навлече сериозни неприятности.

— Разбирам. Е, време е да вървя. Тепърва трябва да се подгответя за обедното заседание. Между другото да сте ходили някога в разрушения храм в мандрагоровата горичка?

Лицето на Ян посърна.

— За нещастие не съм, ваше превъзходителство. През гъстата гора няма път, а и местните хора ще възнегодуват срещу всеки опит

някой да проникне в нея. Но разполагам с доста подробно описание на храма.

Ян стана, отиде до стойката с книгите и взе един том. Подаде го на съдията с думите:

— Един от предшествениците ви, ваше превъзходителство, е публикувал тази книга поверително.

Съдията Ди я прелисти и му я върна.

— В трибунала разполагаме с екземпляр от книгата — поясни той.

— Доста интересно четиво. Има чудесно описание на мраморната статуя на богинята. Какво не бих дал поне веднъж да зърна тази статуя — замечтано изрече антикварят. — Казват, че била от времето на династията Хан, издялана от монолитен мраморен блок заедно с пиедестала. Квадратният олтар пред нея също е мраморен и именно на него убивали младежите, принасяни в жертва на богинята. Това е безценна реликва. Ваше превъзходителство, не може ли да предложите на министерството по обредите и ритуалите да изсече гората и да възстанови храма? Ако се разгласи, че с разни злокобни знамения богинята негодува, задето храмът ѝ е запуснат, местните хора, струва ми се, няма да протестираят срещу такъв план. А храмът може да се превърне в една от историческите забележителности на областта ни.

— Предложението ви е чудесно. Непременно ще го имам предвид. Не ми е приятно в окръга ни да съществува забранена територия, обгърната в тайнственост. Кой знае какво може да се върши там — съдията се изправи и добави: — Е, много съм ви задължен, господин Ян.

Изпращайки съдията, търговецът на антики каза:

— След малко и аз тръгвам за трибунала. На практика всички, свързани с жертвите, са мои клиенти и намирам за свой дълг да присъствам на заседанието.

ГЛАВА XIII

СЪДИЯТА ДИ ОТКАЗВА ДА СНЕМЕ ПОДОЗРЕНИЯТА ОТ ГОСПОДИН КУ ЮАНЛЯН; ПРЕД СЪДА СЕ ЯВЯВА ПРИЧУДЛИВА ПРОЦЕСИЯ

Щом стигна в съдилището, съдията Ди се отправи към покоите си в задната част. Беше му горещо, чувстваше се уморен. Набързо се изкъпа, облече тънък бял памучен халат и си сложи една лека шапчица на главата. Така пременен, тръгна към кабинета си. Там го чакаше сержант Хун. Съдията откачи от стената едно ветрило от дълги пера на жерав и седна на писалището, веейки си енергично. Дори за краткото разстояние от покоите до тук отново бе плувнал в пот.

— Е, какво ново? — отривисто попита той сержанта.

— Провървя ми, ваше превъзходителство. В една зарзватчийница наблизо попаднах на приказлива млада прислужница от дома на Ку. Без особени усилия разбрах от нея, че рано сутринта господин Ку действително е излязъл да поядзи.

— Често ли го прави? — веднага попита съдията Ди.

— За пръв път, ваше превъзходителство. Според момичето прислужниците единодушно решили, че Ку е излязъл да се поразсее от мисълта за смъртта на Кехлибар. Добави, че независимо от разликата във възрастта им Ку и Кехлибар много се обичали и че Кехлибар винаги помагала на Ку в грижите около първата му съпруга. Каза, че двамата живеели в истинско разбирателство и щастие.

Хун изчака минута-две съдията да каже нещо, но той остана безмъвен. Изведнък разтърси рамене и посочи две малки продълговати бамбукови плочки сред книжата върху бюрото.

— Кога пристигнаха? — попита съдията.

— Ефрейторът от Южната врата ги донесе преди две-три минути, ваше превъзходителство.

Съдията ги разгледа с интерес. Бяха почти еднакви по големина и върху всяка бе изписано числото 207. Но докато цифрите върху едната плочка бяха надраскани с непохватно усилие от някой почти неук, почеркът върху другата издаваше уверената ръка на грамотен човек. Освен това напряко на втората имаше съвсем тънка, почти незабележима рязка, която разделяше повърхността ѝ на два еднакви квадрата. Съдията наплюнчи показалец и изтри изписаните цифри. Пъхна плочката в ръкава си и с доволна усмивка заяви:

— Ще я задържа. Другата върнете на охраната. Така, а сега да ти разкажа за посещението си при приятелката на Шън Ба госпожица Горска Теменужка.

— Как изглежда, ваше превъзходителство? — нетърпеливо запита Хун. — Наистина ли е толкова изискана и деликатна?

— Не знам дали това са най-точните думи — насмешливо отвърна съдията Ди. — Тя е монголка боркиня, доста страшничка — и съдията предаде сбито на сержанта разговора си, като заключи: — Вече знаем, че из града шета жесток маниак и че е наемал първо Тун, после и Ся да му доставят жени, с които да задоволява мерзката си похот. И че същият този злодей е отговорен за трите убийства.

— Това ще рече, че можем да изключим първия заподозрян, ваше превъзходителство. Имам предвид господин Ку Юанлян. Да убие от ревност втората си съпруга и нейния любовник, това мога да си представя. Но изключено е според мен човек като господин Ку перверзно да изтезава жени.

— Не съм толкова сигурен, Хун. В очите на всички, дори на собствената си присуга, Ку е начетен ценител на изкуството и любящ съпруг, но е напълно възможно в душата си да тай извратени страсти. Подобни люде обикновено умеят безупречно да прикриват порочните си наклонности. Затова случаи, свързани с такива перверзни типове, винаги са особено трудни за разрешаване. Единствените, които наистина знаят що за човек е той, са двете му съпруги. От тази гледна точка историята, как госпожа Ку излиза, за да отиде на гости при своя приятелка, и внезапно загубва паметта си, не звучи особено убедително. Ами ако всъщност е бягала от мъжа си, който е имал навика да я бие и да я изтезава? И ако именно отчаянието ѝ от зверските мъчения е причината да полудее? Не забравяй още и белезите по трупа на Кехлибар, които може да водят до същия

източник. В този случай би имало смекчаващи вината обстоятелства за прелюбодейството ѝ и намерението да забегне с Тун Май.

Съдията мълкна, като си вееше бавно с ветрилото. След малко продължи:

— След госпожица Горска Теменужка посетих и господин Ян в магазина му за антики. Тъй като госпожица Лян ми каза, че престъпникът е колекционер на антики, исках да понауча нещо за клиентите на господин Ян. Той разказа интересни неща за характера на Ку Юанлян — и съдията препредаде на сержант Хун случая с персийската купа, след което продължи: — Ку съсипва безценна антика заради един нищожен недостатък. Не е трудно човек да си представи как е реагирал, узнавайки, че друго негово безценно притежание, Кехлибар, има най-тежкия за жена дефект, неверността — съдията се смръщи и остана замислен. — И все пак нещо не се връзва. Ако приемем, че Ку е толкова извратен, би ли наел мижитурка като Ся, за да я убие? Нали така се лишава от удоволствието да сложи край на живота ѝ със собствените си ръце? — и съдията припряно поклати глава.

— Едно нещо като че ли действително насочва следата към Ку, ваше превъзходителство. Това, че Ку е наемал и Тун, и Ся да му търсят редки старинни предмети.

— От Ян научих — рязко изрече съдията Ди, — че доктор Пиен и господин Куан Мин също колекционират антики.

Откъм главния вход на съдилището долетя дълбокият звън на големия бронзов гонг, който оповестяваше, че обедното заседание ще започне всеки момент. Съдията стана от стола си със сподавена въздишка. Сержант Хун му помогна да облече официалната роба от тежък зелен брокат и подаде малката черна кадифена съдийска шапчица с крила. Докато нагласяше на главата си шапчицата пред огледалото, съдията Ди каза на сержанта:

— Ще приключи заседанието колкото може по-бързо. Искам веднага след него да отидеш при Шън Ба и да провериш дали е научил нещо около залозите. Можеш да му предадеш, че лично съм казал добри думи за него на госпожица Лян. После иди в странноприемница „Осмината безсмъртни“ и разпитай съдържателя за господин Куан. Колко често отсяда там, за колко време, какви хора го посещават. А още и дали е имал връзки с проститутки или куртизанки и ако е имал,

оплаквала ли се е някоя от него. Искам най-подробни сведения за този любезен и невъзмутим търговец.

Сержантът зяпна учуден, но време за въпроси нямаше. Дръпна завесата на входа и съдията Ди влезе в съдебната зала. Докато се качваше на подиума и се настаняваше на трибуната, оживената гълчава в претъпканата зала секна. Сержант Хун се изправи на обичайното си място, отдясно на съдията, сведе се над него и му прошепна:

— Гражданите на Пуян с нетърпение очакват да научат повече подробности за убийствата, ваше превъзходителство.

Съдията кимна и огледа цялата зала. Началникът на стражата и шестима от неговите хора бяха засели отредените им места под подиума с лице към съдията. Държаха в ръце камшици, боздугани, вериги и всевъзможни страховити уреди — неизменните принадлежности на службата им. До трибуната имаше две по-ниски маси с по един писар зад тях, който плюнчеше четчицата си, готов да води протокола от заседанието. На първия ред съдията Ди видя сред зрителите господин Ку и доктор Пиен един до друг. Господин Куан Мин и антикварят Ян стояха на втория. Съдията удари с чукчето и обяви заседанието за открито.

Съдията Ди започна със съобщение във връзка с убийствата на Кехлибар и Ся Куан, без да се впуска в подробности. Каза, че доколкото и двете престъпления са извършени на едно и също място, съдът е убеден, че те са свързани помежду си, и че се провежда най-щателно разследване.

Щом съдията завърши, Куан Мин пристъпи, поклони се и поде:

— На вниманието...

— На колене! — изрева началникът на стражата и вдигна камшика над главата си.

Куан го изгледа възмутено, но коленичи покорно на каменния под пред съдийската трибуна и продължи:

— На вниманието на почитаемия съд се представя Куан Мин, търговец, и има честта да доложи, че е решил да изкара престоя си в града на джонката си, закотвена при стоварището до Западната врата.

— Ще бъде протоколирано — каза съдията Ди. И когато Куан Мин вече се бе изправил, неочеквано додаде: — Сутринта, когато ви разпитвах, не бяхте особено словоохотлив, господин Куан.

Куан погледна съдията, без да трепва, и отговори спокойно:

— Изрично ми бе наредено да бъда лаконичен, ваше превъзходителство.

— Човек може и с малко думи да се изразява точно и ясно, господин Куан. Знам къде да ви намеря, можете да си вървите.

Когато Куан зае отново мястото си сред публиката, съдията Ди огласи току-що пристигнала от столицата наредба относно издаването на документи за самоличност. Докато обясняваше новите правила и изисквания, почувства, че задухата го души. Под дебелата роба целият плуваше в пот. Канеше се да вдигне чукчето и да закрие заседанието, когато към съдийската трибуна се приближиха двама спретнато облечени мъже и коленичиха. Казаха имената си и заявиха, че държат дюкяни. Имали разпра за парче земя. Няколко зрители напуснаха залата. Сред тях съдията забеляза и господин Ян.

Той изслуша многословните обяснения на двете страни. Накрая ги отпрати с обещание да свери претенциите им с поземлените регистри. След тях напред пристъпи собственикът на стара заложна къща и подаде оплакване срещу двама бандити, които се опитали да го изнудят със сила. Последваха и други. Гражданите очевидно бяха оставили всичките си проблеми за след първите пет празнични дни от месеца. Времето течеше. Вече повечето слушатели бяха пуснали съдебната зала, включително доктор Пиен, господин Ку и господин Куан Мин. Наближаваше времето за обедния ориз. Съдията Ди се извърна към сержант Хун и му каза тихично:

— Само небесата знаят кога ще свърши това. Ти излез и направи каквото ти казах. Ще се видим по-късно в кабинета ми.

Съдията приключваше с последния случай, но в този миг при входа на залата настана неочеквано оживление. Той вдигна с досада очи и в миг изопна рамене на стола си. Към съдийската трибуна приближаваше странна процесия.

Най-отпред вървяха трима яки на вид мъже. Дрехите им бяха разкъсани, очевидно някой не на шега ги бе пердашил. Единият държеше главата си с ръце, по раменете му течеше кръв. Вторият придържаше дясната си ръка с лявата, бледото му лице бе сгърчено от болка. Третият едва плетеше крака, притиснал с ръце корема си. Сякаш всеки момент щеше да рухне, но криво-ляво синтеше пред госпожица Горска Теменужка, която яростно го ръгаше в гърба с прибрания си чадър. Издокарана с кафявата си куртка и панталон, тя крачеше с

невъзмутимо изражение на широкото си бакърено лице. Зад нея се показва закръглено младо момиче в пищна синя роба на едри червени рози. Лявата половина на лицето ѝ бе цялата посинена, окото ѝ — подпухнало и затворено. Когато всички стигнаха пред съдийската трибуна, госпожица Лян изкомандва грубо тримата мъже, които тутакси паднаха на колене. Началникът на стражата изруга и пристъпи към нея, но тя безцеремонно му се сопна:

— Знам как трябва да се държи човек в съда. Ти стой настрана и не се бъркай! — после се обърна към момичето:

— А ти коленичи, миличка, такъв е редът. Ти не си служител на двореца като мен — после погледна съдията и заговори спокойно и отчетливо:

— На вниманието на почитаемия съд. С най-дълбоко уважение пред вас се явява Алтан Цецег Катун, както е кръстена по рождение, на която с императорски указ бе дадено китайското фамилно име Лян и собствено име Горска Теменужка. По професия борец. Тези тримата са дезертьори от военна джонка по канала и понастоящем упражняват хайдутлук. Казват се, от ляво на дясно, Фън, Уън и Ляо. Името на жената от лявата ми страна е Ли, наричана Божур, блудница с разрешително да практикува занаята си. С позволение на негово превъзходителство... — тя се обърна към по-стария писар и попита:

— Записа ли всичко дотук? — старецът кимна в безмълвно изумление и тя продължи към съдията:

— Явилата се пред вас умолява негово превъзходителство за разрешение да предяди обвинение срещу гореспоменатите Фън, Уън и Ляо.

Съдията мълчаливо се бе вторачил в невероятната жена. След известна пауза каза лаконично:

— Молбата се удовлетворява.

— Както явилата се пред вас си седеше в задния двор на къщата си с обедната порция ориз, поднесена ѝ от прислужничката Роза, чу женски вик за помощ от алеята, минаваща зад споменатия заден двор. Явилата се тук прескочи зида и видя как трима мъже влячат насила стоящата вляво жена. Когато жената извика повторно за помощ, този мъж, Фън, я удари с юмрук в лицето, от което лявото ѝ око подпухна, а мъжът извади кама. Като видях как всички минувачи се изпокриха зад ъгъла, аз подхождих към мъжете и най-учтиво ги запитах каква е тази

олелия. Отначало отказаха да отговорят, но след повторното ми настояване ме уведомиха, че онзи ден Ся Куан, разхайтен студент, им дал един сребърник, за да похитят жената на име Ли от заведението й и да я отведат в третата къща на втората пряка зад стария даоистки храм, собственост на някоя си госпожа Мън. Мъжете решили, че ще е най-подходящо да изпълнят възложената им задача по пладне, защото тогава улиците са почти безлюдни. Като допълнителна предпазна мярка омотали около главата на жената парче плат, но тъкмо когато минавали зад моята къща, жената успяла да съмкне парцала. И понеже тримата се признаха за виновни в насилиствено похищение на жената, а и понеже подразбрах, че почитаемият съд се интересува от деянията на Ся Куан, явилата се пред вас незабавно се отправи насам, подканвайки тримата негодници да я придружат, като доведе и жената Ли за доказателство и физически свидетел на случилото се. Умолявам негово превъзходителство благосклонно да проучи въпроса.

Тя се поклони и остана права, разкрчила крака, подпряна на чадъра си. Щом госпожица Лян спомена адреса, на който е трябвало да бъде отведена жената, съдията Ди извика с жест началника на стражата и шепнешком му нареди незабавно да отиде в къщата с шестима въоръжени стражници да арестува обитателите и да ги прибере в затвора. Когато госпожица Лян свърши, съдията Ди се обърна към нея:

— Съдът изказва похвала за навременната ви намеса, госпожице Лян. Като съзнателен гражданин, зачиташ законите, вие сте предприели незабавни и резултатни действия. А сега разкажете подробно за случилото се, за да се състави цялостен протокол.

— На разпореждане на негово превъзходителство съм. Когато явилата се пред вас, както вече заяви, запита тези тук мъже за какво е цялата разправия, вторият, на име Уън, замахна с юмрук към главата ми. Хванах ръката му и я изкарах от раменната става, като го хвърлих на земята с хълбок. Но внимавах ударът само да го зашемети и при падането да не си счупи гръбнака, та да не е в състояние да даде показания при необходимост. Тогава този мъж, Фън, се опита да ме наръга с нож, но аз му го взех и със същия заковах лявото му ухо в дирека на най-близката порта. Само че той не мируваше и ухото му се разкъса, затова се наложи да прикова и другото му ухо. Но понеже започна да ме нарича с какви ли не неприлични думи и отказа да даде задоволителен отговор на въпросите ми, бях принудена да го

поотръскам малко, но щом склони да направи пълни признания, оставил го на мира. Това е.

Съдията Ди се надигна от стола си и огледа тримата мъже, стенещи на пода. Най-десният надигна леко глава и се опита да каже нещо, но от гърлото му се изтръгна само някакъв хъхрещ грак.

— А какво се е случило с третия? — попита съдията.

— Този ли? Стъпих отгоре му, докато разпитвах Фън. Защото, докато се занимавах с Фън, този третият, на име Ляо, се опита мръснишки да ме ритне в корема. Бива аматьори, ама чак такива леваци! Аз отскочих встрани, избегнах удара и когато този вдигна глава, халосах го с опакото на ръката си и му смазах гръцмуля. Тогава той се опита да избяга, аз го тръшнах по гръб на земята и стъпих с единия си крак на слабините му, а с другия — на главата. Но много внимавах да не тъпча и да не скачам отгоре му, за да не получи злокачествени увреждания.

— Да, да, ясно — заключи съдията Ди. Помълча известно време, поглаждайки бакенбардите си, след това се приведе напред и каза на Фън: — Говорете, кога и къде се запознахте със Ся Куан?

Мъжът свали ръце от раздраниите си уши и от тях отново закапа кръв.

— Във винарната на пазара — изрида той. — Онзи ден. Никога преди не съм го виждал този мръсник. Даде ни един сребърник и каза, че ще получим още, когато свършим работата. Ние...

— Каза ли Ся кой е господарят му? — прекъсна го съдията.

Мъжът го погледна озадачено.

— Господар ли? Той нямаше господар, нали сам ни плати? Искахме да пипнем женската още същата вечер, само че покрай нея е пълно с хора, имаше клиенти и не успяхме. Снощи беше същото. Днес сутринта отидохме във винарната да поискаме още пари от Ся, защото работата се запече. Но Ся го нямаше. Затова рекохме да опитаме пак по пладне. И я пипнахме, но на улицата се натъкнахме на това... на тази...

— Дама! — изрева госпожица Лян, наведена до самото му ухо.

— Махнете това чудовище от мен! — панически изкрещя Фън.

— Знаете ли какво направи с мен, след като забути камата в ухото ми? Тя... тя... — мъжът изгуби напълно самообладание и избухна в ридания.

Съдията Ди стовари чукчето по трибуната.

— Отговорете на въпроса ми! — извика той. — Признавате ли се за виновен в престъплението, в което ви обвиняват?

Притиснал кървящите си уши, мъжът изпъшка:

— Признавам се!

С треперещ глас съседът му Уън също се призна за виновен. Третият едва успя да кимне с глава и рухна ничком на пода. Съдията Ди се обърна към старшия стражник, засел мястото на началника:

— Откарайте престъпниците в затвора и извикайте съдебния лекар, за да се погрижи за тях. Ще ги изслушаме отново, след като се възстановят — стражниците повлякоха примата мъже извън залата, а съдията се обърна към момичето:

— А сега да чуем вашите показания, госпожице Ли.

Засуканата госпожица изтри насиненото си лице с ръкав и отговори с мек глас:

— По пладне седнахме да хапнем ориз, както е обичаят, заедно с още три момичета от дома. Тъкмо тогава нахълтаха тези прими мъже и събориха вратаря. Собственикът ни ги попита какво искат, а единият го удари с юмрук в лицето. Каза му, че искат да ме вземат за този ден и че по-късно вечерта ще ме върнат. После ме грабнаха, омотаха около главата ми парче плат и ме повлякоха навън с ритници. На улицата повървях известно време с тях, без нищо да кажа, после освободих едната си ръка. Дръпнах кърпата от лицето си и започнах да крещя за помощ. Тогава се появи госпожица Лян...

— Друг път опитвали ли са се да ви отвлекат?

— Никога, ваше превъзходителство.

— Кой от клиентите ви може да има пръст в тази работа?

Момичето объркано погледна съдията. Помисли малко, после поклати глава и каза:

— Нямам представа. Работя тук от една година. Дъщеря съм на лодкаря Ли, той живее по-нагоре по реката. Баща ми задлъжня и се наложи да продаде или лодката, или мен. Клиентите ми бяха търговци и продавачи от околността. Все почтени хора, познавам ги. Защо ще им е да ме отвличат, като знаят, че могат всичко да получат по обичайния ред?

— Така е — изрече съдията Ди. — Освен клиентите, които приемахте в публичния дом, ходили ли сте като компаньонка по

угощения, кръчми или винарни?

— О, не, ваше превъзходителство. Аз не умея нито да пея, нито да танцувам и не ме наемаха за увеселения. Но собственикът ме пращаше от време на време да помагам при сервирането или за обличането на дървата съпруга на домакина.

— Къде сте ходили да помагате, да речем, през последните два месеца?

Момичето започна да изрежда, а съдията си даде сметка, че така доникъде няма да стигне. Момичето изброяваше все многолюдни приеми, на които бяха присъствали и Ку Юанлян, и доктор Пиен, и други известни личности, и то неведнъж, както и антикварят Ян. Спомни си и че на една вечеря в по-тесен кръг у тухашен търговец на лекарства гостувал и господин Куан Мин.

— Някой от гостите да ви е обръщал специално внимание? — запита съдията.

— Никога, ваше превъзходителство. Аз бях там като приструнка, нали ви казах? Господата разговаряха само с куртизантите от изисканите заведения. Но все пак бакшиши ми даваха. Случваше се и доста големи да са.

— Да ви говорят нещо имената Тун Май и Ся Куан?

Тя поклати глава. Съдията Ди помоли стария писар да прочете протокола. Госпожица Лян и госпожица Ли потвърдиха достоверността му и поставиха по един отпечатък от палец върху документа. Съдията благодари с по няколко учтиви думи на двете жени, после удари с чукчето и закри заседанието. Госпожица Лян подаде чадъра си на момичето.

— Пази ми сянка, когато излезем на улицата, миличка — каза тя.

— Много съм чувствителна към слънцето, пък и не е редно човек с моето положение да ходи без придружител из града.

И закрачи към изхода, а момичето смилено я последва.

ГЛАВА XIV

СЪДИЯТА ДИ ИЗЛАГА В ЗАДУХАТА ДВЕ ВЕРСИИ ПРЕД СЕРЖАНТ ХУН; НАЧАЛНИКЪТ НА СТРАЖАТА ДОНАСЯ ВЕСТ ЗА НОВО НАПАДЕНИЕ

В кабинета на съдията Ди старшият писар му помогна да се преоблече в тънък зелен памучен халат. Съдията се разпореди да му сервират обедния ориз в кабинета, а после да му донесат и леген със студени пешкири. И щом началникът на стражата се върне, независимо да му докладва.

Щом даде разпорежданията си, съдията Ди закрачи из кабинета със сведена глава. Обмисляше последните разкрития. Явно Ся Куан бе наел тримата бандити по нареждане на своя покровител, неизвестния маниак. Дали собственичката на къщата зад даоисткия храм, където е трябвало да отведат похитената жена, го познаваше? Прекалено хубаво и лесно би било, за да се окаже истина. Но пък се случваше щастливо съвпадение да разплете и най-забъркания случай. На вратата се почука. Съдията вдигна глава, очаквайки да види на прага началника на стражата. Появи се писарят, хванал поднос с купичка ориз, супа и блюдо мариновани зеленчуци.

Съдията Ди седна на писалището да обядва. Почти не усещаше какво слага в устата си, мислите му бяха погълнати от трите убийства. Усещаше, че разследването е стигнало до повратна точка, защото най-сетне бе наясно с подбудите на убиеца. Първоначално бе приел за мотив алчността — предполагаше, че престъпникът е целял да задигне перлата и златото. После отхвърли алчността и реши, че злодеят се ръководи най-вече от ревност, което водеше до изводи че историята за Императорската перла е чиста измислица. Сега следваше да отхвърли и ревността, поне като главен двигател, защото вече безусловно бе установено, че в основата на престъпните деяния лежи някакъв

извратен порив да се изтезават жени, каквото и да било. Естествено, както доказваха и кражбата на златото, и машинациите със залаганията, все още и алчността не биваше да се пренебрегва като мотив. Но всичко това в момента оставаше на заден план. Като основна първопричина напред излизаше извратена похот. А това не бе никак добре, защото, усетят ли подобни маниаки, че някой пречи на кроежите им, склонни са да прибягват до страшни зверства без оглед на последиците.

Броят на заподозрените се свеждаше до трима, известни на съдията, и евентуално четвърти, неизвестен. Съдията Ди въздъхна дълбоко. Ако престъпникът се ръководеше от някой от обичайните мотиви — алчност, ревност, желание за мъст и прочее, щеше да е ясно каква насока да поеме разследването: старателно и систематично проучване на всичко, свързано с тримата, включително произхода им, семействата, материалното състояние и т.н. Но след като имаше работа с маниак, време за подробно проучване нямаше. Защото нищо чудно престъпникът да убиеше отново, като жертва можеше да бъде всеки. Трябваше незабавно да се предприемат мерки. Само че какви мерки и срещу кого?

Той оставил пръчиците за хранене, но не помръдна от писалището, така потънал в мисли, че забрави дори за жегата. Писарят се върна и донесе бакърен леген с пешкири, накиснати в ледена ароматизирана вода. Съдията тъкмо бършеше лицето си, когато се появи началникът на стражата. Щом зърна посърналото му лице, съдията тревожно запита:

— Какво става?

— Къщата намерихме лесно, ваше превъзходителство. В нея е живеел градинарят на стар господарски дом, необитаван от години. Самият дом е напълно порутен, но къщичката на градинаря в дъното на имота е добре поддържана. Единственият й обитател е старицата Мън. Предобед обикновено идвала чистачка да разтреби. Съседите подозират, че там са се устройвали оргии, защото нощем често виждали мъже и жени да влизат и да излизат. Но понеже къщичката е в дъното на запуснатото имение, не виждали и не чували какво точно става. Затова и никой няма представа, кой я е убил.

— Убил!? Защо не започна с това, ама че глупак! Как е била убита?

— Удушена е, ваше превъзходителство — унило отвърна началникът. — Трябва да е имала гостенин, при това малко преди ние да пристигнем, защото чаят в двете чаши, които заварихме на масата, не беше изстинал. Госпожа Мън лежеше мъртва на пода до прекатурения си стол. Около шията ѝ бе усукан копринен шал. Веднага го развързах, но тя вече бе умряла. Наредих да докарат тялото ѝ тук. Сега съдебният лекар прави аутопсия.

Съдията Ди прехапа устни. Четвърто убийство! Овладя се и изрече с равен глас:

— Добре, постъпил си, както трябва. Свободен си.

На прага началникът за малко не се сблъска със сержант Хун. От стражите, охраняващи входа на съдилището, той вече бе научил за новото убийство и бе дотичал да разбере как е станало. Щом влезе, седна и попита:

— Какво означава това, ваше превъзходителство?

— Означава, че имаме работа с невероятно умен и решителен противник, Хун. Да ти кажа какво стана в съда, след като излезе — и съдията разказа на сержанта за подвизите на госпожица Горска Теменужка и заключи: — Престъпникът навсярно е видял госпожица Лян да води тримата бандити и жената към трибунала. Тримата мъже той, естествено, не е разпознал, защото пазарльците около похищението е оставил на довереника си Ся. Но е разпознал госпожица Ли, която е виждал на някое празненство или пир и е бил набелязал за своя следваща жертва. Разбрал е, че госпожица Лян е изненадала похитителите и те ще признаят накъде са водели жертвата си. Веднага е отишъл в къщата и е убил старата сводница — съдията сърдито подръпваше брадата си. После въздъхна дълбоко и попита: — А ти какво успя да научиш?

— Немного, ваше превъзходителство. Говорихме надълго и нашироко с Шън Ба. Той се беше постарал, но успял да разбере единствено, че човекът, който стои зад машинациите със залозите, е свързан с антикварната търговия.

— Пак тази антикварна търговия! Пресвети небеса, като че ли всеки, свързан по някакъв начин с този случай, се интересува и от антики.

— Колкото до Куан Мин, ваше превъзходителство, собственикът на странноприемницата го описа като тих човек, който никога не

създава неприятности и си плаща редовно сметките. Заедно проверихме регистъра му и се оказа, че миналата година Куан е отсядал в странноприемницата осем пъти. Винаги идвал неочеквано и никога не оставал повече от два-три Дена. Обикновено излизал веднага след закуска и се прибирал късно вечер. Никой никога не го бил посещавал.

— Кога е бил в странноприемницата за последен път?

— Преди около три седмици. От време на време Куан искал от собственика да му намери жена и винаги уточнявал, че държи да е обикновена проститутка, не скъпа куртизанка, че не било задължително да е хубавица, стига да е чистопътна, здрава и цената ѝ да е приемлива — сержантът направи физиономия и продължи с примирен тон: — Наминах и през публичния дом близо до странноприемницата, откъдето собственикът обикновено наемал жени за Куан. Говорих с момичетата, които са били с него. От тях не научих нищо особено. Според тях Куан не бил нито по-добър, нито по-лош от повечето клиенти. Никога не искал нещо по-особено, пък и нямало смисъл да се мъчат да му угаждат, защото и така, и така не давал големи бакшиши. Това е — той помълча, после попита: — Защо са ви всички тези подробности за Куан, ваше превъзходителство? Мислех, че...

Прекъсна го почукване на вратата. Влезе съдебният лекар. Поздрави съдията и му подаде един лист с думите:

— Както негово превъзходителство ще разбере от доклада ми, жената на име Мън е около петдесетгодишна. Освен ивицата около врата ѝ други следи от насилие по тялото не открих. Предполагам, че докато са пиели чай, убиецът ѝ е станал от мястото си по един или друг повод и докато е бил зад гърба ѝ, в миг е надянал шала на шията ѝ. Шалът беше стегнат тъй зверски, че коприната се бе впила в плътта, почти бе прерязала дихателната тръба.

— Благодаря. Нека поставят временно трупа в някакъв ковчег и да уведомят най-близките ѝ да го приберат при първа възможност, за да не стои така в тази жега. Господин Ку Юанлян откара ли вече тялото на Кехлибар? Чудесно. Погрижете се и семейството на Ся Куан да бъде известено. Чух, че родителите му живеели в столицата — съдията прокара длан по лицето си и запита: — А как са тримата затворници?

Съдебният лекар се намръщи.

— Онзи с разкъсаните уши има и няколко счупени ребра, както и вътрешни контузии. Наместих изкълченото рамо на втория и му дадох успокоително защото има и сътресение на мозъка. Според мен след някой и друг ден ще можете да ги разпитате по-подробно. Докато за третия, онзи със смазания гръклян, ще трябва да минат седмици преди да е в състояние да говори... ако изобщо някога проговори.

След като съдебният лекар излезе от кабинета, съдията Ди се обърна към сержант Хун:

— Това нещастно трио май вече си е получило наказанието. С госпожица Лян шега не бива. Не ще и дума, истинска Горска Теменужка! Господи, тази жега става все по-непоносима. Хун, отвори прозореца.

Сержантът подаде глава навън, но бързо се дръпна и затвори прозореца.

— Навън е още по-задушно, ваше превъзходителство. Насъбрали са се едни ниски облаци, въздухът е съвсем неподвижен. Опасявам се, че скоро ще се извие страшна буря.

Съдията взе един мокър пешкир от легена, избърса потното си лице и намота кърпата около врата си. После избута легена по писалището към сержант Хун и каза:

— Направи и ти така. Докато хапвах на обед, премислих трите убийства. Четвъртото, на сводницата Мън, не променя съществено изводите ми. Ще се опитам Да ти изложа накратко положението, Хун.

— Ваше превъзходителство, преди това много ми се иска да разбера защо толкова се интересувате от делата на господин Куан.

— Ще стигнем и до Куан. Той играе важна роля в една от версите ми. Но да караме подред. С една дума, убийствата показват, че извършителят им е безмилостен маниак. Преки улики относно личността му нямаме, а и той съвестно се погрижи да премахне всички, които биха могли да свидетелстват против него. Кехлибар, Тун Май, Ся Куан, сводницата Мън: и четиримата са убити. Няма свидетели, значи няма и улики. Прибави и повтарящата се връзка с антикварната търговия, историята за Императорската перла и всичко това на фона на злокобната Бяла богиня в непроходимата ѹ свещена горичка и ето ти всички съставки на един прелестен случай. Прелестен, ако го обсъждаш с приятели на чаша чай след обилна трапеза. Само че на нас ни предстои да го разрешим, Хун! При това

бързо, защото, ако разследването се проточи, онзи, който стои зад тези убийства, ще успее да заличи и малкото косвени улики, с които разполагаме, а ако се наложи, и отново да убие.

Съдията Ди жадно изпразни чашата чай, която сержант Хун му подаде. Смени пешкира около врата си с друг и продължи делово:

— Засега основният заподозрян все още е Ку Юанлян. В основата си обвинението ми срещу него е такова, каквото вече ти го изложих. Да се опитаме да възпроизведем случилото се, ако действително той е нашият човек. Ку наема Тун Май да му издирва ценни антики и същевременно да му осигурява жертви за долната похот. Тун води жените по тъмно и по обиколни пътища в къщата на старата Мън, където Ку ги посреща с маска на лицето или с нещо друго, за да не бъде разпознат. На жертвите си плаща щедро, така че рискът те да му създадат неприятности е малък. Единственото слабо място в тактиката на Ку е, че му се налага да прибягва до помощник. А този помощник Тун Май, е умен и настъпателен. Започва да иска все повече и повече пари от Ку, вероятно го е заплашил и с изнудване. Като капак на всичко Ку открива, че Тун има тайна любовна връзка с Кехлибар и че именно той е баща на нероденото ѝ дете. Ку решава да убие и Тун, и Кехлибар. Той е търпелив човек и изчаква сгоден случай. Най-напред се отървава от Тун, несъмнено заплашайки щедро възнаграждение, и на негово място наема Ся. Госпожица Горска Теменужка ми каза, че Ся не е бил толкова отракан, колкото Тун, затова и едва ли би създавал на Ку особени затруднения. Ку разбира, че частът за отмъщението му е ударил, когато Кехлибар му разказва онази небивалица за Императорската перла. А тъй като сам е начетен антиквар, веднага си дава сметка, че това е чиста измислица, номер на Тун и Кехлибар, за да се сдобият с пари и да избягат. Това е неговият шанс. Ку привиква Ся Куан. Казва му да изчака с отвличането на проститутката Ли, защото гаврата с нея би била обичайно забавление, а в момента има нещо по-сериозно наум. Ся му обещава да предупреди тримата бандити, че сделката се разтуря. Вече знаем, че за наш късмет Ся не успява да го стори, макар това въщност да е без значение. Ку дава на Ся план на запуснатата къща и павилиона и му казва, че Тун и Кехлибар ще се срещнат там след състезанието с намерение да избягат заедно. Ку възлага на Ся да иде вместо Тун, да убие прелюбодеяката Кехлибар и да вземе златото, срещу което му обещава щедра отплата.

Ку може да си го позволи, защото е намислил незабавно да се освободи и от Ся.

Съдията Ди взе ветрилото си. Облегна се на стола и продължи, като си повяваше бавно:

— Какво става снощи? Ку отравя Тун Май, докато гощава с доктор Пиен екипажите на драконите в Мраморен мост. Така Ку постига три цели с един удар. Първо, отмъщава на любовника на жена си. Второ, отървава се от един неудобен помощник. Трето, прибира чиста печалба от машинациите със залозите за състезанието. Ся Куан се явява на срещата в запуснатата къща, убива Кехлибар и занася на Ку златото. Тогава Ку съобщава на Ся, че златото всъщност не е било откраднато, а че срещу него е трябвало да получи Императорската перла, която Тун е скрил някъде в павилиона, и че Тун и Кехлибар са мислели да избягат с перлата в добавка към златото. Добавя и че умишлено не е казал на Ся по-рано за перлата, защото не е искал Ся да губи време да търси перлата в павилиона, след като убие Кехлибар. Изтъква и че това се е окказало умна предпазна мярка, защото Кехлибар по никаква неизвестна причина е била проследена до къщата от служители на трибунала, които за малко не хващат Ся. Накрая добавя, че все пак двамата ще се доберат до перлата. Ще отидат заедно сутринта и ще претърсят павилиона. Същата сутрин на зазоряване още с отварянето на градските врати Ку и Ся се добират до запуснатата къща поотделно: Ку излиза уж да се разсее с езда в ранната утрин, а Ся се преоблича като дърводелец, тръгнал рано по работа извън града. Ку оставя Ся да претърси павилиона, защото, докато Ся е улисан да търси перлата, Ку ще може спокойно да го убие, а и защото, претърсим ли ние павилиона, ще се разбере, че историята, която Ку ми разказа за перлата, е измислица от начало до край. Ку избира подходящ момент и разбива черепа на Ся с тухла, хвърля трупа в рова и се прибира с коня си в града. По-късно същия предобед присъства на заседанието на трибунала. На път за дома си вижда госпожица Лян да предвожда процесията към съдилището. Не познава нито нея, нито тримата бандити, но разпознава госпожица Ли. Осьзнава, че е станал провал и че похитителите ще издадат тайното му свърталище, дома на старата госпожа Мън зад даоисткия храм. А госпожа Мън го познава. Затова Ку избързва и я удушава. Вече се е погрижил за всичко. Отмъстил е на невярната си съпруга и на любовника ѝ, върнал си е десетте кюлчета

злато, освен тях е приbral и печалбите от залозите. И Тун, и Ся, и госпожа Мън — единствените, които могат да свидетелстват против него, не са живи. Край!

Съдията замълча. Сержант Хун тихо му наля пресен чай. Съдията Ди отпи, избърса пак лицето си със студен пешкир и продължи:

— Ако Ку е невинен, излиза, че е крайно нещастен човек. Първата му съпруга наистина трябва да е загубила разсъдъка си при внезапен пристъп на злокачествено мозъчно възпаление, а белезите по раменете на Кехлибар сигурно са от времето, когато още е била робиня. Клетите роби, често се отнасят нечовешки с тях! Тогава излиза, че Ку е повярвал на историята за Императорската перла. Тя звуци напълно правдоподобно и аз самият отначало я взех за чиста монета. Сега да забравим за момент всичко, което казах за господин Ку дотук, и да се съсредоточим върху втория заподозрян, доктор Пиен. Преди всичко какъв може да е неговият мотив? Според мен до подобен перверзен разврат може да го е довело усещането за неудовлетвореност и безизходица. Един вид непряк протест срещу властната му съпруга, която не му позволява да заведе у дома си втора жена. Той не е имал друг изход, защото ревността на съпругата му и достопочтеността на професията не му позволяват открито да блудства с проститутки и куртизанки.

А не е изключено поначало да е склонен към жестокост. За тези неща знаем наистина прекалено малко Хун. Тъй или иначе, първоначално Пиен дава воля на извратената си страст спрямо обикновени, прости жени, които му намира неговият довереник Тун Май, заместен след това от Ся Куан. Очевидно е потърсил услугите на Ся Куан вместо на Тун Май по причините, които вече изтъкнах при версията за Ку. Най-лошото при такива перверзни типове е, че с времето започват неудържимо да се стремят към все по-остри усещания. Безличните недоделяни жени вече не удовлетворяват Пиен, той търси да омърси с гнусното си сладострастие изтънчени дами. Така мишена за мерзката му похот става втората съпруга на Ку, красивата и изискана Кехлибар. Пиен я вижда често, защото, както ми каза антикварят Ян, лекува първата съпруга на Ку. Но да удовлетворяваш похотта си с жената на знатен гражданин, не е дреболия и на Пиен му се налага да дебне. Заръчва на Ся да държи под

око как вървят работите в дома на Ку, и му обещава и голяма награда, ако успее да му осигури Кехлибар само за една нощ.

Съдията Ди тръсна рамене и отпи няколко гълтки чай. После отново се отпусна в креслото си и продължи:

— При тази втора версия на Тун и Ся се падат коренно различни роли. Първия път допуснахме, че Ся не е знаел за намеренията на Тун и Кехлибар, преди Ку да му каже. Тук обаче следва да предположим обратното: че Ся е научил от самия Тун за предстоящата му среща с Кехлибар в запустялата къща, където ще разменя перлата срещу солидно количество злато. Но понеже Тун е предпазлив мошеник, не споделя със Ся, че историята около перлата е измислица и че всъщност те с Кехлибар възнамеряват да избягат. Ся съзира възможност да получи наградата, обещана от доктор Пиен. Подготвя скица на имението със запуснатата къща и павилиона по сведения, изкопчени от Тун, после отива при доктор Пиен и му съобщава, че това е моментът да сложи ръка на Кехлибар. И че ако докторът намери начин да се отърве от Тун, той, Ся, на драго сърце ще иде в запуснатата къща вместо Тун и ще заключи Кехлибар в павилиона. Тогава доктор Пиен може да се яви, за да се позабавлява с „пиленцето в кафеза“. Ся ще задигне златото и перлата и с Пиен ще си поделят плячката. Ще уредят нещата така, че на следващата сутрин Кехлибар да бъде открита в павилиона. Тогава всеки, включително и Ку, ще решат, че ужасните й преживявания са причинени от разпасани скитници. Доктор Пиен охотно приема предложението на Ся. Така не само ще спипа Кехлибар, а и ще отнесе десет кюлчета злато — чудесно разрешение на финансовите му проблеми. Съмнявам се Пиен да е повярвал на историята за перлата. Достатъчно е умен, за да не се поддава на скальпени измислици, и си е дал сметка, че всичко е съчинено от Тун, за да може да избяга с Кехлибар. Това обаче него не го интересува. Пиен сипва отрова в чашата на Тун по време на гощавката в Мраморен мост. Така се отървава от един досаден довереник и си осигурява сериозна печалба, като залага срещу своята лодка. По-късно Кехлибар заварва на срещата в павилиона Ся. Той се опитва да я пречупи със сила, но тя се съпротивява и ненадейно изважда кама. В последвалото сборичковане Ся е ранен и я убива, било случайно, било умишлено. Изведенъж това убийство му предоставя повече власт над Пиен. Ся взема златото, но моята појава му попречва да намери перлата. Ся се

връща в града и разказва на доктор Пиен за провала си. Казва му още и че иска по-голям дял от договорения, защото върху доктор Пиен пада отговорността за смъртта на Кехлибар. Ся просто не си дава сметка, че има работа с безогледен маниак. Пиен се преструва, че е съгласен, и разпалва алчността на Ся, като подмята, че би било жалко просто така да се откажат от перлата. Ся изобщо не съобразява, че перлата не може да бъде продадена, и се поддава на увещанията на доктор Пиен сутринта да отидат заедно и да я намерят в запуснатата къща. Пиен оставя Ся да прерови павилиона, след това го убива. Хун, налей ми още една чаша чай, гърлото ми направо изгаря.

Докато пълнеше чашата, сержантът попита:

— А какво според тази версия е направил доктор Пиен, ваше превъзходителство, след убийството на Ся?

— Според мен се е скрил между дърветата по пътеката и е изчакал господин Куан да мине на път за срещата им. Докторът оставя господин Куан да разгледа опустошения павилион, за да се появи след това. Само че преди да излезе от скривалището си, ни забелязва нас с теб. За него това е добре дошло, появяват се още двама свидетели. После тръгва подире ни към павилиона. Нататък нещата до голяма степен съвпадат с първата ми версия. И доктор Пиен, както и господин Ку, е могъл да види госпожица Ли на улицата, защото и той си тръгна преди края на заседанието. Хукнал е веднага към северния квартал и е удушил госпожа Мън. Накратко: на доктор Пиен му се е наложило да се откаже от забавлението си с Кехлибар, но пък се е отървал от двама стръвни и досадни свои довереници, като същевременно е разрешил и всичките си финансови проблеми, защото се е сдобил с десет кюлчета злато плюс значителна сума от залозите. Чиста работа, всичко си идва на мястото!

Съдията Ди замълча. Заслуша се в далечния тътен на гръмотевица. Докато той намотаваше нов мокър пешкир около врата си, сержант Хун отбеляза:

— С позволението на негово превъзходителство втората версия ми се струва по-вероятна. Най-малкото е по-проста. А и срещу доктор Пиен има допълнителни улики: нали твърдеше, че смъртта на Тун Май е от сърдечен удар, и изльга, че е видял Ся да се прибира в града веднага след състезанието.

— Това е важно, но не и решаващо — отсече съдията. — Симптомите наистина можеха да бъдат приети за сърден удар. А доктор Пиен може и искрено да се е припознал в някой друг с белег през лицето като на Ся.

— А кой е ремонтиран павилиона?

— Склонен съм да мисля, че е Тун Май. Нали е живял там и е познавал прекрасно цялото имение. Но не го е потегнал, за да бъде склад, както предположих в началото. Решетките на прозорците, стабилната врата, якото резе: всичко това не е, за да се попречи на външен човек да се намъкне в павилиона, а за да не може онзи, който е заключен вътре, да излезе. Павилионът е дори по-подходящ от къщата на старата сводница за тайни оргии. Както казал Ся на госпожица Горска Теменужка: „Там, и да писука пиленцето, няма кой да го чуе.“

Сержант Хун кимна. Остана известно време замислен, подръпвайки тънката си козя брадица. В миг се смръщи и каза:

— Негово превъзходителство спомена, че най-заподозрените са трима. Да не би третият да е господин Куан Мин? Дължен съм да призная, че...

Гласът му секна посред изречението. В коридора прокънтяха забързани крачки. Вратата се отвори и в кабинета нахълта началникът на стражата.

— Ваше превъзходителство, нападнали са доктор Пиен, за малко не са го убили!

ГЛАВА XV

СЪДИЯТА ДИ ЗАТВАРЯ КРЪГА НА ЗАПОДЗРЕНИТЕ СЕРЖАНТ ХУН ПОЛУЧАВА ЕДНА НЕОБИКНОВЕНА ПОРЪЧКА.

Съдията Ди изгледа изумен сержанта. Изправи се в креслото и попита началника:

— Кой го е нападнал?

— Нападателят избягал, ваше превъзходителство. Доктор Пиен още лежи на улицата, където са го съборили.

— Как се е случило?

— Нахвърлили се върху него, както си вървял по улицата, близо до моста над канала. Разбойникът го повалил, но докато бъркал за парите на доктора, господин Ян чул виковете за помощ и изхвърчал от магазина си. Мъжът пуснал доктора и си плюл на петите, а господин Ян хукнал подире му. Само че онзи изчезнал в лабиринта от криви улички отвъд канала и господин Ян не успял да го спипа. После се върнал да провери дали доктор Пиен е още жив и в съзнание, и извикал портиера на храма да дойде да ни предупреди — стражникът си пое дълбоко дъх и продължи: — Доктор Пиен настоя да не го вдигаме, преди друг лекар да потвърди, че няма опасни счупвания.

Съдията Ди стана.

— Да идем там. Ти, началник, вземи съдебния лекар и няколко от твоите хора с носилка. Тръгвай, Хун!

Плътни черни облаци все така висяха ниско над главите им. Те бързо закрачиха сред задухата на улицата, като гледаха да се придържат към високия зид на трибунала. Когато наблизиха конфуцианския храм, видяха една групичка мъже, струпани до портиерската къщичка. Началникът на стражата грубо разблъска на съbralите се да направят път на съдията Ди.

Доктор Пиен лежеше проснат на земята до зида. Ян тъкмо подпъхваше под главата му сгъната куртка. Шапчицата на Пиен бе отхвръкнала, панделката, пристягаща косите му, се бе изхлузила и по посинялото му лице бяха полепнали сивеещи влажни кичури. Над лявото ухо се виждаше голяма подутина, лявата половина на лицето му бе насинена до кръв. Робата, цялата в прахоляк, беше разкъсана от раменете до кръста. Съдебният лекар приклекна до него, а доктор Пиен промърмори:

— Прегледайте гърдите, таза, дясната ръка и десния крак. Главата ми е наред. Боли ме натъртеното, но не мисля, че слепоочието е засегнато.

Лекарят заопипва гръденния кош на доктор Пиен с чувствителните си пръсти, а съдията Ди пристъпи напред и запита:

— Какво стана, докторе?

— Вървях си по улицата. Отивах да прегледам една родилка на улица „Полумесец“, оттатък моста. Наоколо нямаше никой. Ох!... — докторът мълкна с изкривени от болка устни, докато лекарят опипваше ребрата му.

— Злосторникът се нахвърли върху него изтазад — ядно и бързо изрече антикварят.

— Изведнъж дочух зад себе си прокрадващи се стъпки — едва доловимо продължи доктор Пиен. — Тъкмо да се обърна, — някой ме халоса отляво по главата и аз се залепих за зида. Паднах полузащемен. Мярна ми се някакъв висок силует, който се надвеси над мен. Започнах да викам за помощ, но онзи ме зарита жестоко и аз мълкнах от болка. Тогава разбойникът се наведе и раздра робата ми. После изведнъж се сепна. Видях го как хукна към моста, а господин Ян тичаше по петите му.

— Беше висок, в тъмнокафява куртка и панталони със същия цвет, ваше превъзходителство — възбудено обясни Ян. — Косата му бе привързана с парцал.

— Видяхте ли лицето му, господин Ян? — попита съдията Ди.

— Зърнах го само за миг, ваше превъзходителство. Кръглик, с къса брада и бакенбарди. Така беше, нали, докторе?

Доктор Пиен кимна.

— Носите ли често в себе си големи суми? — попита съдията. Доктор Пиен поклати отрицателно глава, а съдията Ди запита отново:

— А важни документи?

— Само няколко рецепти и една-две разписки — прошепна доктор Пиен.

Съдебният лекар се изправи.

— Няма причина за тревога, докторе! — бодро каза той. — Гръдният ви кош е натъртен, но не напипвам счупени ребра. Десният лакът е изкълчен, както и коляното. Иска ми се да ви прегледам по-подробно в кабинета си.

— Вдигнете доктора на носилката — нареди съдията на съдебния лекар и се обърна към началника на стражата:

— Пратете четирима стражници на улица „Полумесец“. Нека претърсят всеки ъгъл за човек, отговарящ на описанието на господин Ян. Трябва да е левак — тук съдията се обърна към портиера на храма и извика сопнато: — Вие нищо ли не чухте, нищо ли не видяхте? Какво правехте в този момент? Никой ли не ви е казвал, че трябва да охранявате храма?

— Ами аз... аз бях позадряпал, ваше превъзходителство — запелтечи уплашеният човек. — Бях в стаята си до входа. Събуди ме господин Ян, който бълскаше по вратата.

— Следобед и аз подремвам — намеси се Ян. — Но днес помощникът ми подреждаше една много ценна колекция от нефрит долу в магазина и слязох да се уверя, че е заключил, както трябва, преди да си иде на обед. Тъкмо влязох в магазина, и някой извика за помощ от улицата. Веднага изскочих. Видях как негодникът къса робата на доктор Пиен. Той ме чу и побягна. Аз хукнах след него, но не се оказах достатъчно пъргав. Май вече ми натежават годинките — с печална усмивка додаде Ян.

— Господин Ян, вие най-вероятно сте спасили живота на доктора — отбеляза съдията. — Ако обичате, елате с нас в трибунала да напишете официални показания. Ефрейтор, наведи носилката! И не пипай доктора.

Съдията остана загледан в господин Ян и съдебния лекар, които с помощта на сержант Хун успяха да наместят удобно доктор Пиен на носилката. Докато двамата ефрейтори внимателно го вдигаха, съдията каза тихично на Хун:

— Злосторникът добре е изbral момента. Рано следобед всички почиват и по улиците почти не се мярка жив човек. А и кварталът

отвъд моста е същински зайчарник, идеално място да се скрие човек — и той направи знак на сержанта и на началника да го последват.

Докато крачеха към трибунала, следвани от ефрейторите с носилката, съдебния лекар и господин Ян, съдията Ди се обърна към началника на стражата:

— Вземи кон и иди колкото може по-бързо до стоварището. Качи се на джонката на господин Куан и го извикай да се яви в трибунала. Ако не е там, изчакай го. Бързай! — началникът хукна напред, а съдията прошепна на сержант Хун: — А ти иди веднага у господин Ку и провери дали почива както всеки ден щом влезе в кабинета си, съдията Ди се стовари зад писалището и си наля чаща чай. Изпи я на един дъх и се облакъти. Със свъсени вежди се мъчеше да сложи в ред мислите и догадките, които се въртяха в главата му. Последните разкрития показваха, че не са на съвсем прав път, а и от началото на разследването някаква смътна догадка не му даваше мира. Сивият халат, подгизнал от пот, бе залепнал за гърба и раменете му, но съдията дори не забелязваше това. Стоя така доста дълго и в един миг рязко се изправи.

— Да — промърмори той, — това може да е разрешението. Всичко пасва освен мотива.

Той се отпусна назад и се опита да прецени какво би трябало да предприеме. Обяснението, което му дойде наум, никак не бе невероятно, но следваше ли да предприема действия, опирайки се единствено на интуицията си? Винаги ли версия, изградена с подробно логическо осмисляне, би трябало да има предимство пред чистата догадка? Или пък да състави план, който да му позволи да съчетае интуицията с логиката? Поглаждайки дългата си брада, съдията отново потъна в мисли.

Половин час по-късно съдебният лекар го завари в същата поза.

— Доктор Пиен е добре, ваше превъзходителство — съобщи лекарят със задоволство. — Намазах гръденя му кош с мехлем, превързах го, закрепих и дясната му ръка за рамото. Може да ходи. Е, с бастун засега, но ходи. Докторът питаш дали вече може да си иде у дома. Иска да си почине на спокойствие.

— Предайте му, че може да си почине и тук, в трибунала — рязко отвърна съдията. Като забеляза стъпованото изражение на лекаря, додаде: — Искам по-късно да му задам още няколко въпроса.

Скоро след като съдебният лекар излезе, на прага на кабинета се появи сержант Хун. Съдията го покани с жест да седне на столчето пред писалището и попита припряно:

— Беше ли си у дома господин Ку?

— Не, ваше превъзходителство. Както научих от домоуправителя му, господин Ку заявил, че в къщата е много душно и затова щял да иде до храма на градското божество, за да запали тамян. Там засега се съхранява ковчегът на Кехлибар, докато се насрочи подходящ за погребението ден. Докато още бях у тях, се появи самият господин Ку. Предадох му да не напуска дома си, защото по-късно негово превъзходителство сигурно ще го призове в трибунала — Хун погледна тревожно съдията и попита: — Какво може да означава нападението над доктор Пиен, ваше превъзходителство?

— Може и да не е нищо повече от опит за обир — бавно отговори съдията Ди. — Ако е така, случилото се не оборва теорията ми за евентуалната вина на доктор Пиен. Ако обаче целта е била доктор Пиен да бъде премахнат, то той е невинен. Явно, без сам да си дава сметка, знае нещо, което може да ни отведе до истинския престъпник, и онзи е искал да му запуши устата. В този случай трябва да се съредоточим върху версията за господин Ку. Сантименталното му посещение в храма точно в този момент може да е било повод, за да наеме някой главорез да убие доктор Пиен. Между другото докторът пожела да си иде у дома, но наредих да остане тук, за да предотвратя евентуално второ покушение срещу живота му. Радвам се, че си казал на господин Ку да не напуска дома си до следващо разпореждане. Така ни остава да се погрижим само за третия заподозрян, господин Куан Мин.

— Значи наистина Куан е третият! — възклика сержант Хун. — Но, ваше превъзходителство, защо го включихте в списъка на заподозрените? Естествено Куан може и да отговаря на описанието на нападателя на доктор Пиен, но вие го посочихте още преди последните събития.

Съдията Ди се усмихна уморено.

— Не мога да не включа и Куан. Сигурен бях от момента, в който разбрах къде е изчезнала плочката от доминото.

— Домино ли?

— Да. Една плочка с две нули. Снощи някой я задигна от кутията, докато играехме със съпругите ми на борда на гемията. Единствените, които биха могли да я откраднат, са Ку, Пиен и Куан. Пиен и Ку, когато дойдоха да ми съобщят, че лодките са готови за старт. Тогава прислужницата, която сервира чая, размести плочките и някои се обрнаха с лицето нагоре. А Куан е могъл да я отмъкне, когато ние със съпругите ми преустановихме за малко играта и постояхме край перилата да се порадваме на празничната гледка край канала.

— Но за какво му е на престъпника плочка от домино, ваше превъзходителство?

— Защото има оствър ум — с унила усмивка отвърна съдията. — Всъщност далеч по-остър от моя. Щом е зърнал плочката с двете нули върху масата, му е хрумнала невероятната прилика с пропуските на стражите при градските врати. Забелязал я е на мига, а на мен ми трябваше доста време да се сетя. Дошло му е наум, че ще е крайно нежелателно довереникът му Ся Куан на връщане в града след вечерния час да доказва самоличността си пред охраната на Южната. И ако след време някои реши да провери кои се е приbral в града покъсно, било във връзка с убийството на Тун, било с изdevателствата над Кехлибар в запуснатата къща, току-виж стражите си спомнили за Ся най-вече покрай белега на лицето. Затова и престъпникът е откраднал плочката от доминото, щом я е зърнал. После е изписал върху нея какъвто номер му е хрумнало, и я е дал на Ся. И Ся наистина я е използвал, когато се е върнал в града, за да докладва на покровителя си за случилото се в павилиона. Преди малко ефрейторът от Южната врата донесе фалшивия пропуск.

— И това е фаталната грешка на престъпника — вметна сержантът.

— Не е толкова фатална. Той няма как да е знаел, че за мен доминото е сериозна игра и че липсата на една плочка няма да ме остави на мира, докато не разбера къде е. Но стига толкова теории. Да се залавяме за работа, защото имаме куп неща да свършим, а времето е малко. Трябва да проведем най-подробно разследване на всичко, свързано с тримата заподозрени, но за зла врага времето не ни стига. Пето убийство не бива да допускаме! Трябва да действаме, но преди да

разберем къде е Куан, не мога да сторя нищо. Иди да провериш дали началникът на стражата не се е върнал.

Сержантът веднага тръгна да разпита охраната при входа. Съдията Ди стана от стола и отиде до прозореца. Отвори го и се наведе навън. Със задоволство забеляза, че, изглежда, се бе появил лек ветрец. После умислено се загледа в малката каменна градина. Костенурката безгрижно тътреше черупката си между растенията до миниатюрното езерце със златни рибки. Придвижваше неотклонно тромавите си крака, проточила любопитно врат. Съдията Ди чу сержант Хун да влиза и се обърна:

— Началникът още не се е върнал от стоварището ваше превъзходителство.

— Дано Куан не е избягал — тревожно каза съдията. После поклати глава и добави: — Не, едва ли е побягнал. Твърде умен е, за да го направи — той взе ветрилото си от пера на жерав, седна и продължи: — Докато чакаме Куан, бих могъл да ти изложа аргументите си за обвинение срещу него. Така ще знаеш точно в какво положение се намираме спрямо тримата първи от списъка ни със заподозрени.

Съдията уви нова мокра хавлиена кърпа около врата си.

— Допускам — поде той, — че в столицата господин Куан Мин води живот за пример. Но при честите си пътувания дава воля на извратената си природа. Той е много умен човек и държи перверзията си в тайна, възможно най-дълбоко скрита. Дори се е погрижил в хановете, където отсяда, да си създаде име на съвършено нормален мъж, който от време на време се забавлява със здрави и евтини жени от занаята, поръчани по обичайния начин. Покрай интереса си към антики Куан се запознава при посещенията си в Пуян със студентите Тун и Ся. Наема първо Тун, а после Ся като посредници за действителните си удоволствия, които не са нито толкова здравословни, нито толкова евтини. Пак покрай антиките се запознава и с Ку Юанлян. Антикварят Ян ми каза, че Ку понякога купувал от Куан. А Кехлибар е била и помощничка на съпруга си, именно тя е разпределяла и подреждала колекцията му и е водила каталог, така че Куан я е виждал при посещенията си у Ку. Куан пожелава Кехлибар по същите причини, които вече изложих във версията си за доктор Пиен: неистов стремеж за перверзни издевателства над изискани дами. Куан

нарежда на Ся да бъде нащрек и щом се отвори възможност по някакъв начин да сложи ръка на Кехлибар, веднага да му съобщи. Преди няколко дни Куан може да е пратил писмо на Ся, че пристига в Мраморен мост вчера сутринта. Предугаждайки желанията на Куан, Ся предварително наема тримата злодеи да отвлекат проститутката Ли, която Куан е набелязал за своя бъдеща жертва, след като я е видял на някой прием тук при свое предишно посещение в града. Вчера сутринта Ся хуква към Мраморен мост. Съобщава на Куан плана си за похищението на госпожица Ли, но и голямата вест: Куан може да има Кехлибар още същата нощ. Ся разказва на Куан за заплануваната среща на Кехлибар и Тун в запуснатата къща по повод продажбата на перлата и добавя, че е готов да отиде наместо Тун. Куан се съгласява веднага, защото така не само ще се позабавлява с Кехлибар, но и ще се сдобие с десет кюлчета злато. Вероятно Куан не се хваща на историята за Императорската перла, но премълчава недоверието си. Първата му грижа е да се отърве от Тун Май. Ся го уведомява, че преди състезанието ще има гощавка за екипажите в Мраморен мост и че там ще бъде и Тун като барабанчик на доктор Пиен. Това решава проблема на Куан. Изпраща на доктор Пиен бележка с молба да се срещнат на джонката му. Пиен отговаря, че е много зает и че може да го посети покъсно следобеда. Това за Куан е добре дошло и той приема поканата на доктор Пиен да го придружи на гощавката, където сипва отрова в чашата с вино на Тун. Ся ще отиде на срещата в запуснатата къща, а после и Куан, щом Ся му докладва, че Кехлибар е заключена в павилиона. На следващата сутрин Куан ще „открие“ там изтерзаната жена, когато отиде за срещата си с Доктор Пиен, за да разгледат имота. Но понеже Куан е алчен, дава на Ся и наставления, как да манипулира залозите. Накрая му нарежда да отмени уговорката с тримата злосторници, защото помислите му вече са устремени към далеч по-серизни неща от това да издевателства над една обикновена проститутка.

Съдията Ди замълча. Остана известно време заслушан в засилващия се тътен на бурята. Този път като че ли беше съвсем наблизо.

— А защо Куан е идвал снощи на гемията ви, ваше превъзходителство? — запита сержантът.

— И аз се питам същото, Хун. Обяснението вероятно е желанието му недвусмислено да се засвидетелства, че по време на състезанията е бил в града и че се е върнал в Мраморен мост едва късно през нощта. Моряците на неговата джонка са били пияни, Сун — болен, така че е трудно да се проследи къде точно е ходил Куан. Тъй или инак, Куан задига плочката от доминото, предава я на Ся, после се връща бързо в Мраморен мост. По-късно през нощта отново се среща там със Ся и Ся му съобщава, че всичко е отишло по дяволите: наложило се е да убие Кехлибар и е взел само златото, защото моята појава му е попречила да претърси павилиона за перлата. Куан съжалява за пропуснатите часове с Кехлибар, но пък (което за него вероятно е далеч по-важно) е спечелил десет кюлчета злато. Оттук насетне историята продължава, както и при другите версии: Куан убеждава Ся да иде в пустата къща тази сутрин преоблечен като дърводелец, за да претърси навсякъде за перлата. Самият Куан има напълно основателна причина да бъде там, нали си е уговорил среща с доктор Пиен? След като Ся претърсва целия павилион, Куан го убива. Последното убийство — на старата сводница, е станало както при версията за Ку и Пиен. Това е.

Съдията Ди избърса лицето си с нов пешкир, а сержант Хун последва примера му. В малкия кабинет беше непоносима задуха. След малко Хун отбеляза:

— Една дреболия в защита на Куан е това, че му прилоша, когато видя трупа на Ся. Не е лесно да се преструваш, че повръщаш така.

Съдията сви рамене.

— Куан учтиво ни обърна гръб, а точно тогава цялото ни внимание бе насочено към прискръбното откритие. Куан спокойно може да си е бръкнал с пръст в гърлото!

На вратата се почука и влезе началникът на стражата.

— Наложи се дълго да почакам, ваше превъзходителство — поде той с доволна усмивка, — но намерих господин Куан. Капитанът на джонката ми каза, че двамата с господин Сун отишли в града на пазар веднага след като обядвали. Господин Сун се върна сам и обясни, че господин Куан останал в квартала при канала. Веднага отидох там, открих го в една малка аптека и го докарах тук. Сега чака в стаята на охраната.

— Чудесно! Къде е доктор Пиен?

— Докторът и съдебният лекар пият чай в архива, ваше превъзходителство. Докторът диктува показанията си за покушението. Ето и писмените показания на господин Ян. Той се върна в магазина си.

Съдията хвърли поглед на двата документа. Подаде ги на сержанта и попита началника:

— Хората ти заловиха ли нападателя?

Лицето на началника помрачня.

— Не, ваше превъзходителство. Разпитаха кого ли не по улица „Полумесец“, претърсиха всяко кътче, където можеше да се е скрил, но не откриха и следа от престъпника.

Началникът тревожно погледна съдията, очаквайки да бъде смъмрен. Но съдията Ди само подръпна безмълвно бакенбардите си и след малко каза:

— Предай на господин Куан, че няма да мога да го приема веднага, защото искам да присъстват и господин Ку и доктор Пиен. Държа разговорът ни да бъде неофициален, поради което реших да го проведа в дома на господин Ку. Там е много по-удобно. Прати хора да отнесат доктор Пиен и господин Куан в дома на господин Ку със закрит паланкин. Кажи на господин Ку, че искам да се срещнем в библиотеката му. Кажи му още, че ще дойда, когато приключва с няколко рутинни задължения тук. Запомни ли всичко? — началникът се поклони работепно, а съдията продължи: — След като оставиш господин Куан и доктор Пиен, върни се незабавно за нови наставления.

Началникът излезе, а сержант Хун попита нетърпеливо:

— Негово превъзходителство очаква при кръстосан разпит виновникът сам да се издаде, така ли?

— Така поне се надявам. А сега имам задача за теб, Хун. Трябва ми една дървена ръка.

— Дървена ръка ли?

— Да. Отскочи до господин Ян и го попитай дали не може да ни усъди. В магазина му не може да не се търкаля някоя счупена ръка от будистка статуя. Обикновено ги правят от отделен къс дърво и после ги добавят към статуята. Трябва ми лява длан, колкото човешка или по-голяма. Нека да я боядиса в бяло, а на показалеца ѝ да надене медна халка с някакъв евтин червен камък. Обясни на господин Ян, че ръката ми трябва като веществено доказателство при срещата с доктор Пиен и

господин Куан, която ще се състои довечера в библиотеката на господин Ky.

Мълния озари облепения с хартия прозорец, последва оглушителен гръм. Съдията Ди даде:

— Иди със закрита носилка, Хун, да не те намокри дъждът. Като се върнеш, ще ти обясня какво съм намислил.

ГЛАВА XVI

ЧЕТИРИМА МЪЖЕ СИ ГОВОРЯТ В ЕДНА ПОЛУТЪМНА СТАЯ; ДВЕ БЕЛИ РЪЦЕ СЕ ПОКАЗВАТ ОТ МРАКА

Вече бе мръкнало, когато изпотените носачи свалиха от раменете си официалния паланкин на съдията Ди в предния двор. По стрехите околовръст бяха окачени шест огромни фенера от промазана хартия с големи червени надписи „Дом Ку“. Светлината им озари разтревоженото лице на Ку Юанлян, който се спусна към паланкина, придружен от домоуправителя си. Двамата очакваха от часове в двора пристигането на магистрата.

Съдията Ди слезе от носилката, след него и сержант Хун. Господин Ку ги посрещна с дълбок поклон. Съдията кимна и го заговори приветливо:

— Съжалявам, но неотложни служебни дела ме задържаха в трибунала, господин Ку. Предполагам, че господин Куан и доктор Пиен са вече тук?

— Да, ваше превъзходителство. Започнахме да се тревожим, опасявахме се да не би бурята да ви е настигнала по пътя.

В този миг блесна светкавица, последвана от тътен, и Ку побърза да добави:

— Насам, моля! — и бързо ги въведе в къщата.

По лъкатушния коридор стигнаха до библиотеката в задната част на големия дом. Когато съдията прекрачи прага на библиотеката, със задоволство отбеляза, че помещението е точно както си го спомняше предната вечер. Шест големи стенни свещника, разположени два по два между четирите прозореца осветяваха просторната, осъдено мебелирана стая. Вляво от вратата имаше голям скрин с изискано подредени прекрасни образци старинен порцелан и чуждоземско стъкло. Стената вдясно беше до тавана в полици, затрупани с книги и

ръкописни свитъци. Дебел син килим застилаше пода. В средата имаше тежка квадратна маса от лакиран абанос и четири стола също абаносови. Доктор Пиен и господин Куан седяха около кръглата масичка за чай в най-далечния ъгъл вдясно от последния прозорец.

Двамата веднага се изправиха и пристъпиха да поздравят съдията, като доктор Пиен се подпираше на бамбуков бастун. Съдията Ди със задоволство забеляза, че продължителното чакане в задушната библиотека доста е изнервило двамата мъже. В светлината на свещите лицата им изглеждаха изпити, тънките им летни роби лепнеха за изпотените плещи.

— Моля, господа, седнете — ведро ги подкани съдията. — Радвам се, че изглеждате по-добре, докторе. Но все пак трябва да внимавате, не ходете много — съдията седна до масичката за чай и продължи:

— Много съжалявам, че се наложи толкова да ме чакате, но нали знаете как е в съдилището... — и като се обърна към господин Ку, пресече пороя от любезности, които той занарежда под нос, с думите:

— Сержант Хун ще помогне на вашия домоуправител за сервирането на чая, господин Ку. Доста е задушно тук, но добре, че не сте вдигали щорите на прозорците. Както ми се струва, скоро ще се извие страхотна буря. Общо взето, нямаме основание да се оплакваме от тукашния климат. Като си помисля колко са люти зимите на север...

И продължиха в същия дух с нищо незначещи любезности, докато домоуправителят и сержант Хун поднасяха чая. Съдията отпи и отбеляза широко усмихнат:

— Чаят наистина е превъзходен, господин Ку. Всъщност така и се очаква в дома на човек с толкова изискан вкус!

Доброто настроение на съдията Ди видимо приповдигна духа и на останалите. Доктор Пиен изтри капчиците пот от челото си и запита:

— Има ли нещо ново около разбойника, който ме нападна, ваше превъзходителство?

— Още не, доктор Пиен, но хората ми са по следите му. Не се тревожете, ще го пипнем.

— Най-искрено съжалявам, че покрай мен тревогите ви се увеличават — с покаяние в гласа изрече доктор Пиен.

— Сигурно си имате достатъчно притеснения с това ужасно убий... — докторът се сепна насред думата, хвърли светкавичен поглед към Ку и се поправи: — С другите, по-сериозни дела.

— Да, наистина съм претрупан. А това ме подсеща за причината да ви поканя на настоящия разговор. Господа, помолих ви да се видим, защото ми е нужен вашият съвет — той се обрна към Ку и продължи: — Надявам се, ще ме извините, задето реших да се съберем тук у вас в дните на траур, когато домът ви е потънал в скръб. Но доколкото сте лично засегнат от ужасната трагедия, надявам се, че... — и продължи, без да се доизкаже, щом Ку сведе опечален глава:

— Можете да освободите домоуправителя си, господин Ку. Виждам, че закуските са пригответи на масичката, така че помощникът ми ще ни обслужи.

Съдията Ди изчака домоуправителят да излезе. После се наведе напред и отново поде:

— Винаги съм смятал, че един магистрат трябва да споделя проблемите си с по-видните граждани на управлявания от него окръг, да черпи от техните знания и опит и да се допитва до тях за съвет — усмихна се на Куан и продължи:

— Вярно, че вие не живеете постоянно в града ни, господин Куан, но тъй като често посещавате нашия окръг, си позволих да поканя и вас — и без да обръща внимание на недоумяващия поглед на доктор Пиен, каза:

— Господа, няма да крия, че в момента остро се нуждая от съветите ви. В града ни бяха извършени четири убийства, а аз съм в пълно неведение относно виновника за тези гнусни престъпления. В ход е щателно разследване. Целта на настоящия ни разговор е заедно да набележим мерки, които ще помогнат да открием злодея. Предполагам, че ще мога да се надявам на резултати едва след дни, но това няма толкова голямо значение. Както се казва, бавно, но сигурно.

Куан вдигна тънките си вежди.

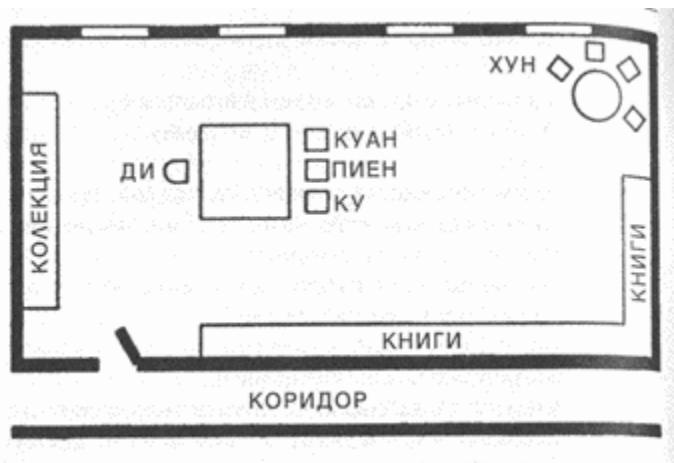
— Това означава ли, ваше превъзходителство — запита той, — че ще се наложи да остана в Пуян през цялото време?

— Не е задължително, господин Куан. Нали знаете, случва се с повечко късмет и най-оплетеният случай неочеквано да намери разрешение. Сержанте, да опитаме замразените плодове. И, господа, моля, докато ги вкусваме, да не говорим за работа.

Докато отхапваха апетитните резенчета замразени плодове, които сержант Хун им поднесе в старинни купички от цветен порцелан, господин Ку се поотпусна и им разказа една интересна история за някаква подправена рисунка. После съдията Ди си припомни един забавен случай, с който се бе занимавал, преди да стане съдия. Разказа го тъй увлекателно, че всички се смяха от сърце. Постепенно въпреки задухата в стаята се възцари ведро и спокойно настроение. Сержантът тъкмо се канеше да им налее отново чай, когато съдията Ди се изправи внезапно и каза:

— Е, господа, да се залавяме вече за работа!

Той отиде до масата в средата на библиотеката. Настани се в крайното кресло, така че прозорците да останат вляво от него, а вратата — вдясно, и направи знак на останалите да заемат трите стола, които сержант Хун приближи до противоположната страна на масата. Доктор Пиен седна по средата, лице в лице със съдията. Господин Куан се настани от дясната страна на лекаря, господин Ку — от лявата.

Съдията Ди избута огромния сребърен свещник встрани, така че светлината му да пада отляво.

— Милостиви небеса, каква жега! — с досада възклика той. — Хун, загаси онези свещи на стената! От тях става още по-горещо, а и светлината ме дразни. Напоследък имам неприятности с очите, господа. Предполагам, че е от яркото слънце. Дали съм си взел козирката? — той бръкна в ръкава си и извади някакъв плик. — О, небеса, дори не съм го отворил! — възклика съдията. — Връчиха ми

го на излизане от съдилището. Виж ти, пише „Лично и спешно“. Ще ме извините ли за момент?

Съдията разкъса плика и извади сгънат лист. Писмото беше дълго, изписано със ситен нервен почерк. Съдията задържа поглед на началото и промърмори:

— Човекът съобщава, че племенницата му, която била слугиня някъде си, била отвлечена и се върнала с рани от побой. Да, явно клетото момиче е попаднало на маниак.

Продължи да чете.

— Пише още — продължи след известно време съдията, — че успяла да зърне мъчителя си. Намеква се, че е доста известна личност в града. Затова, споделя човекът, дълго се колебал и на няколко пъти отлагал да ми докладва за случилото се. Но понеже според него е недопустимо подобни деяния да остават ненаказани в град, чиято администрация тежи на мястото си, моли за незабавно разследване и строги мерки, за да се предотврати... тъй, тъй, тъй, това вече ни е известно. Разбира се, че е трябвало да докладва незабавно. Я, къде се споменаваше името на злосторника? — съдията приближи писмото до очите си, после поклати глава:

— Не мога да го намеря, наистина ужасен почерк — после вдигна глава и го подаде:

— Моля ви, господин Ку, дочетете го вие на глас.

И подаде писмото на Ку, но в следващия миг го дръпна.

— Не — усмихна се извинително съдията, — като че ли не е редно да показвам служебна кореспонденция на външни хора. После ще го разчета.

Съдията сгъна писмото и го пъхна обратно в ръкава си.

— Би трябвало човек добре да помисли, преди да отправя подобно нелепо обвинение — с раздразнение отбеляза господин Куан.

— Не бих го нарекъл с лека ръка нелепо — възрази съдията, станал изведенъж съвсем сериозен. — Всъщност имам основания да подозирам, че престъпникът, когото издирваме, е от същия тип маниак като този, за когото става дума в това писмо.

Съдията Ди се облегна в креслото и изгледа тримата мъже срещу себе си. Лицата им се бяха изопнали напрегнато в конусообразния осветен отрязък. Вече нямаше и помен от спокойната им приветливост.

Съдията огледа безмълвно стаята. Сержант Хун се бе оттеглил при масичката в ъгъла и седеше, вторачил очи в малката свещица на подноса за чай. Всичко останало тънеше в черни сенки. Задушният въздух бе пропит от миризмата на загасените свещи по стените.

Съдията Ди умишлено не бързаше да продължи и неловкото мълчание се проточи. Обърна уж нехайно глава и хвърли поглед към вратата. Тя изобщо не се виждаше, той успя да различи само тънката ивица светлина от лампата в коридора над прага. Ако някой подслушваше, би открехнал вратата. Съдията му бе оставил предостатъчно време, за да го стори. Реши, че може би в края на краищата интуицията му го е подвела. А това означаваше, че може да се съсредоточи изцяло върху тримата мъже пред себе си.

— Както току-що ви казах — заговори най-сетне съдията, — подозирам, че престъпникът е маниак. При това опасен. Стигнах до това заключение, тъй като...

Съдията мълкна на сред изречението. Стори му се, че вратата тихичко се прихлопна. Обърна се рязко надясно. Не видя нищо освен тънката светла ивица отдолу. Явно му се беше счуло. Прокашля се и продължи:

— Струва ми се, че вече знам що за човек е престъпникът. Най-вече благодарение на една твърде любопитна грешка, която той допусна.

Ку се размърда неловко в стола си. Здраво стиснал тънките си устни, доктор Пиен не сваляше очи от съдията. Натъртената посиняла лява половина на лицето му рязко изпъкваше на фона на бледата му кожа. Куан се владееше и наблюдаваше съдията с внимание и интерес.

— Всяко хладнокръвно убийство — продължи съдията Ди с монотонен глас — доказва, че извършителят му не е нормален. А ако мотивът е извратена похот такъв човек всъщност непрекъснато е на ръба на лудостта и животът му е същински кошмар. Той се опитва да води обичайното си съществуване, без да се издава с нищо, а всеки миг го терзае необходимостта да обуздава влудяващите пориви на страстните влечения. Признанията на осъдени убийци сластолюбци красноречиво свидетелстват за това. Обикновено те с подробности описват отчаяната си борба да запазят духовно равновесие. В разказите им се говори за ужасни халюцинации, за тъмни сили, които ги дебнат

на всяка крачка, за постоянно преследване от духовете на жертвите. Помня един случай, с който се занимавах, когато...

Съдията мъкна и наостри уши. Този път беше сигурен, че вратата се хлопна. С крайчеца на окото си долови някакво движение в тъмнината между вратата и шкафа с изложените антики. Някой бе влязъл, а такъв вариант той не бе предвидил. Планът му предполагаше натрапникът да открехне вратата, за да подслуша разговора, и да се издаде едва по-късно... доста по-късно. Сега обаче не можеше да се направи нищо. Съдията трябваше да продължи.

— При разпита си убиецът твърдеше, че всяка нощ отсечената ръка на жената, която бе убил и осакатил, пълзяла по гърдите му и се опитвала да го удуши. Той...

— Явно е халюцинирал — нетърпеливо се обади доктор Пиен.

— Кой знае! — отвърна съдията. — Мога да добавя само, че намерихме същия този човек удушен в килията му сутринта преди екзекуцията. Естествено, в доклада си за по-висшите инстанции написах, че се е удушил сам в миг на умопомрачение от страх и угризения. Най-вероятно точно така е и станало. От друга страна...

Съдията поклати подозрително глава и остана известно време умислен, поглаждайки дългата си брада. После продължи:

— Тъй или иначе, това обяснява защо в настоящия случай убиецът е допуснал грешката, за която споменах. Може би ще е по-точно да кажа, че просто не е могъл да не я допусне, защото в противен случай е рискувал да възбуди сили, срещу които не е препоръчително да се възправяш. Убийството на Тун Май вероятно е било угодно на Бялата богиня, защото напомня за древните човешки жертвоприношения, когато връзвали един младеж на олтара пред мраморната ѝ статуя, прерязвали вените му и я напръсквали с кръвта. Но убийството на Кехлибар, жена като самата богиня, при това съвсем близо до свещената ѝ горичка: това прилича на безумно предизвикателство към сили, за които всъщност знаем съвсем малко — съдията помълча, сви рамене и продължи:

— Независимо от всичко имам доказателство, че допуснатата от убиеца грешка може да се дължи единствено на странно недоглеждане. Той е невероятно умен и съобразителен човек, но явно е забравил, че на местопрестъплението...

— На кое местопрестъпление? — с дрезгав глас попита Ку. После хвърли бърз поглед към останалите двама и продължи завалено към съдията: — Моля, простете моето... вмешателството ми. Искам... исках да уточня, че убийствата са четири, нали?

— Да, четири — сухо потвърди съдията Ди. Отвън долетя далечен тътен на гръмотевица.

— Не позволяйте на приближаващата буря да въздейства на настроението ви, господин Ку — отбеляза Куан Мин. Думите му трябваше да прозвучат окуражително, но гласът му прокънтя неестествено в застиналата притихнала стая.

— Като че ли вратата се отвори, ваше превъзходителство — неочеквано се чу тревожен глас.

— Да проверя ли?

Това беше сержант Хун. Беше се надигнал от ъгъла и пристъпваше зад тримата мъже.

За миг съдията не знаеше какво да стори. Напълно съзнателно не бе предупредил сержант Хун, че планът му включва и вероятността някой тайно да ги подслушва. Очевидно Хун бе забелязал натрапника да излиза от библиотеката и бе решил, че сега влиза. Съдията обаче не можеше да си позволи рискове. Ако натрапникът все още бе зад гърба му, не биваше в никакъв случай да усети, че съдията го знае, защото това би провалило всички усилия. Затова той се сопна рязко на сержант Хун:

— Сигурно е от светлината, Хун, сторило ти се е. Иди си на мястото и не ме прекъсвай.

Памучната роба на сержанта прошумоля към масичката за чай в ъгъла. Но не, това не беше робата на Хун! Шумоленето идваше отзад, сега вече го чуваше съвсем ясно. Беше звук от меко потъркване на коприна. Някой се промъкваше зад гърба му. Съдията погледна изпитателно лицата на тримата мъже пред себе си, но в същия миг си даде сметка, че те не могат да видят нищо, дори и самия него. Единствено лицето му бе осветено, всичко останало тънеше в черни сенки. Трябваше да побърза.

— И така — продължи той, — засега ще отмина мимоходом странния пропуск на убиеца. Ще се спра на друг, далеч по-съществен факт. Убиецът е наел като свое доверено лице нехайния студент Ся Куан. Ся обичаше да си пийва и тогава езикът му лесно се

развързваше. Разпитах един нехранимайко, който често се събирал на чашка със Ся. От него разбрах, че покровителят на Ся е бил ангажиран и друг помощник. Само че той бил съвсем различен от Ся, той...

Съдията Ди отновоолови изшумляване, този път съвсем наблизо. Мускулите му се стегнаха. Беше се подготвил за вероятността някой да му се яви отляво, където би имал време да види нападателя. В момента обаче точно зад него се чуваше дишане. Тримата мъже забелязаха внезапната промяна у съдията.

— Какво има, ваше превъзходителство? — със задавен глас попита доктор Пиен. — Защо...

Издреша оглушителна гръмотевица и докторът потръпна целият. За миг на съдията Ди му хрумна да се възползва от момента, за да скочи и да спипа натрапника зад гърба си. Само че присъствието му в библиотеката в никакъв случай не би било достатъчно, за да се докаже вина. Онзи можеше да заяви, че не е искал да прекъсва разговора и затова... Нещо се размърда в ръкава на съдията. Не, на всяка цена трябваше да се придържа към плана си. Съдията заговори с почти неузнаваем за самия себе си глас:

— Този трети човек е почитан местен гражданин. Той не само е замесен в убийството на Тун Май, а е и пряко отговорен за удушаването на старата сводница. Надянал ѝ е примката откъм гърба и тя напразно е опъвала с немощната си бяла ръка копринената кърпа, която прерязвала гърлото ѝ. И само преди няколко часа е издъхнала в страшни мъки. Ако сега духът ѝ се яви сред нас, той...

Съдията извика сподавено. Изпънат като струна в креслото, вторачен с широко облещени очи над главите на тримата мъже срещу себе си, той кресна към сержанта, както се бяха разбрали предварително:

— Хун, какво е това зад гърба ти?

Доктор Пиен подскочи и се завъртя рязко в креслото си, а Ку и Куан обърнаха глави и зашепнаха под нос някакви заклинания. Сержант Хун скочи от стола и тръгна стремително към тях, ръкомахайки панически. Съдията Ди в миг измъкна някакъв обемист предмет от ръкава си, закрепи го върху ръба на масата и възклика ужасен:

— Гледайте! Пресвети небеса, какво става!

Тримата мъже отново извърнаха глави към масата, а зад гърбовете им Хун затършува из ръкава си. Ку и Пиен изкрещяха, замръзнали от ужас. Куан само помръдна конвулсивно устни. И тримата седяха като поразени, приковали очи в една бяла длан, вкопчена в ръба на масата. Червен камък върху показалеца ѝ пръскаше злокобно сияние, а ръката едва-едва се примъкваше към свещта. Беше отсечена над китката, завършваше с кървавочервено нащърбено чуканче. По някое време дланта зави и запълзя към тримата.

Съдията Ди се надигна от креслото. Доктор Пиен скочи и столът му се прекатури.

— Не съм аз! — изкрещя той, вперил обезумели очи в движещата се ръка. После се строполи в ръцете на Хун. — Нея не съм убивал. Само Тун. По погрешка! Казаха ми... — мъчителни ридания задавиха гърлото му.

Съдията не му обърна внимание. Той се бе изпънал с обърната глава, готов да се защити от неизвестната опасност, която го дебнеше отзад. В следващия миг замръзна. Погледът му се прикова с безмълвен ужас в една друга бяла длан, която се подаде от сенките зад него, съвсем близо до главата му.

ГЛАВА XVII

ПЕТИМАТА МЪЖЕ СЕ ОКАЗВАТ ШЕСТИМА И ЕДНА ЖЕНА; ПРЕД ИЗУМЕННИТЕ СЛУШАТЕЛИ СЕ РАЗКРИВА СТРАШНА ИСТИНА

В един миг на неудържим страх съдията си помисли, че безразсъдно е предизвикал мъртвите. После бялата длан се вдигна нагоре и той с огромно облекчение забеляза черен ръкав, от който тя излизаше. Ръката посочи вратата. Тя беше откроена и лампата от коридора осветяваше тъмния ъгъл. На страничната рамка се бе облегнал огромен мъж. Току до ухото на съдията заговори мек, но категоричен глас:

— От мен не можеш да се скриеш. Ела насам!

Гласът изтръгна Ку и Куан от вцепенението им и те вдигнаха глави. Доктор Пиен пусна Хун и се обрна. И тримата гледаха безмълвно, с широко отворени очи една висока, облечена в черно жена, която пристъпи в осветения кръг и застана до съдията Ди. Докато очите им бяха приковани в бледото ѝ лице със съвършена красота, съдията се наведе бързо, грабна ръката от масата и я мушна в ръкава си. После взе свещника и го вдигна високо над главата си.

Светлината извади от мрака един едър мъж, притиснат до стената в ъгъла до скрина. С приведени напред могъщи плещи, той бе вдигнал юмруци пред лицето си, сякаш за да се защити от някаква невидима сила. Очите му не се откъсваха от лицето на жената. Тя махна към него с бялата си длан. Той се отлепи от стената и пристъпи напред. Сякаш някой го придърпваше, краката му се движеха като от само себе си. Вратата се отвори широко. На прага изникна началникът на стражата, от коридора иззад него надничаха неколцина стражници. Началникът тръгна да влиза, но съдията го спря с властен жест. Едрият мъж се

приближаваше стъпка по стъпка към жената, все така вперил като в транс хлътналите си помътнели очи в лицето ѝ.

— Не съм аз! — отново извика Пиен и се отпусна на пода. Сержант Хун го подхвани под мишниците. Ку и Куан също се бяха изправили. С треперещ глас Ку заговори на жената в черно:

— Ти трябва... Как успя?...

Тя не му обърна никакво внимание. Очите ѝ, искрящи със странен блясък, не се откъсваха от огромния мъж, който сега стоеше пред нея вкаменен, притиснал ръце о бедрата си. Жената заговори с равен глас:

— Планът ти за вечерта беше безупречен. Както се бяхме уговорили, ти ме чакаше в съседната пряка с два коня. Излязохме през Южната врата. Беше ми обещал да ме отведеш по пряка пътека до мандрагоровата горичка. Исках сама да набера билката, за да се изцеря от безплодието и да даря съпруга си с този син, който двамата толкова желаехме — тя въздъхна дълбоко и продължи със същия безизразен глас:

— Стигнахме до горичката и ти каза, че билката расте в нея, около храма на Бялата богиня. Страх ме беше сама да вляза в тъмния гъсталак, още повече се уплаших, когато ти закрепи факлата между тухлите на порутения зид и видях онази огромна мраморна статуя. Не от нея е трябвало да се страхувам, а от теб.

Ян Антикварят помръдна устни, но жената продължи неумолимо:

— Започна най-безсрамно да ми се обясняващ в любов. Каза, че съм най-красивата жена в света, предложи ми да избягам с теб, защото единствено любовта ти била важна, останалото нямало значение. Когато извиках какво мисля за теб и за подлия ти замисъл, ти падна на колене и ме молеше, и ме молеше да се съглася. Хвърли се да целуваш краката ми, но аз се дръпнах и ти казах какво си всъщност: измамник и развратник. Тогава ти се превърна в звяр.

Устремената напред фигура на Ян сякаш се сви. Той понечи да извърне рамене, но не можеше да откъсне поглед от пламтящите ѝ очи. Тя се наведе и извиси високо глас:

БЯЛА БОГИНЯ

— Сега пред моя любим съпруг те обвинявам, че там ти ме изнасили. Завърза ме гола на мраморния олтар, каза, че ще ме убиеш бавно, че ще режеш вените ми една по една и с кръвта ми ще опръскаш статуята на богинята. Каза, че щели да ме обявят за изчезнала, че никой нямало да узнае какво се е случило с мен. „Моли се! Моли се на богинята!“, презрително се смееше ти. После излезе да донесеш клонки, защото факлата догаряше. А аз, просната безпомощно по гръб в краката на богинята, видях високо над себе си червения рубин на пръста й. Припламваше в трепкащата светлина и червените му отблъсъци сякаш сгряваха голото ми тяло, прилепено за студения мрамор. Започнах да й се моля, нали и тя е жена, да помогне на мен, насилената клетница, да ме отърве от мъчителната смърт. И като че ли

въжето около дясната ми китка се поразхлаби. Задърпах се отчаяно и възелът се изхлузи. Успях да освободя ръката си и развързах останалите въжета. Изправих се и в смирена благодарност вдигнах глава към нея. В светлината на гаснещата факла, сред пушека ми се стори, че тя ми се усмихна. Тогава скочих, наметнах се с долната си риза и се измъкнах през една пролука в зида точно зад статуята. Хукнах сред храсталациите. Чух те по едно време, че крещиш, докато си пробивах път напред. Тичах лудешки все напред, без да обръщам внимание на тръните, които деряха ръцете ми. После...

Тя замълча. Извърна се леко, погледна объркано съпруга си и додаде едва чуто:

— Губи ми се, не си спомням какво стана после. Но се прибрах тук, в моя дом. Аз... — Тя се олюля. Господин Ку бързо заобиколи масата и я прихвата за лакътя. Погледна съдията и каза с изкривено лице:

— Нищо не разбирам! Тази вечер не е излизала, как е могла...

— Съпругата ви говори за случилото се преди четири години, господин Ку — бавно каза съдията Ди.

ГЛАВА XVIII

ПРЕСТЬПНИКЪТ ПРАВИ САМОПРИЗНАНИЯ; СЪДИЯТА ДИ ОТГОВАРЯ НА НЯКОЛКО ИЗВЪНРЕДНО ДОСАДНИ ВЪПРОСА

Господин Ку изведе съпругата си от библиотеката, като я подкрепяше грижовно. Съдията кимна на хората си да влязат. Четирима стражници застанаха до Ян, а съдията Ди нареди на началника им:

— Запалете стенните свещници.

Издрещя нова гръмотевица. По покрива забарарабани пороен дъжд. Силен порив на вятъра яростно бълсна капаците на прозорците. Най-сетне бурята се развихри.

— Той... — доктор Пиен посочи Ян, — той ми даде прахчето. Каза, че било приспивателно, откъде да знам, че... — с треперещ глас изрече докторът.

— А вие откраднахте плочката от доминото ми, Пиен — прекъсна го съдията Ди с леден глас.

— Нека да ви обясня, ваше превъзходителство, всичко ще ви обясня. Ян каза, че иска онази нощ Ся да иде в запуснатата къща на мястото на Тун. По много важен въпрос. Ся трябвало да отиде след състезанието. Следобеда попитах Ся дали на излизане от града си е взел пропуск за Южната врата, и той ми каза, че не е. Затова като зърнах онази плочка с двете нули, взех я и я дадох на Ся — той погледна умолително съдията и проплака: — Ян ме изнуди да му помагам, ваше превъзходителство, заклевам се! Бях му задлъжнял с много пари... Никак не ми провървя с инвестициите, кредиторите ме притискаха, жена ми мира не ми дава от сутрин до вечер. Ян можеше да ме съсипе, да ме провали като лекар... Даде ми едно пликче, каза, че било приспивателно, съвсем безвредно. А и на вид беше като

сънотворно, небесата са ми свидетели! После, като разбрах, че съм отровил Тун, не знаех какво да сторя и... — Пиен хвани лицето си с длани.

— Пиен, вие сте знаели кой е убиецът — строго каза съдията Ди.
— Това, че не го изобличихте, ви превръща в съучастник. По-късно ще установим точната степен на вината ви. Началник, двама стражници да отнесат доктора с една носилка в затвора.

Сержант Хун вдигна бастуна на доктор Пиен от пода и му го подаде. Докторът запреплита крака към вратата, съпроводждан от двама стражници.

През цялото това време антикварят стоеше като истукан. Нищо не трепваше на широкото му лице. Съдията Ди се обрна към него. Скръсти ръце в ръкавите си и заговори:

— Ян, вие сте похитили и изнасилили госпожа Ку, за което се полага най-строгото наказание, бавна смърт. Направете още сега пълни самопризнания за участието си в отравянето на Тун Май и убийството на Кехлибар, както и за това, как със собствените си ръце сте отнели живота на Ся Куан и госпожа Мън и сте се опитали да премахнете своя съучастник доктор Пиен. Ако кажете цялата истина, може би ще бъда склонен да предложа не тъй ужасна и мъчителна смърт.

Ян с нищо не показа да го е чул. Стоеше, вперил невиждащи очи право напред.

— Признайте още — продължи съдията — обира на храма на Бялата богиня, откъдето сте откраднали златните съкровища, съхранявани от монасите.

— Златната посуда ще намерите в касата ми в зида — глухо изрече Ян. — И деветте съда са там. Творение са на един от най-изкусните майстори от времето на славната Ханска династия. Много ми трябваха пари но аз не претопих тези съвършени произведения на изкуството, сърце не ми даде. Там са, всичките. А също и рубинът — Ян замърча за няколко минути, после погледна съдията в очите и попита рязко: — Как разбрахте?

— Тази сутрин, когато бях при вас, обявихте, че никога не сте ходили в храма, и веднага след това от думите ви се разбра, че олтарът и пиедесталът са изваяни отделно. В книгата, от която ми казахте, че сте почерпили тази информация, изрично пише, че статуята с пиедестала и олтарът са направени от един-единствен къс мрамор. Но

от една ръкописна записка в полето на екземпляра, който аз четох, узнах, че олтарът и пиедесталът са скрепени с цимент. Един посетнешен магистрат изчегъртал замазката. Оттам реших, че не казахте истината, когато заявихте, че не сте стъпвали в храма, че, описвайки статуята, неволно объркяхте прочетеното с онова, което действително сте видели с очите си. Това, разбира се, беше само предположение, защото не беше изключено да сте научили за изчегърването от друга книга или ръкопис, които аз не познавам. Само че вие потвърдихте подозрението ми, като се хванахте в капана, който тази вечер ви устроих.

— Значи в края на краищата всичко е било само смътни догадки — горчиво изрече Ян. — Признавам, молбата ви да дам на вашия сержант една бяла ръка с рубинов пръстен беше умен ход. Започнах да умувам дали все пак нямате доказателство срещу мен за обира на светилището, или ръката няма нищо общо с кражбата, а наистина ви трябва за някакъв експеримент. Реших, че на всяка цена трябва да разбера какво ще обсъждате тази вечер. Дойдох с готовност да ви премахна или ако не вас, то поне онзи страхливец Пиен — Ян извади от пазвата на робата си кама с дълго тънко острие. Началникът на стражата скочи към него, но Ян хвърли камата на масата. — Не се тревожете — язвително се изсмя той и изгледа презиртелно стражника. После се обърна отново към съдията: — Знам кога губя. Иначе ме бива с камата и нямаше да ви пропусна. Само че ми попречи... тя. — Ян се намръщи. Неочаквано попита: — А как се сетихте, че за малко не убих онзи плъх Пиен следобеда?

— Разбирам достатъчно от медицина — отговори съдията Ди, — за да си дам сметка, че удар по главата и няколко ритника едва ли ще накарат един лекар да не позволява да го местят, преди да са го прегледали за вътрешни контузии. Такива предпазни мерки се вземат само при падане отвисоко. Пък и кой уличен крадец ще разпори робата на жертвата си почти на две, за да се добере до колана с парите му? Затова предположих, че сте хвърлили доктор Пиен през прозореца на кабинета си от втория етаж. Робата му се е закачила на някое от железните остриета по перваза и това му е спестило счупването на врата или...

— Не съм го хвърлял през прозореца — троснато го прекъсна Ян. — Пиен дойде и се затюхка за оная дърта вещица. Каза, че повече

не можел да мълчи, и аз му стоварих един юмрук в лицето. Не допусках, че тази отрепка едва се крепи на краката си. Рухна върху прозореца и се прекатури, преди да успея да го хвана. Изтичах навън и разбрах, че робата му се е закачила на едно острие и това е смекчило удара. Не беше чак толкова наранен, в съзнание беше. Трябваше да бързам, защото всеки момент можеше да ни види някой. Затова само му казах, че се надявам да му е дошъл умът след малкото произшествие и да е проумял какво ще му се случи, ако посмее да ме издаде. Казах му да се престори, че го е нападнал крадец. После го замъкнах на отсрещната страна на улицата, а той само хленчеше да го пощадя. То се знае, нищо не ми пречеше да свърша с него там на място. Само че ми дължеше много пари и си казах, че историята с непознатия нападател ще свърши работа, за да потули случилото се.

Съдията Ди кимна.

— Утре ще изслушам пъlnите ви самопризнания в съдилището. Сега искам само да уточня основното. Приемам, че доктор Пиен каза истината, когато преди малко призна, че неволно е отровил Тун Май, така ли е?

— Разбира се! Представяте ли си да се доверя на тоя страхлив невротик да отрови някого. На Пиен казах само, че искам Тун да не ми пречи тази вечер, защото на срещата в старата къща вместо него трябва да отиде Ся. Казах му още, че лодката му трябва да загуби, защото съм намислил да приberа малко пари от залозите. Дадох на Пиен прахчето, уж приспивателно, и му заръчах да го сипе във виното на Тун по време на гощавката в Мраморен мост. Пиен се страхува от мен, а и както вече споменах, ми дължи пари, затова нямаше къде да ходи. Само че прахчето не беше приспивателно, а много добра силна отрова. Не ми провървя обаче. Ако онзи проклет съдебен лекар не се бе случил там, когато свалиха тялото на Тун на брега, Пиен щеше да си остане с убеждението, че просто сърцето на Тун не е издържало на приспивателното. А и никой друг нямаше да се усъмни.

— Значи искахте на срещата вместо Тун да се яви Ся, за да сложи ръка на златото и перлата? — със строг глас попита съдията Ди.

— Ами! Не бях чувал нито за злато, нито за перла. Исках само Кехлибар, тази капризна мръсница. Знаете ли, че тя ме отблъсна още когато беше сополиво робинче? Казах на стария господин Тун, че ми се е умилквала, докато съм им бил на гости, и се погрижих да отнесе

камшика. Само че на развратната кучка ѝ беше малко. Сигурен съм, че спеше с Тун даже след като тоя глупак Ку я направи своя втора съпруга. Понатиснах Тун да признае, той отричаше, но Тун си беше просто един изнудван, а тя... Знам ги аз тия като нея. Щях да ѝ дам да разбере, да я накарам да моли за милост, както Златен Лотос се молеше в храма, преди... преди аз...

Ян мълкна. После продължи тихо, с мрачно пламнали очи:

— Не, грехота е да споменавам тая никаквица редом със Златен Лотос. Тогава на олтара нямаше да убия Златен Лотос. Нима бих могъл да изцапам съвършеното ѝ голо тяло с кръв? Исках само да я усмиря, за да обладая това съвършено изящество, да притежавам тази красота и да я задържа во веки за себе си, само за себе си... Такава красота не може да се погуби, това би било най-черно престъпление, непростимо кощунство. И сега не можах да поsegна и да я убия, когато стоеше ей тук... Четири години са минали, а тя си е все същата...

Ян захлути лице в дланите си.

Настана дълго мълчание. Чуваше се само трополенето на дъжда. Повдигнал вежди, Куан гледаше изпитателно Ян. Отвори уста да каже нещо, но съдията го накара да замълчи с властен жест на ръката. Ян вдигна глава и продължи с хриптящ глас:

— Наредих на Тун да ремонтира павилиона. Съборетината на старата вещица вече не беше безопасно свърталище. А и тя искаше все повече пари, както и Тун. Все му се виждаше малко каквото му давах за ония мърляви повлекани, които ми водеше. Такива си бяха, мърляви повлекани, само че не можех без тях Необходими ми бяха, за да си отмъстя за черната неправда, която ми причини Златен Лотос. Престанах да викам Тун, обещах му и месечна издръжка само и само да си мълчи. На негово място наех Ся, жалък крадец на дребно. Трябваше ми обаче човек, от когото да научавам какво става тук, в този дом. Оня страхлив доктор непрекъснато ме уверяваше, че Златен Лотос няма никога да се оправи. Но аз трябваше да съм сигурен, да знам как е тя, как живее, как... — Ян замълча за миг. Овладя се и продължи по-спокойно: — Ся се оказа полезен, успяваше да измъкне от Тун всякакви сведения. Преди няколко дни Ся ми каза, че Кехлибар със сигурност спи с Тун. Двамата си определили среща в павилиона след състезанието. Развратниците щяха да насищат гнусната си похот на моя нар, на нара, който бях занесъл, за да връзвам на него онези

мръсници, върху които стоварвах справедливия си гняв. Не допуснах това да стане. Вместо Тун на срещата отиде Ся, а вместо любовника си онази е заварила един непознат мъж, който трябаше да я завърже на същото място, където никаквицата е предвкусвала разврата с любовника си. — Лицето му помръкна. Изруга глухо и продължи: — А онзи глупак така да оплеска всичко! Когато се върна в града и се срещнахме по предварителна уговорка в една къща до Южната врата, жалката отрепка не беше на себе си. Разказа нещо несвързано, как тя го наръгала, докато той се мъчел да я върже, как се паникьосал и докато се бранел, я убил. На всичко отгоре явно го бяха проследили до запуснатата къща, при това служители от трибунала. Дадох му чаша вино и му казах да легне да си почине. Исках да си събере ума. Докато го предумвах да легне, напипах в ръкава му нещо тежко. Бръкнах и извадих пакет с десет кюлчета злато. Ся скочи и хукна да бяга. Спипах го на вратата и го стиснах за гърлото. Тогава мошеникът призна, че предварително знаел за златото, което Кехлибар трябало да носи на срещата, и бил намислил да го открадне. Попитах го защо Кехлибар е носила толкова злато, и празноглавецът ми отговори, че Тун възнамерявал да продаде Императорската перла. На Ся и през ум не му минаваше, че историята за перлата е номер, за да могат Тун и любовницата му да отмъкнат парите на Ку и да избягат с тях. Аз, естествено, не му отворих очите, защото златото беше в ръцете ми, Кехлибар беше умряла, оставаше да изчезне Ся. Казах му, че ще си затворя очите за опита да ме измами и че дори ще му оставя едно кюлче, ако ми помогне да намеря перлата. Добавих още и че може да остане през нощта в онази къща, а рано сутринта трябва да отиде в запуснатото имение преоблечен като дърводелец. Отидох и аз. На помощника си казах, че трябва да се срещна с един селянин, който бил изкопал някакъв камък с надписи. Знам една пряка пътека до къщата на Тун. Половин миля по шосето, после по един кален път край стопанските сгради на съседното имение и напряко през оризището се излиза при източния край на мандрагоровата горичка. Оттам край три бели бряста минава пътека през гората за храма и втора, която заобикаля горичката и излиза точно зад къщата на Тун. Вързах коня си при брястовете и тръгнах пеш към къщата. Ся наистина се постара, той е лукав крадец, не мога да го отрека. Първо обърна покрива на павилиона, надникна и под стрехите, защото Тун му казал, че е скрил

перлата на такова място, за което никой няма да се сети. Е, освен две-три птичи гнезда друго не намери, защото цялата история за перлата си беше чиста измислица. После накарах Ся да претършува и вътре в павилиона. Реших, че щом видите изкъртените стени, ще насочите разследването си натам. Защото, господин съдия, аз ви познавам вече година и, небесата са ми свидетели, вас човек трудно може да ви излезе. Когато Ся привърши, грабнах една тухла и му разбих черепа. Метнах трупа в рова отвъд зида и се върнах в града по същия път. На тръгване видях, че се задава ей този самодоволен стисльо.

Куан изсумтя сърдито, но съдията го заглуши с гласа си:

— А госпожица Ли разпознахте тази сутрин, когато са я водили в трибунала, нали?

— Че как да не познае човек глупавото й валчесто лице? — презрително го попита на свой ред Ян. — Миналата седмица казах на Ся да ми я доведе. Тя е от ония глупачки, които много врещят. Като видях да я водят към трибунала с ония трима дървеняци, разбрах, че Ся не е успял да ги предупреди, че сделката се отменя, и са ги спипали на място. Значи щяха да изпят пред съда и за къщата на старата вешница. А тя, не ще и дума, тутакси щеше да ме издаде, за да отърве кожата. Веднага изтичах в къщата й. Този път имах късмет, заварих я сама.

— Наистина ви е провървяло — сухо се съгласи съдията Ди. — Нямам повече въпроси — и той кимна към началника на стражата.

Съдията мълчаливо наблюдаваше как стражниците окованават исполина във вериги. По някое време се обади отново:

— Предполагам, че госпожа Ку и Кехлибар са ви били ненавистни, защото са отхвърлили ухажванията ви. Но защо изтезавахте останалите жени? Та вие не сте ги познавали.

Ян изпъчи гърди и веригите му издрънчаха.

— Не мисля, че ще ме разберете — спокойно отвърна той. — Но ще се опитам все пак да ви обясня. Известно време Кехлибар наистина представляваше интерес за мен, защото в невзрачното девойче съзирах напълващата красавица, както успя да забележи и Ку. Кехлибар обаче беше само една изящна форма, под която се криеше лъстива развратна робиня. Докато Златен Лотос е съвършената красота. От нея се изльчва вътрешно сияние, допълвано от деликатния чар на възпитание и изтънчена образованост. Златен Лотос е самото въплъщение на

красотата, а красотата е единственото, към което цял живот съм се стремил, защото за какво друго си заслужава да живее човек? — той продължи по-бързо: — Красотата, запечатана в камък или дърво, в сребро или порцелан, в бронз или злато, е несравнима с красотата, която може да живее и да диша в тялото на една жена. На тази висша красота можеш да се насладиш, ако я притежаваш физически, за да ѝ се възхищаваш и да се дивиш всеки ден, да я галиш и да я почиташ, да откриваш в нея все нови и нови прелести и наслади. Да притежавам Златен Лотос, това се превърна във висшата цел на живота ми, това беше върховната наслада, която с пълно право ми се полагаше след десетките години, през които обичах, съхранявах и изучавах красотата. Но онази нощ в храма тя ме погуби. С един удар безжалостно изтри цялата ми способност да се радвам на красотата, остави ме осакатен, изпълнен с едничкото желание за мъст. Изгарящо желание да отмъстя за това жестоко, нечовешко зло, което ми причини. И аз си отмъстих. Аз, убитият, възкръснал от гроба! — възклика той, а в очите му пламна безумен блъсък. — Измъчвах и изтезавах жената, безсърдечната убийца, която изкушава и подмамва със закачливи усмивки и свенливи погледи, а след това отблъска с презрителна насмешка, за да остави след себе си никаква жалка останка, и телом, и духом осакатена. Карактири ги да пълзят пред мен на колене, да ме молят за милост с нейния глас, защото аз налагах с бича си нейната плът, нейната кръв се лееше пред очите ми, нейната... — Ян мълкна и облиза пяната от сгърчената си уста. В следващия миг изкривеното му лице се отпусна и той добави тихо: — Постъпих, както трябваше според мен. И ще си понеса последиците.

Съдията Ди кимна към началника. Отведоха Ян.

Съдията седна. Изтри потта от челото си. Господин Куан се прокашля и запита:

— С разрешението на негово превъзходителство имам един въпрос.

Съдията Ди уморено кимна и той продължи:

— Господин Ян ми дължи немалко пари за два старинни бронзови съда, които му доставих. Мога ли да разчитам, че трибуналът ще ми изплати дължимата сума от конфискуваното имущество на престъпника след влизането в сила на присъдата?

— Естествено, господин Куан — отвърна съдията Ди и добави:
— Утре ще ми трябвате в съда като свидетел. След заседанието сте свободен да продължите пътя си, когато решите.

— Благодаря, ваше превъзходителство — каза Куан и добави, поклащащи тъжно глава: — Винаги съм смятал и господин Ян, и доктор Пиен за здравомислещи и делови хора. Явно човек, колкото и внимателно да подбира партньорите си, пак може да сгреши. Искрено съм благодарен на негово превъзходителство, че ме покани на тазвечерната среща, за мен тя бе изключително поучителна. Струва ми се, че още преди разговора вие сте знаели, че виновните са Ян и Пиен, така ли е?

— Така е — отговори съдията Ди с желание да се отърве колкото може по-бързо от присъствието му.

— Невероятно! Представяте ли си, ваше превъзходителство, имах смътното чувство, че подозирате и мен? Тц, тц, явно ние, търговците, представа нямаме за проницателността на магистратите.

— Свободен сте, господин Куан — рязко каза съдията. — Предайте най-добрите ми благопожелания на господин Сун.

— Благодаря, ваше превъзходителство. Господин Сун непременно ще оцени вниманието ви към него. — Куан сви устни и тревожно продължи: — Опасявам се, че скоро ще го сполети нов пристъп. Познавам симптомите. Днес, докато обядвахме, започна да се оригва и да се оплаква, че...

— Хун, ще изпратиш ли господин Куан? — прекъсна го съдията Ди.

Куан направи нисък поклон. Сержантът го изпрати до коридора.

— Ама че досадник! — с гримаса измърмори съдията. Бръкна в ръкава си, извади дървената ръка и внимателно я откачи от черупката на костенурката. Животинчето остана неподвижно върху масата, скрило главицата и крачетата си в черупката.

Сержант Хун се върна в библиотеката. Пристъпи безшумно до масичката в ъгъла, попипа чайника да провери дали е още топъл, и наля чаща чай.

— Дай на този приятел листата, които държеше зад тримата ни гости, Хун.

Сержантът се приближи до масата и сложи чашата чай пред съдията. После измъкна няколко маруливи листа от ръкава си. Щом ги

постави на масата, костенурката подаде глава, примига срещу свещта и ситно-ситно запристъпя към тях.

ГЛАВА XIX

СЕРЖАНТ ХУН СЕ СЪРДИ; СЪДИЯТА ДИ ПРИЗНАВА, ЧЕ САМ СЕ Е ОПАСЯВАЛ ОТ ДЪРЗОСТТА СИ.

Сержант Хун мълчаливо изчака съдията Ди да допие чая си. По старото му сбръцкано лице се четеше обида. Когато съдията изпи и последната гълтка, Хун унило заговори:

— Ваше превъзходителство, днес следобед ми казахте всичко за капана. Говорихте за Ку, Пиен и Куан, за Ян не споменахте и дума.

— Седни, Хун — тихо изрече съдията. Разтвори предниците на робата си и бутна назад шапчицата си. После облегна ръце на масата и продължи: — Липсващата плочка от доминото сведе за мен заподозрените до Ку, Пиен и Куан. Малко вероятно ми се стори някой от тях да е действал по заповед на четвърти. Все пак имах наум и тази възможност. Просто някак смътно се догаждах, че в последните две убийства има нещо по-различно. Ся и госпожа Мън бяха убити жестоко, зверски. Не можех да си избия от главата, че и Ку, и Пиен, и Куан по-скоро ще намушкат Ся в гръб, отколкото така брутално да му размазват черепа, а на госпожа Мън биха сипали отрова в чая, но не биха я удушили с такава ярост. Освен това тези убийства станаха едно след друго на сравнително далечни разстояния, което подсказваше, че престъпникът е силен и енергичен човек, свикнал да кръстосва на кон цялата околност. А явно нито Ку, нито Пиен, а още по-малко Куан са такива хора. Този търговец, който може да те подлуди, пътува много, но винаги с удобна джонка. И понеже убиецът явно бе свързан с търговията с антики, естествено, като четвърти възможен се сетих за Ян. Физически той отговаря на интуитивната ми представа за престъпника, а и е имал същата възможност да извърши престъплениета както Ку, Пиен или Куан. Ян присъства на състезанието с дракони и прояви особен интерес към диагнозата за

смъртта на Тун. На другата сутрин бе излизал с кон от града, значи могъл е да убие Ся. А и когато госпожица Лян се появи в трибунала да съобщи за отвлечането на проститутката, той беше наблизо. Имаше и още три улики срещу него. Първо, заяви, че не е стъпвал в порутения храм, а знаеше, че олтарът е отделен от пиедестала на статуята. Това означаваше, че всъщност е ходил в храма, вероятно за да го обере. Второ, заяви, че не познава нито Тун, нито Ся, което е доста невероятно, защото и те, и той се занимават с търговия на антики. Трето, твърдението му, че доктор Пиен няма финансови затруднения, противоречеше на казаното от Шън Ба, което би могло да означава, че Пиен е доверено лице на Ян и затова Ян държи да отхвърли от него всякакви подозрения.

Съдията изчака Хун да му налее втора чаша чай и продължи:

— Но всяка една от тези три улики можеше да има и напълно невинно обяснение. Ян можеше да е научил за промените в храма от някой друг антикварен том. Съвсем допустимо бе Тун и Ся умишлено да са избягвали Ян като опасен съперник в търговията с антики. А доктор Пиен можеше толкова умело да е прикрил паричните си затруднения, че никой освен всевиждащите и всезнаещи просяци на Шън Ба и да не ги подозира. И което е най-важно, не откривах мотив у Ян. Познавах Ян и привичките му доста отблизо. Реших, че ако той има причина, която да го подтикне към тези злодейства, тя трябва да се корени някъде в миналото. А за подробно разследване нямаше време, обстоятелствата изискваха незабавни мерки. При това мерки, които да ми позволяят едновременно да проверя основателността на логическите си изводи и неясната си догадка. Затова заложих тазвечерния капан за четиридесета наведнъж. Ако убиецът бе Ку, Пиен или Куан, надявах се, че след като им прочета фалшивото писмо, след подмятанията за грешката, допусната от престъпника, и злокобните намеци за отмъстителни духове на покойници, а накрая и внезапната поява на бялата отсечена ръка виновникът ще се изплаши и ще се издаде, както подробно ти обясних, преди да дойдем тук. Тогава обаче не ти казах, че очаквам и Ян да се появи, ако наистина той е престъпникът, за да подслуша разговора ни. Преди да излезем от съдилището, пред теб наредих на началника на стражата да дойде с нас и щом отпратя домоуправителя на Ку, да събере всички прислужници, с изключение на вратаря, и да ги заключи в някоя задна стаичка. Наредих и хората му

да се скрият зад ъгъла на коридора. Задачата им бе да арестуват всеки, който напусне библиотеката, но да не закачат никого, тръгнал към нея. Така Ку, Пиен или Куан нямаше да могат да избягат, ако някой от тях бе престъпникът, а същевременно Ян имаше възможност да се вмъкне и да подслуша разговора, в случай че търсеният човек действително бе той. И така догадката ми се оказа вярна. Убиецът е Ян и той се хвана в капана ми. С ушите си го чу, когато заяви, че е дошъл, готов да действа, а това е недвусмислено доказателство, че именно той е престъпникът.

— Негово превъзходителство е поел огромен риск. Ако знаех, нямаше да се съглася с плана ви. За нищо на света!

Съдията Ди погледна затрогнат своя стар помощник и заключи спокойно:

— Е, сега вече знаеш и защо не споделих с тебе тази част от плана си, Хун.

— Прав сте, ваше превъзходителство. Аз и така брах много страх. Колкото по-напечено ставаше, толкова повече се опасявах, че някой от тримата може всеки миг да скочи отгоре ви.

— Е, и аз самият не бях особено спокоен — уморено се усмихна съдията Ди. — Бях виждал библиотеката само веднъж и погрешно реших, че след като се изгасят свещите на стената в дъното, свещникът на масата ще е достатъчен, за да държа под око едновременно вратата вдясно от мен и тримата мъже насреща ми. Мислех си, че ако Ян се промъкне да ни подслушва, ще усетя кога се откревха вратата, а ако се нахвърли върху мен, било той, било съучастникът му, ще имам време да се справя и да извикам стражниците. Само че надясно виждах само тъмни сенки и не можех, говорейки, да държа под око и вратата, и тримата заподозрени. Когато почувствах, че в стаята има някой, и усетих дъх току във врата си, мина ми за миг през ума, че този път май съм прекалил и изкушавам провидението.

Съдията прокара длан по очите си и продължи с уморен глас:

— Сега, след като чух признанието на Ян, си давам сметка, че всичко е започнало с любовта му към Златен Лотос. Безумната му страст се е преплела с любовта към изящните изкуства и е породила у този самотник, вече на възраст, неистово желание да притежава и да се наслаждава на онова, което скоро ще загуби завинаги. В порутения храм той обладава Златен Лотос и безвъзвратно я загубва, което го

наранява дълбоко и телом, и духом. У него запламтява маниакална ярост, която той се мъчи да потуши по заобиколни пътища, като изтезава и други жени и се гаври с тях — съдията си пое дълбоко дъх и продължи: — Колкото до Пиен, според закона той ще бъде обезглавен. Но в полза на заблудения доктор съществуват смекчаващи вината обстоятелства и аз ще предложа смъртната присъда да бъде заменена с дългогодишен затвор. Хун, напомни ми да се погрижа за госпожица Ли, след като приключим с делото. Ще й дадем нещо от конфискуваното имущество на Ян, та баща ѝ да може да я откупи. Направи ми впечатление на смело момиче, което заслужава по-добра участ от живота в бордей.

Известно време съдията Ди остана загледан в костенурката, която блажено унищожаваше марулевите листа. После пак заговори:

— Хун, това дребно животинче свърши чудесна работа. Само че нещата се оказаха доста по-различни, отколкото си мислех. Естествено, вече е ясно какво точно се е случило. Когато наредих на началника на стражата да заключи цялата присуга, изобщо не се сетих за госпожа Ку. А нашият добър стар началник си е изпълнителен и е подbral и прислужничките на клетата дама. Щом е останала сама, тя е излязла от стаята си и е тръгнала из празната къща. Сигурно е забелязала Ян да влиза в библиотеката, без той да я види. След онази страшна сцена в старинния храм Ян е избягвал срещите с нея. Каза ми, че когато идвал тук, не прекрачвал по-далеч от приемната уж защото много завиждал на Ку заради необикновената колекция. Разбира се, истинската причина е, че не е смеел да се срещне със Златен Лотос, да не би тя да го познае и да си спомни всичко. Тази вечер отначало тя не го е познала, но видът му явно е събудил нещо в помътения ѝ разсъдък и тя го е последвала в библиотеката. Хун, ти я забеляза, когато влезе. Тя подмина Ян, който се бе спотаил в ъгъла вляво от вратата, тръгна към светлината на свещта и застана зад стола ми. Така се случи, че днес цял ден се канеше да се извие буря и вечерта се усещаше някакво напрегнато и гнетящо очакване също като онази нощ преди четири години, когато Ян я е похитил. Умопомрачените са крайно чувствителни към климатичните условия и сходството във времето е подготвило пътя за онова, което последва. Когато сложих бялата длан с червения рубин на масата, тя е видяла в нея бялата ръка на богинята, ръката, в която с надежда е била вперила очи в онези ужасни минути,

когато безпомощно е лежала вързана за олтара. Като в светкавица е свързала ръката с мъжа, когото току-що била зърнала, и си е спомнила всичко. Шокът я излекува и ѝ възвърна паметта.

Сержант Хун кимна.

— Накрая небесата се оказаха милостиви към господин Ку — отбеляза той. — В милостта си отнеха живота на прелюбодейката Кехлибар и му върнаха преданата му съпруга напълно оздравяла — Хун се намръщи и попита любопитно: — А откъде негово превъзходителство знае, че в нощта, когато Ян е похитил госпожа Ку, също е имало буря? Не помня тя да спомена подобно нещо.

— Никой не го е споменавал. Не разбираш ли, призрачното видение на Бялата богиня, уплашило преди четири години семейство Тун до смърт, е била всъщност госпожа Ку. С помрачен разсъдък тя се е добрала някак до края на горичката. Всичко съвпада. Била е полугола, с разпуснати коси, с изподрани от трънците ръце и крака. Оттам идват кървавите петна, които са видели семейство Тун. После се е извила бурята и обезумялата нещастница цяла нощ се е лутала около горичката, бродила е из нивите, докато най-накрая е припаднала от изтощение пред Източната врата, където на сутринта я намерили селяните. Разбира се, ще сверя точните дати, но съм абсолютно убеден, че е било точно така: Ян отвлича Златен Лотос и призрачното привидение се явява в дома на Тун същата нощ.

Двамата мъже седяха сами в просторната библиотека и мълчаливо слушаха дъжда. Най-сетне сержант Хун каза отчетливо, с доволна усмивка:

— И така, ваше превъзходителство, тази вечер вие разрешихте два невероятно оплетени случая — единия, свързан не с едно и две, а с цели четири убийства, и отколешната загадка на Бялата богиня.

Съдията Ди отпи гълтка чай. Остави чашата си обратно на масата, погледна умислен сержанта и каза бавно:

— Убийствата, вярно, разкрих. Както и странната поява на богинята преди четири години — той поклати глава и продължи: — А дали тя има пръст във всичко, което се случи... това, Хун, не съм разгадал — съдията се изправи и прибра костенурката обратно в ръкава си.

Оправи гънките на робата си и додаде: — Дъждът сякаш поотслабна. Да вървим в съдилището.

ГЛАВА XX

СЪДИЯТА ДИ СЕ ПОКЛАНЯ ПРЕД БЯЛАТА БОГИНЯ; ЕДИН СРЕБЪРНИК ЗАПЛАЩА МОЛИТВИ ЗА ДУШАТА НА ПРЕДИШНАТА СИ СОБСТВЕНИЦА

На другата сутрин малко след изгрев слънце съдията Ди и сержант Хун излязоха от града през Южната врата и препуснаха сред ширналиите се поля. След нощната буря въздухът бе свеж, утрото обещаваше хубав прохладен ден.

Съдията писа до късно пълния доклад пред висшестоящите власти и спа зле. Все не можеше да се отърси от онези крайно напрегнати мигове в библиотеката на Ку, а и мисълта, че му предстои отново да изслуша самопризнанието на Ян на сутрешното съдебно заседание, ни най-малко не го радваше.

Събуди се след кратък неспокоен сън и реши рано сутринта да отиде с Хун до мандрагоровата горичка, за да могат двамата на място да преценят дали е възможно да бъде изсечена. Искаше да добави към доклада си за убийствата предложение в този дух, като се обоснове с твърдението, че подобно място е идеално свърталище за всякаква измет от кол и въже.

Двамата конници поеха по прекия път през оризищата, за който им бе казал антикварят. Скоро зърнаха високите върхари на гората. Не след дълго стигнаха и до белите брястове, откъдето започваше пътеката към разрушения храм. Но се оказа, че точно там бурята бе вилняла с особено опустошителна ярост. Изкоренени дървета препречваха пътеката сред гъстака от дебели лиани и бодливи тръннаци. Двамата мъже обиколиха горичката, като непрекъснато се взираха за друга просека, по която да минат. Навред обаче се натъкнаха на пътна стена от стари дървета и гъсти храсти.

Най-сетне се озоваха зад запуснатата къща. Подкараха покрай външния зид конете към входа. Там съдията Ди слезе от седлото и се обърна към сержанта:

— Да огледаме горичката от вътрешната градинка. Преди четири години именно там някъде се е появила госпожа Ку. Не намерим ли и там начин да влезем вътре, значи няма да успеем.

Минаха през тунела на входа и излязоха в градинката източно от главната къща. Застанаха край ниския зид и се вгледаха в непроходимия гъстак. Сред утринния покой не потрепваше дори едно листо. Под стрехите на павилиона с цвъртене се стрелкаха птички, но нито една не полетя към горичката. В нея цареше гробна тишина. Някакъв странен полъх, изпълнен с безмълвно очакване, като че ли повя откъм черния листак.

След дълго мълчание съдията Ди поклати глава.

— Не — изрече той, — все пак не ми се иска да нарушавам покоя на Бялата богиня. Да я оставим на мира там, в порутения й храм, сред нейната свещена горичка. Има неща, Хун, които е най-добре човек да не закача. Хайде да се връщаме!

Той се обърна и погледът му попадна на едно съвсем малко птиче, което пърхаше безпомощно в тревата до стената на павилиона. Неукрепналите му голи крилца се размахваха лудешки. Съдията Ди го пое грижовно в шепата си и каза:

— Клетото, паднало е от гнездото. Като че ли не се е наранило — съдията вдигна глава и додаде: — А, ето го гнездото горе, под стряхата на павилиона. Виж как тревожно кръжи майката. Ще го сложа на мястото му.

Съдията се качи на ниския зид и сложи птичето в гнездото. Но вместо да скочи веднага обратно долу, остана върху зида. Надигна се на пръсти, за да погледне по-отблизо, без да обръща внимание на майката, която цвъртеше тревожно край главата му.

Три малки птичета се бяха сгушили едно в друго сред изпочупени черупки от яйца и писукаха кански със зейнали човчици. До тях лежеше нещо, наглед като яйце. Въпреки полепналата мръсотия обаче това яйце блестеше с ослепителна белота.

Съдията Ди го хвани с два пръста и слезе от зида. Избърса го с носната си кърничка и като го положи в лявата си длан, го огледа

внимателно под безмълвния поглед на сержант Хун. Яйцето блесна с белоснежно сияние.

— Хун, ето я Императорската перла! — бавно каза съдията след известно време.

На сержанта дъхът му секна. Наведе се над ръката на съдията Ди и се облещи в перлата. После попита, неволно снижавайки глас:

— Да не би да е фалшификат, ваше превъзходителство?

Съдията поклати глава.

— Не, Хун. Никой не би могъл да подправи тази съвършена форма, тази неземна сияйна белота. Тун Май е казал истината, това действително е загубената от десетилетия Императорска перла. Тун беше находчив мошеник, наистина е скрил перлата в павилиона, и то така, че никой да не я намери. Докато е претърсвал стрехите, Ся е видял гнездата, но явно малките птичета тогава още не са се били излюпили. И ние нямаше да я намерим, да не беше тази щастлива случайност, ако това изобщо е случайност — съдията бавно търкулна блестящата перла в дланта си и продължи с въздишка: — И ето, след толкова години, след толкова човешки страдания, след толкова невинно пролята кръв перлата ще бъде върната на трона, нейния законен притежател.

Той почтително я зави в носната си кърпичка и я пъхна в пазвата си.

— Ще я предам на господин Ку заедно с официално удостоверение, че разследването на убийствата му е попречило незабавно да докладва получените сведения за изчезналата скъпоценност. Така господин Ку ще може спокойно да се яви в столицата, без да се страхува от неприятни последици, и да предаде перлата в двореца. Надявам се императорските почести и оздравяването на Златен Лотос да утешат мъката му от смъртта на Кехлибар... Като ѝ казах името, Хун, трябва да призная, че се показах крайно несправедлив към Кехлибар. Тя никога не е имала връзка с Тун Май и не е кроила планове да бяга с него. Искала е да получи тази рядка скъпоценност заради господин Ку, в знак на благодарност към мъжа, който е преобразил живота ѝ и от окаяна робиня я е превърнал в своя втора съпруга, мъжа, чието дете е носила в утробата си. Тун Май тя е познавала само като син на предишния си господар, който от време на време е носил антики на съпруга ѝ. Не е и подозирала за

мръсните му сделки с Ян. По този въпрос се оказах в пълна заблуда. Допуснах непоправима грешка и единственото, което ми остава сега, е най-смилено да поискам прошка от душата на покойната.

Съдията постоя известно време безмълвен, с поглед, вперен в тъмния листак на мандрагоровата горичка оттатък ниския зид, опасал градината. После се извърна рязко и направи знак на сержант Хун да го последва. Върнаха се до портиерската къщурка, качиха се на конете и препуснаха към село Мраморен мост.

Търговците на пазара се суетяха около сергиите си. В този ранен час други хора не се мяркаха. Върху спокойните мътни води на канала се стелеше лека утринна мъгла. Тя сякаш извираше от дърветата, сключили клони над малкия храм на речната богиня. Старият монах метеше окапалите листа от стъпалата с дълга бамбукова метла. Съдията слезе от коня и тръгна нагоре по стъпалата под безучастния поглед на стареца, който очевидно не го позна.

От кадилницата на олтара се извиваха синкави облачета и изпълваха храма с упойващо ухание. През дима съдията смътно съзря лицето на богинята. На устните ѝ играеше едва доловима усмивка.

Застанал със скръстени в широките ръкави ръце, съдията вдигна глава към неподвижния ѝ лик и събитията от последните два дни се заредиха в съзнанието му. Във вихъра от събития имаше и някои странни съпадения. Но съществуват ли изобщо съпадения? Колко малко знаеше той всъщност за помислите и подбудите на своите съграждани. Как тогава би дръзнал да направи и най-малкия опит да разгада какво кара всевишните сили да отреждат разпоредбите си?

— Ти си просто един идол, сътворен от човешка ръка, но си и символ на онова, което човек не знае и не му е отредено да знае — тихо изрече съдията. — Пред него сега смилено се прекланям.

После стана и като се обърна, видя стария монах зад себе си. Бръкна в ръкава си за някоя монета и напипа един сребърник. Извади го и се загледа в него, мрачно свъсил вежди. Това беше същият онзи сребърник, който бе получил от Кехлибар.

Подаде го на монаха с думите:

— На петия ден на всеки месец палете по една благоуханна пръчица и се молете да почива в мир душата на госпожа Ку, на име Кехлибар.

Старецът прие сребърника с почтителен поклон. Отиде до облегнатата на стената масичка и отвори дебелия тефтер върху нея. Грижливо натопи проскубаната четчица и вписа внимателно дарението в книгата, свел беловласата си глава ниско над жълтеникавата страница.

Съдията Ди излезе от храма. Долу пое от сержант Хун юздите на коня си и се метна на седлото.

Неочаквано горе на стълбите се появи старият монах с четчицата за писане в съсухрената си ръка.

— Почитаеми господине — извика той с треперещ глас, — от чие име да запиша дарението? И каква е професията на достопочтения господин?

Съдията се извърна на седлото и отговори кратко:

— Пишете просто: Ди от Тайюан — след което добави с уморена усмивка: — Студент.

ПОСЛЕПИС

Съдията Ди е историческа личност, прочут държавник от времето на Танската династия, живял от 630 до 700 година след Христа. През първата половина от кариерата си, като магистрат в различни окръзи, той разкрива стотици загадъчни престъпления. Дори и в наши дни за китайците името на съдията Ди е синоним на проницателен детектив също както за европееца името на Шерлок Холмс. Описаните в настоящата книга приключения обаче са изцяло измислени.

За отбелоязване е, че по времето на съдията Ди китайците не са връзвали косите си на опашка — този обичай идва след 1644 година, когато Китай е бил завладян от манджурците. Преди това мъжете са събириали косите си на кок и са носели шапки и у дома, и навън. Не са пушели: тютюнът и опиумът се появяват в Китай едва няколко столетия по-късно.

30 юни 1962 година

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.